

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVII П'ЯТНИЦЯ, 21 ЛИПНЯ 2000 ЧИСЛО 29 VOL. CVII FRIDAY, JULY 21, 2000 No. 29

Результати аудиту: нецільового використання коштів МВФ не було

КИЇВ. 17 липня. – Результати другого етапу аудиту Національного банку України, проведеного компанією Pricewaterhouse Coopers, не підтверджують заяв про нецільове використання коштів Міжнародного валютного фонду. Про це повідомила пресслужба НБУ. Аудит рахунків НБУ було здійснено за домовленістю уряду України з МВФ – щоб арґументовано спростувати висунуті проти Нацбанку звинувачення в некоректному використанні кредитів Міжнародного валютного фонду. Були проаналізовані всі операції НБУ з валютними резервами, які за обсягом перевищували 20 млн. дол. США. При цьому окремо розглядалися операції, які навіть потенційно могли призвести до ускладнення валютних активів НБУ. Крім того, було перевірено правильність розрахунку показника чистого міжнародного резерву. На думку аудиторів, тільки один клас операцій – фідуціарні угоди – могли вплинути на рівень міжнародних валютних резервів. З цієї причини в аудиторському звіті запропоновано скорегувати розмір резервів на відповідну величину, при цьому, як зазначається у пресовому повідомленні НБУ, таке коригування може призвести до того, що на окремі дати показник чистих міжнародних резервів не відповідатиме значенням, передбаченим програмою МВФ. Щодо активів НБУ, що інвестувалися з додатковими умовами, то, згідно з положенням МВФ про складання платіжного балансу, „активи, надані під заставу, обтяжені зобов'язаннями, зарезервовані для певної мети, є реально існуючими активами, і перераховані характеристики самі по собі не перешкоджають їх включенню до золотовалютних резервів". Також у повідомленні Нацбанку підкреслюється, що відповідно до діючих на той період умов технічних меморандумів, фідуціарні угоди і угоди з додатковими умовами не впливали на показники програм, і запропоновані коригування відповідають скоріше загальноекономічним поняттям про суть золото-валютних резервів, ніж конкретним визначенням, що використовуються в програмі. Як раніше повідомляло-

(Закінчення на стор. 3)

Десяту річницю суверенітету України відзначено у Вашінґтоні

Ростислав Хом'як

Квіти до пам'ятника Т. Шевченкові покладають О. Бережний, А. Таран і М. Кравченко.
*Фото **Ярослава Бігуна***

Українські дипломати і члени столичної української громади зібрались під пам'ятником Тарасові Шевченку в неділю, 16 липня, для відзначення десятої річниці Декларації про державний суверенітет України. Перед початком церемонії небо над центральним Вашінґтоном покрилось хмарами, почався дощ, загриміло. Але церемонія відбулася – під парасолями – як тільки дощ трохи вщух. Виконуючий обов'язки посла України Олексій Бережний (К. Грищенка того дня не було у Вашінґтоні), військовий атташе Андрій Таран і новий радник посольства у справах культури Микола Кравченко поклали букети квітів до пам'ятника. Тоді О. Бережний виступив з коротким словом про цю історичну подію, яка стала

(Закінчення на стор. 5)

З ЖИТТЯ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ

Передбачається скликання Всеукраїнського собору Православних Церков

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Скликання Всеукраїнського собору Православних Церков передбачається наприкінці серпня – про це повідомив на зустрічі із головою Івано-Франківської обласної державної адміністрації Михайлом Вишиванюком та головою обласної ради Зіновієм Митником Патріярх Київський і Всієї Руси-України Української Православної Церкви Київського Патріярхату Філарет. За його словами, нині тривають переговори між усіма трьома Православними Церквами України. Цей собор має вирішити питання про об'єднання Православних Церков у єдину помісну Православну Церкву України і обрати її Патріярха. Після чого має відбутися Архиєрейський собор у Москві, який вирішуватиме долю автокефалії Української Православної Церкви. На думку Філарета, з боку Московської патріярхії „йде гальмування цього процесу". Патріярх Філарет підкреслив, що „українська справа – в руках самих українців" і процес об'єднання „не вдасться зупинити". Він переконаний, що „об'єднання має велике значення для держави", бо наступним кроком буде „стабілізація в українському суспільстві на єдиній духовній основі".

(Закінчення на стор. 6)

Священик Української Православної Церкви Київського Патріярхату Тарас Романюк (син покійного Патріярха УПЦ Київського Патріярхату Володимира) запалює поминальну свічку на могилі батька на Софіївській площі в центрі Києва на початку неофіційної Панахиди в п'ятницю, 14 липня 2000 року. Кілька друзів та перехожих взяли участь у відправі. Офіційна Панахида відбулася в суботу, 15 липня.
Фото УНІАН

■ ЗА ЩО СТРАЖДАЮТЬ У В'ЯЗНИЦІ 11 СТУДЕНТІВ? Стор.5

■ В КНИГАРНЯХ УКРАЇНИ ДО 100 ВІДСОТКІВ РОСІЙСЬКОМОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ Стор. 12

■ ХАТУ МОЖНА КУПИТИ І БЕЗ ГРОШЕЙ Стор. 19

■ ВІЩИЙ ОЛЕГ ІШОВ НА КИЇВ ЯК ЗАВОЙОВНИК? Стор. 23

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Ухвалено президентські закони щодо збройних сил та оборони

КИЇВ. – Верховна Рада минулого тижня ухвалила Закон "Про внесення змін до Закону "Про Збройні Сили України", поданий Президентом. Ухваленими змінами визначаються функції та склад Збройних Сил, засади їх організації, дислокації та управління. Згідно з цим законом, до видів ЗСУ належать: Сухопутні війська, Військово-повітряні сили, Війська протиповітряної оборони, Військово-морські сили. Стратегічне керівництво ЗСУ в особливий період глава держави здійснює через Ставку Верховного Головнокомандувача, робочим органом якої є Генеральний штаб ЗСУ.

Розпочалась активна фаза навчань "Щит миру-2000"

ЛЬВІВ. – На Яворівському загальновійськовому полігоні минулої п'ятниці, 14 липня, розпочалась активна фаза багатонаціональних командно-штабних миротворчих комп'ютерних навчань "Щит миру-2000". Це вже шості навчання, які проводяться в рамках програми "Партнерство заради миру", у яких беруть участь близько 1,600 військовослужбовців з 21 країни. Крім того, ще п'ять держав – Португалія, Швайцарія, Франція, Литва та Угорщина беруть участь у навчаннях як спостерігачі. Росія представлена на рівні військового аташе.

Конференція Тисячоліття на найвищому рівні в ООН

КИЇВ. – Конференція Тисячоліття на найвищому рівні – в ООН – відбудеться в Нью-Йорку 6 – 8 вересня цього року. У конференції візьме участь Президент України Леонід Кучма. Свою участь у конференції підтвердили 157 глав держав-членів ООН (членами ООН є 188 країн). У рамках зустрічі, крім пленарних засідань і виступів, проводитимуться діялоги між главами окремих делеґацій. Україна звернулась з пропозицією щодо проведення зустрічей до всіх країн-членів Ради Безпеки ООН.

НБУ відзначає зростання валютних ресурсів

КИЇВ. – Зважена валютно-курсова політика Національного Банку України сприяла поповненню валютних ресурсів комерційних банків та збільшенню внесків населення у валюті, заявили в пресслужбі НБУ. На готівковому валютному ринку пропозиція валюти від населення за півроку перевищила попит майже на 31 млн. дол., хоча в травні-червні загальні обсяги продажу чужоземної валюти дещо перевищили обсяги її купівлі приблизно на 1 відсоток. З початку року ресурси комерційних банків у чужоземній валюті рівномірно збільшуються – майже на 4 відсотка в місяць, а загалом з початку року вони збільшились на 23 відсотки. Збільшення обсягів внесків населення у вільно конвертованій валюті в першому півріччі становило майже 22 відсотки (90 млн. дол.).

Відбулися зміни у складі груп і фракцій Верховної Ради

КИЇВ. – Голова Верховної Ради Іван Плющ оприлюднив заяви народних депутатів про їх вихід із фракцій. Зокрема Олег Іщенко заявив про вихід зі складу фракції СДПУ(О), Володимир Власов – з фракції КПУ, Володимир Альохін – з фракції "Батьківщина", Володимир Макеєнко – з фракції СПУ. Спікер також повідомив про входження народних депутатів Юрія Кармазіна, Олега Іщенка, Володимира Власова, Володимира Альохіна до складу депутатської групи "Солідарність" і входження обраного на довиборах 25 червня Олександра Біловола до групи "Відродження реґіонів". Таким чином, фракція комуністів на сьогодні нараховує 114 чоловік, група "Трудова Україна" – 44, фракція "Батьківщина" – 34, група "Відродження реґіонів" – 36, фракція СДПУ(О) – 33, фракція НДП – 23, група "Солідарність" - 27, фракція УНР - 21, фракція НРУ - 19, фракція СПУ – 17, фракція ПЗУ – 17, фракція "Реформи-Конґрес" – 15.

Призначено міністра палива і енергетики та його заступника

КИЇВ. – Глава держави Леонід Кучма своїм указом призначив Сергія Єрмілова міністром палива та енергетики України. Про це повідомили у прес-службі Президента. С.Єрмілов з вересня 1999 року по січень 2000 року обіймав посаду першого заступника міністра палива та енергетики України. З березня 2000 року – радник прем'єр-міністра України. Першим заступником міністра палива та енергетики України призначено Вадима Копилова. Раніше В. Копилов займав посаду заступника глави Державної податкової адміністрації України. В.Копилов буде призначений керівником НАК "Нафтогаз України".

У Севастополі втретє за останні два роки народилася трійня

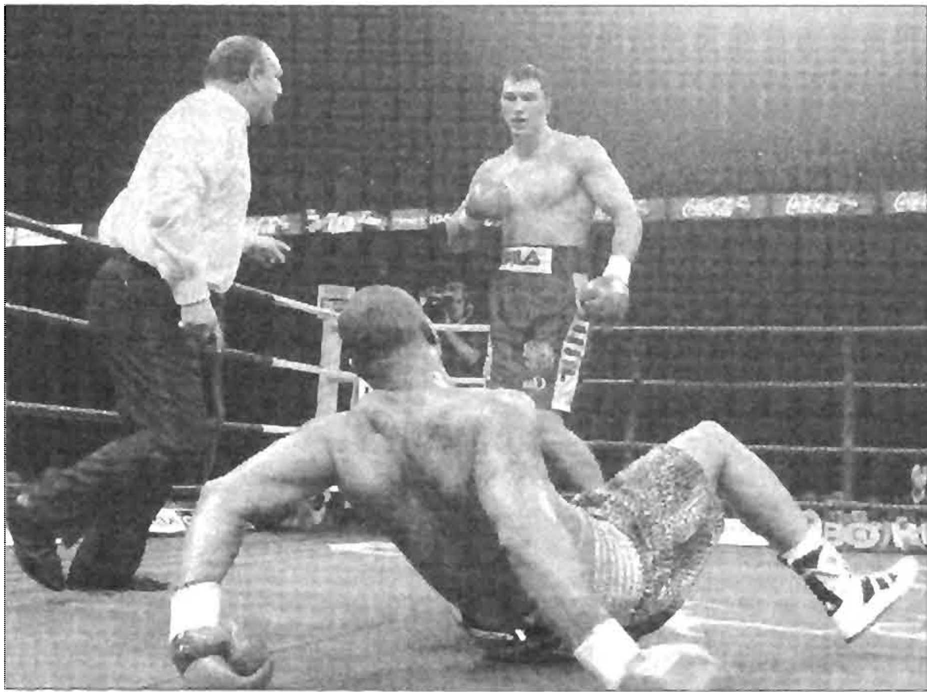
СЕВАСТОПОЛЬ. – Поява третьої за останні 2 роки трійні у цьому місті порушила статистику народжуваности останніх десятиріч. Троє хлопчиків народилося у сім'ї українського військовослужбовця Сергія і його дружини Ніни. За даними міського управління охорони здоров'я, упродовж останніх кількох десятиріч трійні у Севастополі народжувалися один раз на 6-8 років, і ось уже третя – за неповних два роки. Цікаво також, що "авторками" попередніх двох троєнь були медичні сестри севастопольських лікарень.

Рідні членів "Самостійної України" розпочнуть голодування

КИЇВ. – „Матері і сестри членів гурту "Самостійна Україна" мають намір розпочати голодування з вимогою звільнення своїх дітей і братів з ув'язнення", – йдеться у зверненні до Президента Леоніда Кучми і жінок України, оприлюдненому на прес-конференції матір'ю одного з ув'язнених Тетяною Бойчук. Народний депутат України Олена Бондаренко, яка також взяла участь у прес-конференції, посилаючись на конфіденційні джерела, зазначила, що "клопотання народних депутатів, які зобов'язалися взяти на поруки членів гурту "Самостійна Україна", наступного тижня буде задоволено". Член Громадського комітету зі захисту "Самостійної України" Микола Кульчинський наголосив, що не братиме участи у голосуванні на підтримку законопроєкту щодо внесення змін до Конституції, запропонованого Президентом. За його словами, "моральні аспекти не дають йому можливости повеситися інакше, поки члени "Самостійної України" перебувають в ув'язненні".

УНІАН

Нова перемога Володимира Кличка

Міжнародний чемпіон, за версією WBC, українець Володимир Кличко стоїть над переможеним колишнім чемпіоном Америки, за цією ж версією, Монті Барреттом наприкінці їхнього поєдинку на арені у лондонському Докленді, Велика Британія, в суботу, 15 липня 2000 року. Кличко виграв бій у 7-му раунді.

Фото Ассошіейтед Пресс – УНІАН

ТІЛЬКИ ФАКТ

Голова Верховної Ради Іван Плющ переконаний, що парлямент "без проблем" зможе набрати конституційну більшість голосів депутатів при внесенні змін до Конституції на наступній сесії парляменту у разі ухвалення трьох додаткових законопроєктів.

◆

Президент України Леонід Кучма не розуміє, що заважає притягати до відповідальности керівників, які вчасно не виплачують своїм працівникам зароблену платню. Про це він заявив під час спільного засідання Ради реґіонів і Кабінету Міністрів.

◆

Уряд виступить перед вкладниками з роз'ясненням, що всі втрачені заощадження (Ощадбанку колишнього СРСР і знецінені інфляцією) будуть повернуті їм у повному обсязі, заявив прем'єр-міністер України Віктор Ющенко, відповідаючи на запитання депутатів Верховної Ради.

◆

Загрози для нової фінансової дестабілізації немає, протягом півроку вдалося утримати курсову і цінову стабільність, заявив прем'єр-міністер України Віктор Ющенко. Він повідомив, що вже повністю погашено заборгованість з виплати платень за минулий рік.

◆

У прибережній зоні Севастополя спостерігається активізація зсувних процесів. Вчені вважають, що зсувні процеси спровоковані дощами, які пройшли наприкінці минулого року. За прогнозом геологів, подібний розвиток подій може призвести до загибелі праліcу, зокрема 100-річних сосен, руйнування автошляхів, і становитиме загрозу життю відпочиваючих.

◆

Значні матеріяльні збитки на території Тернопільської, Хмельницької та Чернівецької областей спричинило різке погіршення погідних умов у ніч з 13 на 14 липня (зливні дощі з грозами, пориви вітру 15-20 м/с, місцями до 30 м/с). Кількість опадів за добу в окремих районах цих областей становила місячну норму.

◆

Відновлено готовність до роботи системи аварійного електроживлення третього блоку Чорнобильської АЕС, повідомили у Департаменті зв'язків із громадськістю компанії "Енергоатом".

◆

Делегати II з'їзду Партії солідарности України (ПСУ), який відбувся в суботу, 15 липня, обрали керівника депутатської групи "Солідарність" Петра Порошенка головою партії. У з'їзді партії, яка була заснована в 1997 році, взяли участь делегати від усіх регіональних представництв партії.

◆

Народний депутат Верховної Ради України, колишній міністер економіки Сергій Тигипко припускає, що до кінця року інфляція може сягнути 28-30 відсотків, якщо в країні не відбудеться невідкладних змін щодо поліпшення економічної ситуації.

Результати аудиту...

(Продовження зі стор. 1)

ся, другий етап аудиту Нацбанку України почався в квітні цього року. Перший етап аудиту, в ході якого Pricewaterhouse Coopers проаналізувала 21 операцію НБУ за період 199-1998 рр., підтвердив, що НБУ завищував рівень своїх валютних резервів з метою отримання кредитів від Міжнародного валютного фонду. Разом з тим, звинувачення на адресу НБУ у використанні кредитів МВФ для сумнівних цілей не підтвердилися. Другий етап аудиту охоплював триваліший проміжок часу.

З метою ґрунтовнішого проведення аудиту Національний банк розіслав 27 своїм банкам-партнерам дозвіл на розкриття аудиторам всієї інформації щодо взаємин цих банків з НБУ у цей період. Прем'єр-міністер України Віктор Ющенко, котрий раніше очолював Нацбанк, пояснив розходження даних в оцінці золото-валютних резервів різною методологією оцінок у МВФ і України. Програма розширеного фінансування МВФ (EFF) України була припинена у вересні 1999 року, коли Фонд дійшов висновку, що в країні не проводяться необхідні економічні реформи. Загальний обсяг програми, відкритої у вересні 1998 року, становить 2,6 млрд. дол. З початку її здійснення Україні виділено траншів на загальну суму 965 млн. дол.

Механізм контролю за використанням міжнародних кредитів

Ряд кредитів, отриманих Україною торік від міжнародних фінансових організацій, були використані не за призначенням. Відсутність механізму контролю за використанням не передбачених державним бюджетом позик, одержаних Україною від інших держав, комерційних банків, міжнародних фінансових організацій, поглибила проблему державного боргу, який 1999 року збільшився порівняно з 1988-им більш як у 1,5 раза і досяг майже 80 млрд. грн.

Такий висновок зробила Рахункова палата України. За її даними, кредити Світового банку, що надавалися на розвиток підприємств, реструктуризацію сільського господарства і вугільної галузі, використані на поточне фінансування дефіциту держбюджету. Крім того, більшість підприємств, які отримали чужоземні товарні кредити під гарантії уряду, є збиткові, а кредити погашуються за рахунок держбюджету.

Матеріяли щодо використання чужоземних кредитів, під гарантію уряду, корпорацією „Украгропромбіржа" передано до Генпрокуратури і Служби безпеки України. Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу за ознаками злочину, передбаченого ч.2 ст.165 Кримінального кодексу, щодо посадових осіб фірми „Софія Київська" – за фактом ухилення від погашення заборгованости за чужоземними кредитами, отриманими під гарантії уряду на суму 2,5 млн. нім. марок.

Генпрокуратура одежала матеріали про порушення в інших компаніях. Колегія Рахункової палати дійшла висновку, що кредитний портфель держави підлягає переорієнтуванню на інвестиційний напрямок – одержання довгострокових (на 10-15 років) кредитів, які б спрямовувалися на технічне переозброєння підприємств, впровадження нових технологій, випуск конкурентоспроможної продукції.

Л. Кучма певний, що МВФ відновить програму EFF

Київ. 17 липня, УНІАН. – Президент України Леонід Кучма прогнозує, що Міжнародний валютний фонд у вересні цього року прийме позитивне для України рішення щодо відновлення програми розширеного фінансування (EFF). Про це він заявив в інтерв'ю журналістам у неділю, 16 липня. За словами Президента, він "чекає цього рішення давно – з вересня минулого року". На думку Л.Кучми, у діях МВФ, який зупинив програму розширеного фінансування, "більше політики".

"Політика, – вважає Л. Кучма,

(Закінчення на стор. 5)

Прем'єр-міністер України Віктор Ющенко роз'яснює членам фракції комуністів плян реформування української економіки після своєї доповіді в заключний день роботи 5-ої сесії парляменту 14 липня в Києві. Почалися парляментські канікули, які продовжаться до середини вересня. Фото УНІАН

АМЕРИКА І СВІТ

Хочете жити – зупиняйтесь перед червоним світлом

ВАШІНҐТОН. – Забезпеченева індустрія вивчивши проблему, стверджує, що більш як 800 осіб гине, а понад 200,000 є пораненими кожного року в США через те, що водії їдуть на червоне світло. У звіті, опублікованому Забезпеченевим інститутом для безпеки шляхів, сказано, що майже 6,000 осіб загинуло з цієї причини від 1992 до 1998 року. Більше половини загиблих – це пішоходи і пасажири інших авт, з того 2,779 осіб загинуло в автах, котрі не зупинилися перед червоним світлом. Впродовж того ж часу 1.5 мільйона осіб було поранено.

В. Березовський – проти В. Путіна

МОСКВА. – Борис Березовський, російський промисловий маґнат, політик і донедавна один із впливових осіб у самому Кремлі, сказав, що залишає своє місце у Державній Думі. Він намагатиметься створити союз великих підприємців і реґіональних політиків, щоб запобігти надмірній владі і силі президента Владіміра Путіна. В. Березовський підкреслив що резиґнує, щоб „не бути співучасником руйнування Росії та запровадження авторитарної влади". Це перше таке відверте протистояння особі популярного В. Путіна, котрий нібито має намір позбавити впливу російських олігархів і їхніх 89 реґіональних губернаторів, щоб зосередити контролю у Кремлі. Б. Березовський якраз є одним з найвпливовіших олігархів з котрими бореться В. Путін. Аналітики уважають, що антипутінська акція не матиме швидких успіхів.

Президент Румунії більше не кандидуватиме

БУКАРЕШТ, Румунія. – Кажучи, що він є пригнічений існуючою корупцією, 60-річний румунський президент Еміль Константінеску заявив, що не кандидуватиме в наступних виборах. Виступаючи на телебаченні, він підкреслив, що „існує сліпа боротьба особистих інтересів. Люди брехнею і шантажем продають і купують місця в парляменті". Тепер в опінії виборців Е. Константінеску відстає від колишнього президента Іона Ілієску.

Німеччина підписала компенсаційну угоду

БЕРЛІН. – У понеділок, 17 липня, уряд Німеччини та промисловці офіційно підписали угоду про винагороду за працю невільникам концентраційних таборів і примусовим робітникам нацистської ери. Згідно з підписаним документом, уряд Німеччини і німецькі фірми порівно вплатять до 5 більйонового фонду грошову компенсацію для колишніх робітників, які працювали в концентраційних таборах і німецьких фабриках. Кожному робітникові концентраційних таборів належатиметься сума приблизно 7,500 дол., а примусовому робітникові – 2,500 дол. Крім того, на відшкодування матимуть право й інші люди – у яких силою відібрано майно або якщо вони були жертвами медичних дослідів. У заміну за підписання цього документу Президент Билл Клінтон обіцяв, що США робитимуть все можливе, щоб не допустити до нових судових позовів у США проти німецьких корпорацій. Аналітики уважають це історичною угодою, котра винагородить колишніх жертв нацизму більш як у 20 країнах.

Погодились на нормалізацію торгівлі

ВАШІНҐТОН. – Минулого тижня США і В'єтнам закінчили торговельні переговори, котрі, вперше від закінчення В'єтнамської війни більше, ніж чверть століття тому, відкриють шлях до вільної торгівлі між обидвома країнами. Представники США і В'єтнаму після чотирирічних уривчастих переговорів зуміли таки дійти до порозуміння. Підписання офіційного документу сподіваються найближчими днями. В'єтнам і США відновили повні дипломатичні стосунки ще у 1995 році, але економічні зв'язки залишились майже на попередньому рівні. Торговельний договір відкриє для Америки, новий ринок збуту в країні з 77-мільйоновим населенням.

Ураган завдав важких втрат

ЕДМОНТОН, Канада. – Вечором минулої п'ятниці, 14 липня, ураган навістив канадську провінцію Альберту та заподіяв чималo шкоди. Однак найбільших неприємностей накоїла стихія у таборі з автопричепів, 125 миль на південь від Едмонтону, над Пайн-озером. Град і вітер, що сягав 200 миль на годину, стали причиною смерти 11 осіб, включно з дворічною дитиною. 132 особи були поранені.

Розпочались арабсько-ізраїльські переговори

ТУРМОНТ, Мд. – Тут минулого тижня, у відпочинковій оселі американських президентів „Кемп Дейвид", розпочались арабсько-ізраїльські вершинні переговори у справі закінчення 52-річного конфлікту. Президент Билл Клінтон був єдиним із трьох провідників, який виступив перед репортерами засобів масової інформації. Він підкреслив важливість цієї зустрічі для замирення на Близькому Сході. У переговорах беруть участь ізраїльський прем'єр-міністер Єгуд Барак, керівник Палестинської самоуправи Ясір Арафат і Президент Билл Клінтон, господар цієї зустрічі. Незважаючи на вплив США та особисті бажання Президента, переговори не обіцяють швидких успіхів. Покищо обидві сторони не спроможні знайти компроміс.

Президентові Казахстану – 60 років

АСТАНА, Казахстан. – На початку місяця, 6 липня, президентові Казахстану Нурсултанові Назарбаєву виповнилося 60 років. Ювілей він відзначив у колі рідних і друзів. Будь-яких офіційних святкувань не організовано, але з приватними візитами прибули президенти України, Білорусі, Киргизстану. З Росії приїхав Євген Примаков.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc.

at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу - відповідно $40.00 і $25.00. В Україну, Европу й Австралію $50 (авіяпоштою - $160, в Австралію - $175). За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Дописи, підписані авторами, не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор - Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка - Павло Стокотельний; Реклама - Марія Осціславська; Адміністратор - Володимир Гончарик.

Проґрес за будь-яку ціну – це реґрес

До науки людство прислухається, коли застосування її ідей та відкриттів дає негайний економічний ефект. Але коли вчені остерігають, що економічне зростання будь-якою ціною підштовхує людську цивілізацію до краєчка прірви, то їх ніхто не чує. От і виходить, що нам для протверезіння потрібні щораз гіркіші ліки – і маємо нестерпний полин Чорнобиля, значне збільшення онкологічних захворювань, значне зменшення народжуваности. Український уряд, заохочуваний до цього Заходом, нарешті відважився, всупереч енергетичній скруті, закрити станцію, але це закриття, на жаль, вже не припинить полинного ефекту Чорнобиля, залишаючи його якимсь важливим знаком, якимсь застереженням для всього людства: щоб вижити, воно повинно знайти таку формулу економічного і соціяльного прогресу, яка б згармоніювала взаємини людини і природного середовища. І в цьому розумінні не квапмося нарікати на незалежну Україну, що вона, бач, занадто повільно переводить економіку на рейки вільного ринку, занадто мляво використовує досвід розвинутих держав, от хоч би тих країн Південно-Східньої Азії, які залужили на назву „економічних тигрів" – Південної Кореї, Тайвану, Сінгапуру. Їхньою дорогою ідуть Таїлянд, Індонезія, Китай. Однак цей досвід, м'яко кажучи, не однозначний. Це правда, добробут там виріс незмірно, проте – за рахунок людського здоров'я і життя. Другим боком своєї медалі азійське економічне чудо має гострі екологічні проблеми, які стрімко наближаються до рівня катастрофи. Наприклад, у Пекіні, столиці Китаю, який ще й цілком не розігнався у своїй гонитві за економічними результатами, забруднення повітря вже перевищує норму в 130 разів. У таїляндських, тайванських, південно-корейських містах фатально бракує питної води, а вміст свинцю в крові людей вже майже у шість разів перевищує норми, узаконені, наприклад, у США. І найгірше, що „льокальні" проблеми мають тенденцію до переростання у глобальні: якщо Китай, капіталізуючись, зруйнує своє довкілля, то воно виявиться зруйнованим для усієї плянети.

У цьому негативному досвіді є й певна „заслуга" Заходу, адже дух наживи, який все ще панує в сьогоднішній людській цивілізації, змушує західніх підприємців іти туди, де дешева робоча сила і де нема суворих екологічних законів. Разом з тим справедливість велить підкреслити, що демократичні суспільства першими усвідомили екологічну загрозу і вже багато зробили на шляху здорового, етичного пристосування людської діяльности до природи. На Заході все ширше застосовуються чисті, так звані безвідходні технології, все ефективніше використовується природні ресурси, зменшується нездоровий тиск на біосферу, стає чистішою вода річок та озер, відновлюються ліси. Взагалі серед вчених-екологів побутує думка, що ринково-демократична система і природа мають спільну рису – здатність до саморегулювання, тобто вони мають подібні механізми підтримання оптимального стану, балянсу, рівноваги, тому є підстави сподіватися, що людство знайде вихід з екологічної кризи ще до того, як можуть настати незворотні зміни у системі довколишньої природи. Цей вихід буде пов'язаний з моральними зусиллями: здорове майбутнє вимагає від людей і народів іншої поведінки, яка випливатиме з усвідомлення, що плянета в нас – тільки одна.

Україну з її неповторно родючою землею і працьовитим народом чекає велике майбутнє, якщо вона піде власним шляхом розвитку, який включає єдність людини з природою. Цей шлях освітлюватиме ідеологія, в якій соціяльні завдання поєднуються з екологічними і моральними.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про відступ і наступ

Здається, що боротьба за українську мову тепер таки сильно розгорілась. Раз-у-раз читаємо в українських газетах тут і там заяви, звернення до Президента України, протести на тему „наїзду" російської мови на нашу батьківщину, на брак українських часописів, книжок для загального ужитку, про вживання російської мови не лише як розмовної, але і в урядах, дарма, що закон про державну мову далі зобов'язує. Особливо переповнені заявами, зверненнями та статтями діяспорні газети, в т. ч. і „Свобода". Читаючи їх, насувається думка, чи викличуть усі ці звернення відповідний резонанс, чи цей наступ на українську мову припиниться із відповідною дією державних чинників? Чи Президент України вкінці відчує розумом і серцем, чого ми усі вимагаємо?

Особливе враження і подібність почуттів викликала у мене нещодавна стаття в американському щоденнику „Нью-Йорк Таймс" на тему багатокультурности та різномовности американського населення із відповідним висновком пошанування цієї різномовности та її зрозуміння. Для прикладу автор взяв також вірменське населення, що включилося у мозаїку народів, які живуть у США. З яким здивуванням читаємо наведений у статті уривок із книжки вірменського клясика з 1929 року Шагана Шагура „Відступ без пісні":

„Батьки, сини, зяті, дядьки – відступіть, звичаї, мораль, любов – відступіть, бо відступає мова, відступає мова, відступає мова. І ми далі відступаємо в слові і в наших ділах, чи хочемо, чи не хочемо, знаючи про те і не знаючи. Прости їм, прости їм, Арарате! Багато вірменів заплатило золотом, щоб рятувати життя, інші платили вірою, інші залишали свої доми, свою землю, своє небо. Це боягузи, які зрадили свій нарід, свою мову і своїх героїв, що за батьківщину заплатили життям. Ми заплатимо кінцевою ціною – своїми дітьми, тими, що прийдуть після нас. Бо ці, які прийдуть вже не будуть вірменами, ані словом, ані ділом, свідомо або несвідомо. Прости їм, Арарате, прости їм".

Здається, ці думки вірменського письменника немов взяті із української дійсности, хоча від написання їх проминуло сімдесят років. Український нарід, втомлений негараздами щоденного життя, немов відступає, не показуючи сильного спротиву наступаючій русифікації. А вона іде кожного дня – у пресі, радіо, телебаченні, у фільмах і розмовах. І треба було жорстокого і непотрібного убивства у Львові, щоб принаймні одна горстка населення на Заході України стрепенулася від загального отупіння. Здається, немов у нашому народі можна перемогти тільки жертвами життя. Але чи підуть за західніми українцями їхні брати із інших частин України? Чи почують їхній голос в Криму, в Донецьку чи на Луганщині? А передусім, чи зрозуміють його на „Олімпі" у Києві? Здається, що прийшов останній час на діла, а не на слова, на наступ, а не відступ! Самими протестами та заявами ми ніяк не здобудемо повернення української мови до належного рівня і не залишимо її сильною наступним поколінням. Бо ті, які прийдуть на таку дійсність, вже не будуть справжніми українцями, ані словом, ані ділом, свідомо чи несвідомо.

Прости їм Боже, прости!

О-КА

Пішки до Нью-Йорку...

Літнє надвечір'я яким би чудовим не було, але коли ти на дорозі до Нью-Йорку, "бампер-до-бампера", а довкола "гайвею" – незайманий ліс, нетоптана зелень, квітучі галявини.., то така щемлива ностальгія за природою стискає серце, так хочеться доторкнутися до чогось, що живе своїм життям поза межами розігрітого бетону й моторизованих засобів пересування з їхнім бензиновим "озоном"... І раптом – без страху і вагання – гусяча сім'я виходить на автошлях. Поволеньки, розглядаючи можливу поживу на асфальті, виводять мама-гуска і тато-гусак своїх трійко пухнастих діток просто на середину "гайвею". Авта зупиняються. Сімейка вибирає лінію якраз перед моїм автом і крокує, розгойдуючись, в напрямі Нью-Йорку.

Все позаду завмерло, лише мотори гудуть, ніхто не сигналить, ніхто не нервується, не намагається об'їхати гусячу процесію. Стою і я. Приходить думка зфотографувати картину, шукаю фотоапарат – а гуси ідуть... У фотоапараті немає фільму, знов риюся в сумці, заряджаю – а гуси поволі шкандибають... Фотографую.., стою.., милуюся. Потік авт поруч і позаду теж стоїть, зачарований цим неквапним походом у час шалених швидкостей.

Аж нарешті якась смаглява дівчина в джинсах вискакує з свого авта, щоб відігнати пернатих мандрівників з дороги. Дівча вимахує руками в повітрі, сміється, стрибає у всі боки – і не зрозуміло, чи з гусьми змагається, чи виконує якийсь ритуальний танець.

Відпускаю гальма, решта авт теж рушають з місця. Ніби нехотячи, ніби також відчули ту ностальгію за природою, яка завжди – в нас, як би мудро ми не облаштувались технікою...

Раїса Галешко

Десяту річницю...

(Закінчення зі стор. 1)

"першим кроком до відновлення історичної справедливости, відродження української державности". Він також згадав про широкий розвиток стосунків між Україною й Сполученими Штатами протягом останнього десятиріччя. Від української громади на церемонії виступив Ігор Ґавдяк, президент Українськоі Американської Координаційної Ради. Він згадав, з яким задоволенням українці в Америці сприйняли проголошення Декларації про державний суверенітет 16 липня 1990 року. "Те, до чого ми протягом десятиліть прагнули, – сказав він, – почало сповнюватись після прийняття декларації." Він також сказав, що власне Декларація про суверенітет промостила шлях до проголошення повної самостійности України тринадцять місяців пізніше. Тому, додав президент УАКРади, цю подію, "яка потрясла нас десять років тому," треба пам'ятати як одну з важливих сторінок української історії. Трьома днями раніше, 13 липня, конґресмен Крістофер Сміт, голова Комісії у справах безпеки й співпраці в Европі (так званої Гельсінської комісії), виступив з заявою з приводу десятої річниці Декларації, що її Верховна Рада тодішньої Української РСР прийняла переважною більшістю голосів. Він охарактеризував цей акт як "очевидний крок до самостійности", бо в цій декларації Україна, "республіка Совєтського Союзу ... проголосила свій намір керувати своїми власними справами."

Декларація, – нагадав конґресмен Сміт, – "ствердила вищість українського законодавства над совєтськими законами, встановила право України випускати свою валюту, створити національний банк, організувати свою армію, входити у стосунки з чужоземними країнами, збирати податки і будувати кордони." Декларація України, – підкреслив конґресмен, – перегнала уявлення Михайла Ґорбачова про "оновлену" совєтську федерацію. Протягом десяти років Україна "розвинулась з колонії у тривалу, мирну державу, яка зобов'язалась захищати демократію й добробут своїх громадян, стала конструктивним актором на міжнародній арені, втішається добрими взаєминами зі своїми сусідами та стратегічним партнерством зі Сполученими Штатами".

Вашінґтон.

Президент Л. Кучма: *Без Декларації про державний суверенітет не було б інших кроків до незалежности України*

КИЇВ.17 липня. – Без Декларації про державний суверенітет України,10-річчя якої сповнилося 16 липня, не було б подальших кроків до незалежности, заявив Президент України Леонід Кучма в інтерв'ю журналістам після покладання квітів до пам'ятників Шевченкові і Грушевському минулої неділі. За словами глави держави, Декларація про державний суверенітет була прийнята, "коли практично ще існував Радянський Союз, і свідчила про стан душі депутатів, які за неї голосували". Президент зауважив, що він, "як і інші депутати, котрі голосували за незалежність, добре подумав, на яку кнопку тоді натиснути". У церемонії покладення квітів взяли також участь Голова Верховної Ради Іван Плющ, перший віцепрем'єр Юрій Єхануров, голова Київської міської державної адміністрації Олександр Омельченко, депутати українського парламенту, міністри.

УНІАН

В. Ющенко здійснив сходження на Говерлу

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. 17 липня, УНІАН. – Прем'єр-міністер України Віктор Ющенко у неділю, 16 липня, здійснив сходження на найвищу вершину українських Карпат – гору Говерла. Своє сходження прем'єр-міністер здійснював з боку Закарпатської області, через яку він повертався з Польщі на батьківщину з українсько-польської зустрічі губернаторів двох країн. Сходження на Говерлу було присвячене 10-ій річниці ухвалення Декларації про державний суверенітет України. В ньому взяло участь більш як 2 тис. осіб.

Результати аудиту...

(Закінчення зі стор. 3)

– робиться і навколо Національного банку України, в якому вже проведено дві аудиторських перевірки, а тепер говорять про необхідність третьої".

Програма розширеного фінансування передбачає виділення Україні 2.25 млрд. дол. Раніше Україна вже отримала понад 300 млн. дол. У березні минулого року Рада директорів Міжнародного валютного фонду ухвалила рішення про виділення Україні ще 153 млн. дол.

Фінансування з боку МВФ було припинене внаслідок невиконання Україною меморандуму про співробітництво з фондом.

МВФ інвестуватиме українську економіку

КИЇВ. – Міжнародна фінансова корпорація має намір розпочати інвестування української економіки, зазначив президент МФК, віце-президент Світового банку Пітер Войке після зустрічі з першим віце-прем'єр-міністром України Юрієм Єхануровим. П.Войке нагадав, що МФК має давні відносини з Україною, представництво в країні – найбільше зі закордонних представництв МФК, в якому працює 180 осіб. Керівник МФК зауважив, що одна з цілей його візити полягає в тому, щоб визначитися, чи настав час для більших інвестицій по лінії МФК, адже, за його словами, в минулому уряди України "були не зовсім реформаторськими, проте зараз очевидно, що нинішній Кабінет Міністрів відданий реформам".

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи"

Подвійні стандарти української Феміди

Ось уже четвертий місяць поспіль провідною темою національно-демократичних засобів масової інформації в Україні є тема долі молодих патріотів з гурту "Самостійна Україна", які саме протягом цього часу утримуються в слідчому ізоляторі як небезпечні карні злочинці. Насправді ж, у вчинку одинадцятьох студентів Київського Національного університету та Києво-Могилянської академії слід вбачати не стільки кримінал, скільки політичний, хоч і максималістський, протест, свідомий крок з метою привернути увагу збайдужілого люду до найпекучіших проблем національної безпеки нашої молодої держави. Слід нагадати стисло перебіг подій.

9 березня 2000 року, якраз у річницю народження Пророка й Апостола українського народу Тараса Шевченка, гурт молоді, який назвав себе "Самостійною Україною", захопив будинок центрального комітету компартії на Подолі, зірвав червоний прапор, замінивши його державним, потрощив меблі та оргтехніку, і понад десять годин утримував це приміщення, видворивши геть партійних функціонерів. Вимоги молоді настільки ж прості, наскільки й радикальні: законодавча заборона партій антиукраїнського комуністичного спрямування; вихід України із СНД; деколонізація та дерусифікація нашої держави; усунення комуністів з органів державного управління; реорганізація примусових та податкових органів.

Студенти були налаштовані рішуче: вони забарикадувалися в приміщенні і, обливши його бензином, погрожували підпалити його, якщо їхній голос не буде почутий. Члени гурту були переконані, що "мають право і зобов'язані в умовах крайньої необхідности вдатися до силової ліквідації підривних антиукраїнських та антидержавних центрів". Як бачимо, ніщо інше, як патріотичні поривання, чітка ідейна позиція, вболівання за свою національну державу та її багатостраждальний народ, підштовхнули молодь до такого радикального кроку. Іншого виходу вони не бачили: національно-демократичні партії, слабкі і малочисельні, більше зайняті з'ясуванням внутріпартійних та міжпартійних стосунків, народ, пригнічений негараздами і нуждою, мовчазно терпить повсякденну наругу. Їхній вчинок, мов блискавка, мав би збудити Україну від летаргічного сну, висвітити страшну загрозу втрати незалежности, показати, що справжніми злочинцями є ті, хто виступає проти самостійної держави і її народу.

Закінчилося тим, що молодь умовили залишити приміщення, обіцяючи об'єктивно розібратися з їхніми вимогами, але відразу ж усіх взяли під варту. І тут українська Феміда показала своє справжнє обличчя, намагаючись з патріотів зробити звичайних бандитів. Їх утримують як заручників, доки не віддасть себе "правосуддю" один із членів (і організаторів) гурту Олександр Башук. Погрозами схиляють їх до лжесвідчень. Суд відхилив клопотання про скасування санкції прокурора на арешт, яка була винесена без врахування, як того вимагає Кримінально-процесуальний кодекс, тяжкости скоєного, особи, віку, стану здоров'я та сімейного стану обвинувачених. Прокурор не передав до суду документи, які свідчили на користь підслідних: позитивні характеристики з місця навчання і праці, довідки про стан сім'ї (Сергій Неділько має малолітню доньку), медичні довідки (Ярослав Задворний є інвалідом з дитинства) тощо.

Умови утримання студентів у слідчому ізоляторі жахливі: камери переповнені, щоденні обшуки, брутальна лайка, погрози, застосування сльозоточивого газу, відсутність ліків, раз у кілька днів короткочасна (10-15 хвилин) прогулянка на повітрі. І це проти людей, чия вина ще не доведена і, власне, яких цілком можна було звільнити з-під арешту до судового засідання під підписку про невиїзд. Тим більше, що прокурори, включно з генеральним, під тиском протестів громадськости не раз обіцяли зробити це. Натомість прокурор Києва Юрій Гайсинський підписав постанову про продовження терміну розслідування ще на три місяці – до 9 вересня.

Тим часом молоді патріоти тримаються мужньо. Вони відмовляються наговорювати на своїх товаришів, чого від них вимагають слідчі. Вони не лякаються погроз. Вони не піддаються психологічному тиску. Вони протестують – двічі оголошувала голодування Наталя Німчинова. Голос цієї незламної юначки прорвався на волю: "Українці, прозрійте! – пролунало як крик душі, – Наше перебування за гратами ще раз доводить, що справжньої Української держави ще немає. Територія під назвою Україна залишилась надалі провінцією Москви, однією з республік СНД, з верховним керівництвом у Кремлі! Єдиний вихід вбачаємо в безкомпромісній боротьбі за вольності українського народу! Якщо ми не переможемо – загине нація".

Колізії, які виникли з гуртом "Самостійна Україна", викликають як сумні, так і оптимістичні роздуми. Сумні – бо, по-перше, українська Феміда не вперше показує своє справжнє обличчя, демонструє подвійні стандарти, служить не закону і суспільству, а інтересам певних політичних сил і кланів. Інакше чим пояснити, що безкарними залишилися московські попи, які в різний час силоміць захопили кілька корпусів Києво-Печерської лаври – цієї одві-

(Закінчення на стор. 6)

А якою була перша Олімпіяда?

Читаючи у трьох числах „Свободи" висліди Української діяспорної Олімпіяди-2000, цікаво зазирнути до річника 1936 року – що нам наша газета писала про першу українську Олімпіяду діяспори?

У трьох числах „Свободи" за вересень 1936 року є повідомлення про цю подію в житті українців у США, яка викликала, заодно із рівночасно проведеним Конґресом молоді, велике зацікавлення і оптимізм.

Ось що писала „Свобода" 9 вересня 1936 року: *„Конґрес Молоді – це великий вклад в українське життя. Кілька соток молоді зібралося у Філядельфії в днях 5-6 вересня на річеві наради, гарну забаву, а потім олімпійські ігрища. Наради відкрив Степан Шумейко щирішим привітом виголошеним українською мовою".*

10 вересня 1936 року „Свобода" писала: *„Філядельфія. У день Праці відбувалися тут у зв'язку з Четвертим Конґресом Української Молоді, скликаним Лігою Української Молоді Північної Америки, „перші українські олімпійські грища". Висліди змагань між дружинами такий: у плаванні, що відбувалося рано в ставі „Вай-Ем-Сі-Ей" перша прибула пливацька дружина Філядельфійського Українського Атлетичного Клюбу; друга – дружина Українського Товариського Клюбу в Елизабеті, Ню Джерзі і третя – дружина Української Молодечої Ради в Нюарку. Всі інші змагання відбулися в стадіоні „Нортій Гай Скул". У вільних змаганнях перше місце здобула дружина Українських Католицьких Соколів у Палмертоні, Па.; друге – дружина Злучених Українських Організацій у Дітройті, Мішіґен, третє – дружина Української Ліґи в Торонті, Канада, четверте – дружина „Брейме-рукс" у Брукліні, Ню Йорк. У турнірі в „волі бол" виграла дружина Філядельфійського Атлетичного Клюбу, в турнірі в „бейзбол" дружина тої самої організації. Супроти цього, що цей клюб виказав найкращі успіхи, йому признано трофей Українського Народного Союзу. З огляду на це, що цей клюб виграв цей трофей минулого року, він тепер став його власністю".*

11 вересня „Свобода" присвятила Конґресові молоді та першій Олімпіяді передову статтю, яка розпочиналася так: *„Нова сила. Хто був свідком чи учасником з'їзду нашої молоді, що відбула свій Четвертий Конґрес, цей мусить погодитися з тим, що це вже виросла нова наша сила в Америці. Вже можемо сказати, що маємо тут правдиву українську молодь. Навіть ті, що ставляться до справи організування нашої молоді дуже недовірчиво, мусять признати, що вже маємо в Америці дуже поважний гурт такої тутродженої молоді, що не тільки хоче працювати для української ідеї, але вже для неї працює".*

Подвійні стандарти...

(Закінчення зі стор. 5)

чної української святині, викинувши з них музейні експонати, а патріотичний гурт, який на півдоби оволодів комуністичним бюром, ось уже четвертий місяць мучиться під арештом? Інакше чим пояснити, що львівських україножерів (один з них – працівник Служби безпеки України і син високого міліцейського начальника), які позвірячому вбили за українську пісню народного артиста і композитора Ігоря Білозора, відпускають під підписку про невиїзд (одного з них і слід прохолов), а студентів за політичний протест проти україножерства тривалий час утримують під вартою? Запитання для більшості чисто риторичні – наша Феміда, як і влада загалом, не українська і не патріотична, не слуга Закону, а прислужниця можновладців, ще один інструмент у руках українофобів.

По-друге, боляче вражає терпеливість і пасивність нашого народу. Звичайно, не можна сказати, що громадськість не протестує у звязку з утриманням під арештом гурту "Самостійна Україна", але чому Львів зміг стотисячно вийти на вулиці, протестуючи проти вбивства Білозора, а Київ не може так же потужно пікетувати правоохоронні органи, зокрема прокуратуру, які безпідставно і не у відповідності до скоєного кинули за ґрати студентів-патріотів? Згорьовані матері цієї молоді безрезультатно обивають високі бюрократичні пороги, а загал лише мовчки співчуває.

Та невже в Україні не знайдеться 100 тисяч матерів, які дружно вийшли б на Хрещатик і заступилися за чужих – і своїх – дітей та привернули увагу світової громадськости до брутальних порушень прав людини в Україні?

Оптимістичним в усій цій історії зі захопленням студентами комуністичної цитаделі в Києві є те, що Україна пробуджується. На політичну арену виходять нові – молоді і рішучі – люди, які відчувають небезпеку, що нависла над Українською державою, і готові жертвовно боротися за національну ідею і національні інтереси. Гурт "Самостійна Україна" – перший сигнал до дії, перший заклик схаменутися, перша спроба розбудити наше інертне і байдуже до своєї долі суспільство. Гурт патріотів із-за ґрат голосом Наталі Німчинової звертається: "Українці, самі візьмімо те, що належить нам! Пам'ятайте – де сила, там і повага, і добробут, і Боже благословення!" Тож прислухаймося і почуймо. Ніхто, крім нас самих, не подбає про нас і нашу рідну Україну.

Німеччина підтримає Україну

Україна може розраховувати на підтримку Німеччини у наближенні до Европейського Союзу, заявив Федеральний канцлер Німеччини Ґ.Шродер на прес-конференції після українсько-німецьких міжурядових консультацій, що проходили 11-12 липня у Ляйпціґу.

ПОПРАВКА

У матеріялі "Хто допомагає Наталці Михась?" ("Свобода", 7 липня 2000 р.) поруч з прізвищем о. Івана Лишика було пропущено духовний титул; також "Андрій Лищак" слід читати "Андрій Лишик".

З ЖИТТЯ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ

До Києва з Афонської гори

(Закінчення зі стор. 1)

Із священної Афонської гори в Греції до Києва було привезено 19 червня мощі святого Пантелеймона, який жив у III–IV столітті і якого православні вшановують як священномученика. Мощі залишалися в Києві до 9 липня. Тисячі паломників з усієї України та сусідніх держав СНД ринули до Києва, щоб, простоявши 15 годин в черзі, торкнутися скриньки з головою святого, що приносить зцілення хворим.

Святий Пантелеймон був лікарем і до самої своєї смерті зціляв стражденних як знаннями, так і вірою. 305-го року був тортурований, а відтак страчений за віру.

На фото УНІАН: хресна хода з мощами святого Пантелеймона, в Києво-Печерській Лаврі у Києві в суботу, 8 липня 2000 р.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Предсідник
УЛЯНА М. ДЯЧУК
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Заст. предсідника
СТЕФКО КУРОПАСЬ
105 S. Salem Dr.
Schaumburg, IL 60193

Директор на Канаду
о. МИРОН СТАСІВ
18 Leeds St.
Toronto, ON M6G 1N7, CDA

Заст. предсідника
АНЯ ДИДИК-ПЕТРЕНКО
137 Crystal Spring Dr.
Ashton, MD 20861

Головний Секретар
МАРТА ЛИСКО
2200 Route 10. P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Касир
СТЕФАН КАЧАРАЙ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

ВАСИЛЬ ПАСТУШОК
9 So. Chester Rd.
Swarthmore, PA 19081

СТЕПАН ҐАВРИШ
155 Erdenheim Rd.
Erdenheim, PA 19038

ОЛЕКСАНДЕР СЕРАФИН
2565 Timberwyck Trail
Troy, MI 48098

ЯРОСЛАВ ЗАВІЙСЬКИЙ
11 Bradley Rd.
Clark, NJ 07006

МИРОН ҐРОХ
16 Kevin Dr.
Founthill, ON LOS 1E4, CDA

РАДНІ

ТАРАС ШМАҐАЛА
1722 Fulton Rd.
Cleveland, OH 44113

ОЛЕКСАНДЕР ХУДОЛІЙ
281 Urma Ave.
Clifton, NJ 07013

ТЕКЛЯ МОРОЗ
345 36th Ave.
Lachine, PQ H8T 2A5, CDA

ГАЛИНА КОЛЕССА
100 Montgomery St. Apt. 23-H
Jersey City, NJ 07302

МИКОЛА ДЯКІВСЬКИЙ
2065 Ridge Rd. Ext.
Ambridge, PA 15003

ВАСИЛЬ ШЕРЕМЕТА
1510 Hilltop Terrace
Huntingdon Valley, PA 19006

ВАСИЛЬ ЛУЧКІВ
49 Windmill Lane
New City, NY 10956

СТЕФАНІЯ ГАВРИЛЮК
53 Michael Dr. P.O. Box 174
Cottekill, NY 12419

АНДРІЙ ВОРОБЕЦЬ
9 Bayard Place
Newark, NJ 07106-3613

ЄВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
25 Jason Ct.
Matawan, NJ 07747-3510

ВАРКА БАЧИНСЬКА
101 E. 16th St.
New York, NY 10003

АНДРІЙ СКИБА
4575 N Nagle Ave.
Harwood Heights, IL 60656

АЛЬБЕРТ КАЧКОВСЬКИЙ
126 Simon Fraser Crescent
Saskatoon, SK S7H 3T1, CDA

Головний редактор „Свободи"
РАЇСА ГАЛЕШКО
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Головний редактор „Українського Тижневика"
РОМА ГАДЗЕВИЧ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Адміністратор оселі Союзівка
ІВАН А. ФЛИС
Foordmoore Rd.
Kerhonkson, NY 12446

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

СТЕПАН КУРОПАСЬ
107 Ilehamwood Dr.
De Kalb, IL 60115

АННА ЧОПЕК
678 44th St.
Los Alamos, NM 87544

МАРІЯ ДУШНИК
2 Marine Ave.
Brooklyn, NY 11209

АННА ГАРАС
1930 Greenleaf St.
Bethlehem, PA 18017

МИРОН КУРОПАСЬ
107 Ilehamwood Dr.
De Kalb, IL 60115

о. прот СТЕПАН БІЛЯК
1750 Jefferson St., Apt. 301
Hollywood, FL 33020

ВОЛОДИМИР СОХАН
53 Brinkerhoff St.
Jersey City, NJ 07304

ІВАН О. ФЛИС
P O. Box 48
East Charleston, VT 05833

ЙОСИП ЛИСОГІР
2643 Deer Path
Scotch Plains, NJ 07076

ВАСИЛЬ ДІДЮК
30 Allenhurst Drive, Apt. 402
Islington, ON M9A 4Y8, CDA

ТАРАС ШМАҐАЛА ст.
10976 Tanger Trl.
Breskville, OH 44141

ГЕЛЕН ОЛЕК СКАТТ
7644 W. Rosedale Ave.
Chicago, IL 60631

Нові члени УНСоюзу

Юлія Розе Фаззінґа, дочка Реней і Джефрей, нова членка 8 Відділу УНС. Вписала свою правнучку до 8 Відділу УНС прабабуня Розалія Дудар, Йонкерс, Н.Й.

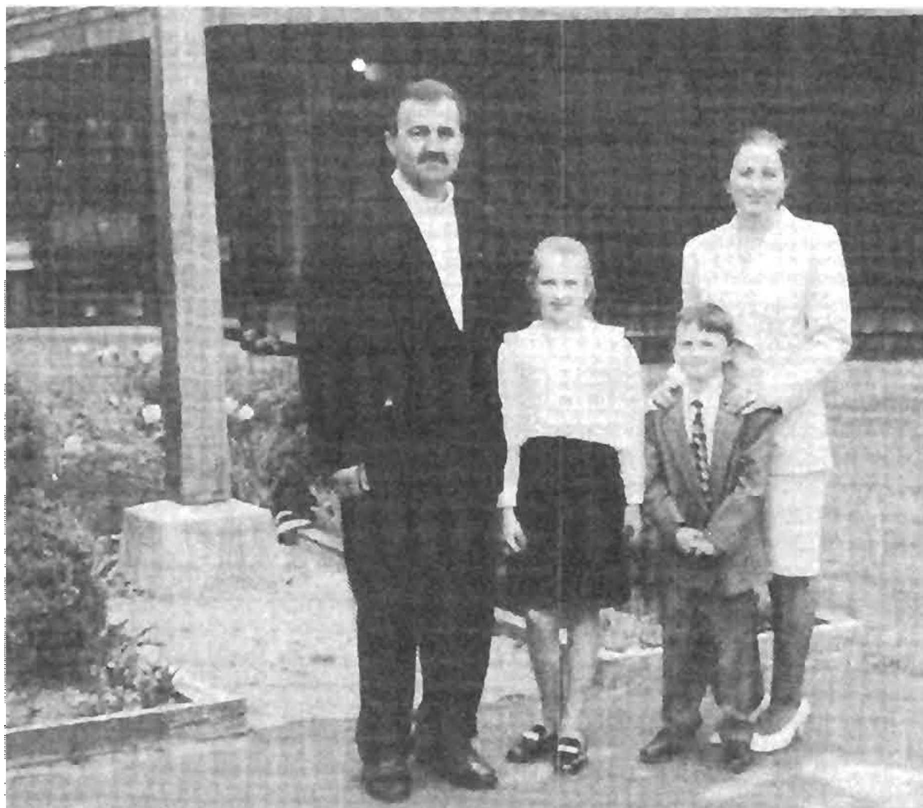
Ляриса Анна Масник, дочка Тараса і Христі Троян-Масник, нова членка УНС 67 Відділу в Ансонії, Кт., Записали свою внучку Мирослав і Надя Трояни.

Лана Чутко, дочка Річарда і Діани Чутко. Нова членка 360 Відділу УНС. Вписали свою доню батьки.

Наталія К. Доманска, дочка Галини і Юрія Доманских. Нова членка 170 Відділу УНС в Джерзі Ситі. Вписали свою внучку до 170 Відділу дідо Тадей і бабуся Оля Доманскі.

Нові члени 371 Відділу УНС: адміністратор парафії Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н. Й., о. Юрій Годенчук, дружина Юліянна, доня Зірка і син Чіпріян, недавно прибули з України.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Фундація Україна-США зібрала для краснодонців 12 тисяч долярів

Бажаючи хоч трохи полегшити долю шахтарських родин після трагедії 11 березня в шахті ім. Баракова біля Краснодону, в якій загинув 81 робітник, Фундація Україна-США зібрала для них понад 12,000 дол.

Найбільша сума надійшла від учнів української школи при церкві Успення Богородиці Діви в Перт-Амбой, Нью-Джерзі, в якій навчаються 204 учні, і більшість з них уже неукраїнського походження. Не може не зворушити факт, що ці діти зібрали майже 1,250 дол. Започаткували збірку учні 5-ої кляси. Їхня опікунка Мирослава Моряк виставила скриньку, до якої діти вкладали заощаджені ними гроші під час Великого Посту. Після двох місяців у скриньці вже було102 дол. При цьому діти розуміли, що для них це – багато, а для шахтарських родин – мало. Заохочені директоркою школи Сестрою Володимирою Лескин, чину Сестер-місіонерок Покрови Матері Божої, учні школи зібрали 2,000

Брук Білоголовська і Тимотей Лігі покладають конверти з датками у спеціяльний кошик перед іконостасом в церкві Успення в Перт Амбой, Н.Дж.

фунтів іграшок та одягу, які переслали у Краснодон. А 11 травня вони організували Службу Божу та Панахиду в пам'ять загиблих шахтарів. Учні змайстрували спеціяльний хрест, прикрасили його квітами, символами їхніх молитов, та поставили його перед іконостасом. Кожний учень розмалював конверту для пожертви, яку міг кинути в кошики, що стояли перед хрестом, під час відправ. У цей спосіб було зібрано додаткових 565 дол.

Шкільний хор під проводом Меланії Лавренс присвятив допомоговій акції свій весняний концерт „Пора для пісні", який відбувся 25 травня. При вході було зібрано понад 400 дол. Усі ці гроші, майже 1,250 дол., школа передала Фундації Україна-США для пересилання в Краснодон.

В околиці Вашінґтону Фундація провела збірку іграшок для дітей Краснодону – з допомогою Школи українознавства ім. Тараса Шевченка, українського католицького собору Пресвятої Родини і церкви Пресвятої Трійці. Протягом двох тижнів добровольці зібрали 17 великих мішків іграшок.

Свято-Андріївський собор Української Православної Церкви в Силвер Спринґ, Мериленд, на заклик Фундації зібрав 500 дол., а Сестрицтво св. Ольги – 200 дол.. В парафії проведено окрему збірку іграшок для дітей Краснодону.

Під час недавнього приїзду до Вашінґтону Прем'єр-міністер України Віктор Ющенко ласкаво погодився завезти до Києва дев'ять великих пакунків забавок, зібраних Фундацією. "Відгук у громаді на цей вчинок був дуже позитивний", – сказав адміністратор фінансів Фундації Іван Кунь.

13 травня цього року до Краснодону їздила делеґація з Бірмінґему, Алабама, в рамках програми „Партнерство громад для поширення досвіду місцевого самоврядування" (ППГ). Цей проєкт, який діє за підтримкою Аґентства США з міжнародного розвитку, пов'язав партнерством Бірмінґгем і Краснодон ще у 1998 році. Делеґація передала зібрані гроші та іграшки безпосередньо членам кожної родини. Заступник мера Бірмінґгему Скотт Колсон, урядовець житлового відділу цього міста Емануїл Форд та виконуючий обов'язки мера Краснодону Володимир Білоус вручили гроші шахтарським сім'ям під час спеціяльної церемонії.

А забавки кожній дитині вручали Людмила Дудник, працівниця Фундації в Києві, Людмила Ізвріні з міської Ради Краснодону, Володимир Фукс і Григорій Ахремешин з Комісії гуманітарної допомоги шахти ім. Баракова. Бірмінґгемська делеґація також передала жінкам Краснодону цибулини тюльпанів і рослину Ангельська труба, яку подарував Францисканський монастир у Вашінґтоні. Ці подарунки передала Христя Соневицька, координатор спеціяльних проєктів ППГ, яка також запропонувала міській Раді Краснодону посадити 80 дерев при дорозі в місто – в пам'ять про шахтарів.

Біля пачок перед їх висилкою в Україну (зліва): Бенджамин Руїз, Брайс Гаузер, Ніна Гера, Кейтлин О'Ніл, Дейна Лейтгаузер, Джеремі Роса, Крістін Якузіо та дуректор школи сестра Володимира.

Крім збірок грошей та іграшок, Фундація Україна-США старається організувати 2-3-тижневі оздоровчі табори для дітей віком 9-15 років в різних частинах України.

Представники шахти ім. Баракова висловили свою вдячність у листі до Фундації: "Нехай нашу землю прикрашають такі прекрасні люди, які своїм життям і справами освітлюють дні і ночі, несуть добро, мир і злагоду!".

Фундація Україна-США – неприбуткова організація, завдання якої полягає в сприянні демократії та вільному ринку в Україні, закінчила збірку для жертв Краснодону 15 липня. Якщо ви бажаєте одержати докладнішу інформацію про діяльність Фундації або хочете зробити свій вклад у збірку для жертв краснодонської аварії, пишіть на адресу: **U.S. – Ukraine Foundation, 733 15-th Street, NW, Suite 1026, Washington, DC 20005. Tel.: 202-347-4264, Fax: 202-347-4267. E-mail: HYPERLINK mailto:usuf@usukraine.org**

Оленка Добчанська,
Вашінґтон

Закінчили Школу українознавства

Тринадцять випускників Школи українознавства Товариства „Рідна Школа" в Чикаґо прощалася 3 червня цього року зі своєю школою та вчителями. Вранці того дня цій події була присвячена Служба Божа в церкві св. Миколая, а увечорі відбулася матуральна забава в культурному центрі при соборі свв. Володимира і Ольги. Свято збіглося з 50-річчям школи, тому було ще урочистішим, ніж завжди.

Своєю присутністю випускників, їхніх учителів і батьків удостоїли Владика Інокентій, о. Панчук. о. Мендюх, віце-консул України в Чикаго Людмила Протасова, представники багатьох українських організацій. Пані Пет Михалські прочитала привітання від губернатора штату Іллиной Джорджа Раєна.

Програма почалася з моменту, коли під звуки козацького маршу в залю увійшли щасливі випускники школи: Зеновій Андрушків, Данко Балух, Павло Ващур, Христина Гановська, Микола Григорчук, Меланія Данилюк, Наталка Кіналь, Наталія Колодій, Марко Крутяк, Юрій Петраш, Ярослав Пилипчак, Олесь Попович і Лариса-Ярослава Юрків. Було багато схвильованих виступів – батьків, учителів, учнів. З напутнім словом перед далекою життєвою мандрівкою вчорашніх учнів до них звернувся Владика Інокентій. Крім привітань, були нагороди: кожен абітурієнт одержав від УНСоюзу по 50 дол., а двоє найкращих учнів – по 100 дол.

Директор „Самопомочі" Пошиванюк передав на потреби школи 2,500 дол. Приємною несподіванкою для всіх була мить, коли матуральна кляса передала чек на 1,800 дол. для „Рідної Школи".

Н.Л. Хойнацька,
директор „Рідної Школи",
Чикаго, Іл.

Випускники „Рідної Школи" 2000 року в Чикаґо.

Чверть віку української двомовної програми в Альберті

Громадський комітет з відзначення 25-річчя української програми в Альберті.

Канада ніколи не мала формальної політики асиміляції інших національностей, проте різні провінційні уряди в різні часи широко практикували асиміляцію. У 1916 році міністер освіти Альберти Дж. Р. Бойл і шкільний інспектор Р. Флечер домоглися заборони двомовного українсько-англійського навчання в школах, але через 42 роки уряд дозволив вивчення української мови в школах Альберти як предмету, а з 1974 року – двомовне навчання.

Цього року Альберта святкує 25-ліття української двомовної програми. Впродовж 25 літ 4,054 учні вчилися українською мовою тільки в католицькій системі, а понад 2,000 – в публічній, що на ціле покоління продовжило існування української культури в Альберті. Тому годиться згадати покійних адвоката Дмитра Янду, д-ра Ореста Старчука, проф. Богдана Боцюркова, адвоката Петра Лазаровича і Ореста Демка, першого посла–українця до Оттави Михайла Лучковича, Григорія Барабаша, адвоката Лаврентія Дікура, Василя Косташа, мгр. Романа Осташевського, д-ра Левка Фарину і суддю Ярослава Росляка, які дбали про збереження української програми.

Цього року в Альбертському університеті навчають 22 мов, а в школах Альберти в шести двомовних програмах – гебрейську, німецьку, арабську, китайську, польську і українську. Українська двомовна програма почалася у 1974 році в п'яти школах Едмонтону: Делвуд, Рандел Гайтс, Ріо Терес, св. Матея і св. Мартина. Цього року українська двомовна програма начисляла 1,072 учнів у школах: А. Л. Гортона, Делвуд, Фадер Кенес Кирнс, Голіруд, св. Мартина і св. Матея, Жан Ваніє, св. Кевина і Болвин, Архиєп. Джордана, Остина О'Браєна і Вегривіла. В започаткуванні двомовної українсько-англійської програми, крім згаданих покійних осіб, взяли участь проф. Манолій Лупул, суддя Расел Дзеник, д-р Кен Папроський і автор цієї статті, з міністрів – д-р Альберт Гоголь, д-р Горст Шмід, д-р Лю Гайндмен, Василь Дячук і Юліян Козяк, зі шкільних суперінтендантів – д-ри Гарольд МекНіл і Михайло Стрембіцький, а з учительок – Фіона Пелех, Катерина Чернявська і Марія Фляк. Першу навчальну програму виробила зі своїми помічниками Ксеня Турко.

Студенти української двомовної програми зможуть не лише бути учителями української мови в школах трьох західних провінцій Канади, але й матимуть вступ в академічний світ, бо ж є КІУС, катедри історії України і фолкльору в університетах Північної Америки, і академічні інституції незалежної України. Від 29 жовтня до 1 листопада ц. р. відбудеться в Едмонтоні „інтернаціональний симпозіюм" на тему мов. Було б добре, якби в ньому взяло участь якнайбільше число українських учителів, професорів, підприємців, професіоналістів, громадських діячів і священиків, щоб запевнити далі процвітання української двомовної програми в Альберті, а тим самим – української мови й культури в Канаді на нове 25-ліття.

Петро Саварин

У Володимирському соборі Парми

Вшанували пам'ять жертв Голодомору

В неділю, 4 червня ц. р., молодь собору вшанувала пам'ять жертв Голодомору, від якого загинули до 8 мільйонів невинних українських людей в 1932-33 роках. Поминальна відправа відбулася між св. Літургіями перед величним пам'ятником жертвам Голодомору на церковному подвір'ї.

Панахиду відправили настоятель о. Іван Наконечний, о. Володимир Штеляк і о. диякон Ігор Махлай. У поминальній відправі також брав участь священик Київського Патріярхату з України о. Ярослав Стебельський. Катедральний хор співав під керівництвом Маркіяна Комічака. В програмі, яка відбулася після Панахиди, учень парафіяльної школи українознавства ім. Тараса Шевченка Роман Коваль, голова Української Православної Ліґи Андрей Комічак і заступник голови УПЛ Матфій Кисіль розповіли про Голодомор і винищення українського селянства в часі колективізації.

Духовенство і діти української православної катедри св. Володимира перед пам'ятником Голодомору.

Новий читець має 9 років

Райєн Сайма читає Біблію за шрифтом Брайля.

Чотири неділі в українському православному соборі св. Володимира у Пармі, Огайо, визначені як Неділі молоді. Цього року віруючі стали свідками зворушливої події – вперше читав Слово Боже 9-річний Райєн Сайма. Обдарований гарним, сильним голосом хлопчик відразу полонив увагу вірних. Читання Райєна було хвилюючим для парафіян ще й тому, що Райєн народився незрячим і читав з допомогою шрифту Брайля.

Райєн, син Михайла і Надії Сайма і внук Михайла і Євгенії Парути є вівтарним служником і недавно дістав першу нагороду за коротке оповідання на Всенаціональному конкурсі Української Православної Ліґи. Оповідання теж написане шрифтом Брайля.

Н. Н.

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

4 серпня – мистецька виставка Едварда, Юрія і Яреми Козаків на Союзівці.

◆

6 серпня – День Союзянки на Союзівці в Керґонксоні, Н.Й. **Тел. (212) 777-1336.**

◆

1-3 вересня – Український фестиваль в Сан-Дієго. Тел. **(619) 291-0661. E-mail sunnyukes@aol.com**

◆

2 вересня – змагання з плавання на Союзівці. Початок о 10:30 ранку.

◆

2-4 вересня – тенісові змагання на Союзівці. Початок 2 вересня о 8:30 ранку.

◆

8-10 вересня – з'їзд на Союзівці колишніх професорів, учнів гімназії та усіх мешканців Байройтського табору.

◆

30 вересня – відзначення 50-річчя Осередку СУМ в Українському домі „Дніпро" в Баффало **(562 Дженесі стріт).** Початок о 5:30.

◆

6 жовтня – Вашінґтонська група проводить Конференцію провідників – 2000. Тел. **(703) 548-8534** або **(703) 823-6811.**
E-mail: gmasiuk@aol.com.

◆

11 жовтня – подорож на футбольні змагання до Норвегії. Тел. **(216) 351-1700.**

◆

15 жовтня – тихий авкціон Українського музею відбудеться в **Рамада готелі, Іст-Гановер, Н. Дж.** Початок о 2-ій годині.

◆

27 жовтня – виставка „Золото скитів на теренах України" в Бруклінському музеї мистецтв. Тел. **(718) 638-5000,** дод. **331.**

◆

3 листопада – концерт Українського національного ансамблю пісні і танцю імені Г.Верьовки в Нюарку, Н.Дж. **(New Jersey Performing Arts Center).** Початок о 8-ій год. Тел. **(1-888-466-57220.**

◆

14-21 січня 2001 року – Маланка на морі (подорож на кораблі „Norwegian Sky". Тел. **(800)-860-0089** або **(216)-351-1700.**

◆

Українську радіопрограму "Голос України" можна слухати в околицях Нью-Йорку і Нью-Джерзі щосуботи від 2-ї до 3-ї години **на хвилях 1430 AM.**
Керівник Петро Рибчук.
Тел. **(201) 246-0109.**

◆

Збірка одягу і взуття для України – в Головній канцелярії УНСоюзу – **2200 Route 10, Parsippany, NJ.** Тел. **(973) 292-9800, дод. 3055.**

◆

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?" є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклями (тел. **973-292-9800, дод. 3040).**

СУА – 75 РОКІВ

Нам – 30 років

107-ий відділ Союзу Українок Америки з міста Сан-Хосе, Каліфорнія, нещодавно святкував 30-річний ювілей, що стало доброю нагодою для підбиття підсумків та накреслення перспективи на майбутнє. Тут, у серці славнозвісної Силіконової долини, українська громада значно менша за кіль-кістю, ніж, скажімо, у Чикаго чи в Нью-Йорку, проте жіноча її частина за активністю, здається, не вельми поступається найбільшим центрам. Принаймні я цю актив-ність відчула, хоча в Америці лише чотири роки. Щомісячні сходини, часто – у хаті когось з членок, де обговорення наболілих питань діяльности відділу поєднується з хатньою гостиною... "Пікні-ки" на лоні чудової каліфорніської природи... Щомісячні "happy hours" – їхню програму складаємо разом, але ідеї подає невичерпна на подібні ініціятиви Віра Сміт, (за сумісництвом ще й наш скарбник). То прогулянку до океанського узбережжя запропонує, чи цікавий фільм відшукає серед репертуару кінотеатрів, то на концерт клясичної музики запросить, то вечір гумору влаштує...

Зібрані на цих щасливих годинах (справді, без лапок) внески йдуть на доброчинні справи, здебільшого – на допомогу "бабусям в Україні", та на програму "Молоко й булочка". Адже відділ забезпечує стипендіяльний фонд для українських студентів, з якого фінансується навчання студентів у вищих навчальних закладах України та поза її межами (з Бразилії та Арґентини); надсилає також грошову допомогу для пенсіонерок – членок Союзу Українок міста Миколаїв (Південна Україна). Більша частина цих літніх людей прожила тяжке життя в умовах комуністичного режиму, деякі пройшли через табори ГУЛАГу, деякі звідали лихоліття Другої світової війни, серед них є й ті, котрі боролися за волю України у лавах УПА... І звісно, до першочергових завдань відділу входить підтримка новоприбулих українців.

Ніхто з засновниць 107-го відділу Союзу Українок Америки, напевне, навіть уві сні не міг собі уявити, що доля та історія подарують їм можливість приїхати у державу з назвою Україна, і все ж мрія побачити країну своїх предків вільною, культуру власного народу – живою та квітучою надавала наснаги молодим у той час мамам.

Тепер деякі з членок часто відвідують Україну, і то не як туристи, а як патріоти. Лише два приклади. Тетяна Татарко трирічною дівчинкою з батьками полишила рідний Дрогобич, втікаючи від сталінських посіпак. Виросла на чужині, проте все життя служила, як могла, рідному народові. За першої нагоди відвідала Бать-ківщину – в 1989 році. А після здобуття Української державної незалежности вже кілька разів була на українській землі. Взяла під опіку будинок сиріт у рідному Дрого-бичі. Під час відвідування України у 1998 році завітала туди, влаштувала підопічним справжнє свято, подарувавши меблі, одяг, шкільне приладдя. Відтак не забуває їх, кілька разів на рік висилає речі, гроші.

Адвентина Животенко-Піанків – професор Українського Вільного Університету в Мюнхені, автор монографій про педагогічну діяльність Бориса Грінченка та низки наукових праць з української і німецької педагогіки. Адвентина активно співпрацює з Київським інститутом вдосконалення вчителів. Щороку приїздить в Україну, читає курс лекцій, щиро ді-литься з українськими студентами та викладачами набутим досвідом і дослідницьким доробком.

Добра праця – добрий відпчинок. Надовго закарбується у спогадах святкування ювілею – у затишному ресторані, у живому й цікавому спілкуванні. Всіх зворушила коротка, але пройнята палкою відданістю рідній культурі розповідь-сповідь Марії Кузьми, професора музики в університеті Берклі. Вона зростала на чужині, досліджувала світову музичну культуру... і в якийсь момент життя відчула потужний поклик до коренів, до музичного світу дідівпрадідів. Організувала в університеті український хор – хористами стали не лише українці, а й японці, китайці, англо-сакси. Зі змішаним почуттям болю й радости за долю рідної культури розповіла Марія про "українські голоси у світовій музиці" – про розсіяні по світах музичні перлини українського походження...

Святкування вдалося на славу. Попереду – ще багато цікавих і корисних справ для добра України та української культури у різнобарвній палітрі Америки.

Надія Банчик,
Сан-Хосе, Каліфорнія.

Учительський семінар відбудеться на Союзівці

НЬЮ-ЙОРК. – Шкільна Рада повідомила, що цього року, дякуючи спонзорам-інституціям, на загальнознаній відпочинковій оселі Союзівка відбудеться двотижневий (від 30 липня до 12 серпня 2000 року) семінар для підвищення кваліфікацій вчителів шкіл українознавства. Цього року кошти перебування на Союзівці оплачують спонзори через Шкільну Раду, а вчителів-членів УНСоюзу оплачує Український Народний Союз. Директори шкіл повинні подбати про учасників семінару зі своїх шкіл. Кандидати можуть зареєструватися, в порозумінні з директором школи, прямо на адресу Шкільної Ради, подаючи такі дані: короткий життєпис, клясу чи предмет навчання в школі, свою адресу та телефон.

Керівником цього семінару буде, як і попередньо, д-р Євген Федоренко, голова Шкільної Ради. Зголошення слід надсилати до: **Educational Council – UCCA, P.O, Box 391, Cooper Station, New York, NY 10276-0391. Fax: 212 777-7201.**

Працювали для загальної справи

Збори Громадського комітету в Гартфорді

29 червня цього року відбулися чергові загальні збори Громадського Комітету Гартфорду, Коннектикат. Коротким вступним словом та ознайомленням із порядком денним збори відкрив інж. Александер Пришляк. Вибрано президію зборів в складі Петра Шагая – голови і Галини Шулевської – секретаря. Щоб мати загальне уявлення про минулу діяльність управи, треба згадати про відзначення 8-ої річниці Незалежности України, опікування двома стажувальними групами з України, які були гідно прийняті нашою громадою, зокрема членами Громадського комітету. Були виступи мистецьких ансамблів з України „Колаж“, співачки Софії Соловій і Харківського молодіжного театру „Арабески“. Організовано автобус для четвертої хвилі для виборів Президента України та на Жалібний похід в Нью-Йорку. Все це вимагало багато зусиль, але завдяки дружній співпраці членів управи Громадського комітету робота проходила жваво, цікаво. Після звітування та дискусій над звітами Контрольна комісія схвалила працю членів управи.

Новообрану управу знову очолив інж. Александер Пришляк. В „різному“ було обговорено питання щодо святкування річниці Незалежности та заходи щодо зустрічі українського корабля „Батьківщина“.

П. Шагай

ВЕСЕЛО ПРО СЕРЙОЗНЕ

Котра кредитівка найкраща?

Ро-Ко

Котра кредитівка найкраща? Очевидно, українська. А між українськими? Якими ж критеріями судити? А їх, критеріїв, є досить.

Брати, котра має найбільше долярів у своїх залізних скринях? Тоді вона не буде найкраща, а найбагатша, хоч у сьогоднішній вільноринковій економіці без багатства не пхайся до краси.

Можна й взяти критерій краси. Однак це небезпечно й більше ризиковано, ніж на конкурсі краси „Міс Всесвіту“ (Universe). Бо в кредитівках самі кралі – від гори до прилавка. Якщо якийсь відважний чоловік приб'ється до праці, то незабаром одружиться і йде водити міські автобуси. Там безпечніше.

Чи, може, котра кредитівка добріша чи найщедріша? У такому пляні, як кажуть в Україні, префікс „най“ здобула кредитівка при церкві св. о. Николая. Здобула і вже її нема... Вона була щедріша, ніж св. о. Николай, аж її один директор до спілки з менаджером так себе „ущедрили“, що її мусила рятувати посестра – кредитівка св. Марії. Недарма зі „справжньої“ католицької церкви о. Николая Ватикан „видворив“ з лав священослужителів.

Отже, треба шукати людяніших критеріїв. Свого часу, коли я не мав грошей, не турбувався банками чи кредитівками. Але прийшов час, що я не мав грошей, але мав потребу у грошах. Тоді порадили мені приятелі позичити гроші в кредитівці. І я мусив стати членом кредитівки, бо не дадуть позики без членства. До якої іти? До найближчої і найвигіднішої. І пішов до найближчої. Вона коротко називалася і мала добру репутацію, як невинна дівчина. (Тоді на репутацію, навіть дівочу, дивилися з іншого пляну, ніж сьогодні).

Туди було приємно зайти. Там був завжди затурбований людською долею менаджер, колись підпільник, а „аковнтент“ Майор (це його ранґа, не прізвище) так пояснив усі фінанси, що навіть як ти не розумів, то тобі було ясно. Він, між іншим, мені сказав, що якби я вкладав усі гроші, які плачу до Народного Союзу за життєве обезпечення (мене якраз намовили на таке забезпечення), то мав би два і пів рази більше грошей в кредитівці, як у Народному Союзі. (Але не мав би опусту на Союзівку, „Свободу“ і Ukrainian Weekly). А тодішній президент так тепло потиснув руку, що аж у серці тепліше стало. Доки ти не хотів позики. Але навіть у такій „долярово-холодній“ ситуації він так порадив, що тобі ще тепліше було...

Повинен би я ще щось сказати про іншу кредитівку. Але не маю права, бо то православна інституція. А ще до того наші православні піддалися під опіку стамбульського патріярха, який слухає московського патріярха, а московського слухає київський патріярх московського „направлєнія“, то ліпше бути соборником і мовчати.

Нічого на місці не стоїть – це предвічна істина. Так моя кредитівка перенеслася до будівлі, в якій, як у храмі, хоч відправляй Богослужения. То, самозрозуміло, я вже почувався, як в церкві, скидав капелюха, а уряднички майже мене з усіх фінансових гріхів „сповідали“. І нові правила заповадили. Ось моя краща й мудріша половина запропонувала відкрити спільний рахунок. Очевидно – добра думка. Пішов я „до сповіди“, а мені кажуть, що треба ще й її у власній особі з ID documentation. Як би й вона нагрішила. Нема ради, йдемо разом, як на покуту. А їй кажуть відчинити свій рахунок, бо вона має свої жіночі права, – тоді жіноча стать палила прилюдно нагрудники, – й аж згодом спільний. Не було ради. При тому зауважили нам, що не можна спиратися на прилавок (тоді пощо прилавків?), а мусиш, як треба, триматися шнура, який вкаже тобі дорогу. І так то стояли наші рахунки, бо кожний з них мав ще чековий і щадничий „підрахунок“. Теж напродукували нам чеків, що можна б внукам залишати.

Сталося так, що після років я хотів використати ці чеки й написав на тацю до церкви. На моє превелике здивування, ці чеки не були з нашого спільного рахунку, а з рахунку моєї дружини. А вона не любить гроші тримати ні в бан-

(Закінчення на стор. 22)

Так вмирали юні герої

Бурхливі події відбувалися у 40-их роках в селі Верхня Стинава на Львівщині. Омелян Галелюк (псевдо „Калина") – провідник ОУН, уродженець цього села заїхав до села Лукавиці Нижньої, що за рікою Стрий, біля печер Довбуша. Коли Омелян ввійшов у село, то потрапив на засідку і в нерівному бою поліг. Поховали його в Лукавиці Нижній, а через місяць тіло героя перевезли вночі його товариші і сестра Анна в рідне село. Поховали його біля церкви.

Омелян Галелюк ріс в селянській сім'ї, працював нарівні з дорослими. Коли почалася війна, 17-річним перейшов у підпілля. Додому з'являвся рідко. В його сім'ї були ще сестри і брати. Через деякий час, з приходом „совєтів", батьків і всю сім'ю почали переслідувати. Малі діти ночували по сусідах. Після смерти Омеляна його молодший брат Мирон („Руслан") пішов його слідами.

Кожний клаптик лісу прочісували вояки НКВД. Вони навідались до батьків Омеляна і Мирона. Питали, де син Мирон. Батько сказав, що він пасе корови. Побили сильно матір прикладами і кинули в гноївку біля стайні. Після того мама померла. Було це 23 вересня 1945 року. Батько зовсім не ночував вдома, але одного разу навідався. Під ту пору з'явились „облавщики" і побили його так, що тіло все було в ранах. Батько також помер 20 лютого 1946 року. Залишились сестри, яких вивезли у Сибір. Все село плакало за ними. Мирон Галелюк („Руслан") і Микола Шило („Зарічний") разом були в криївці недалеко від Верхньої Стинави. 9 липня 1946 року обидва вийшли вранці зустріти зв'язкового. Пастухи пасли корови і закричали... Зненацька обскочили їх „облавщики". Однак вони не дались в руки живими. В нерівному бою спершу загинув Микола, а потім куля скосила Мирона. Коли привезли їх з лісу в село, то зігнали людей, щоб пізнавали, чи це Мирон і Микола. Кинули їх на воза і повезли в Сколе. Двоюрідна сестра Ксеня-Розалія Галелюк працювала зв'язковою в ОУН. В 1944 році батько Ксені-Розалії Петро Галелюк пас корови поблизу села. „Облавщики" викололи йому очі, знущались аж поки Галелюк не спустив дух. Два дні шукали його жінка і діти. Два сини його, Петро й Павло знайшли в яру мертвого чоловіка, але не впізнали, що то їхній батько.

27 вересня 1946 року під час свята Чесного Хреста Ксеня-Розалія була в церкві на Святій Літургії. Раптом люди побачили вояків НКВД, які ходили між людьми і до всіх приглядались. Після відправи люди розходились з гостями додому. Ксеня-Розалія сиділа вже вдома з гостями за столом. Раптом вдерлися до хати непрохані гості. Дівчині зв'язали шнуром руки, потягнули. За селом, зупинились і знущались над молодою дівчиною, якій було 20 років. П'ятнадцять катів НКВД роздягнули її, відрізали груди, викололи очі.... Вона кричала, просила смерти. Поблизу була кузня. Завели її всередину, розпалили вогонь і пекли розжареним залізом тіло. Люди чули її крик і стогін, але допомогти не могли. Дівчину замучили, але нічого від неї не довідались. Тільки у 1990 році Львівське радіо розповіло про страшну долю і мученицьку смерть невинних людей, які загинули лише тому, що були українцями.

Дарія Грень-Яцульчак,
с. Верхнє-Синьовидне,
Сколівського району,
Львівської области

Хто пам'ятає повстання у Чорткові?

Повстання проти совєтської влади у Чорткові почалося і закінчилося вночі 21 січня 1940 року, а слідство у цій справі тривало до Різдва, коли 26 грудня були розстріляні 23 учасники повстання, а інші пішли до в'язниць. Жодних відомостей про цей випадок не збереглося у Чорткові, тому що повстали польські мешканці міста, яких тут майже не залишилось. І тільки пошук дослідників в київських архівах колишнього КҐБ дозволив прочитати ще одну сторінку з історії Другої світової війни на терені України.

Коли до міста прийшла Червона армія, коли почалися репресії НКВД, польська молодь почала гуртуватися в підпільні осередки. Наприкінці 1939 року підпілля налічувало вже кількасот осіб, мало „трійки" також по довколишніх селах. В листопаді підпілля почало готувати збройний виступ. Провідником став Гевеліуш Малявський. Штабом повстання вважався будинок ч. 6 родини Василевських при вулиці Ґрюнвальдській.

21 січня 1940 року, в неділю, озброєна молодь атакувала лікарню, де вбила офіцера НКВД і обеззброїла варту. Далі бій близько двох годин тривав на цвинтарі. З обох боків були забиті і поранені. Але переважаючі сили совєтського війська змусили повстанців відійти. Вночі і наступного дня тривали арешти. Було затримано 128 осіб. Молоді змовники не знали правил підпілля, не мали досвіду допитуваних, боялися тортур, тому легко видавали спільників. Тадеуш Герман розповідає: „На першому допиті мене змусили 27 годин сидіти на краєчку стільця, били кочергою, поліном, револьвером, сифоном до води. Коли я знепритомнів, полили водою і продовжили допит". Оскільки Герман мовчав, слідчі інсценізували його розстріл: вивезли на цвинтар, поставили на могилою, вояки підготувалися до стрільби. Слідчий востаннє запропонував назвати спільників і підніс вгору руку для команди. Герман сказав, що вибирає смерть, а не зраду. Тоді слідчий наказав повернути його до камери, а наступного дня в'язня відвезли до Тернополя. Один з арештованих був розстріляний за те, що знав про повстання, але не доніс владі. Слідство встановило, що у повстанні мали взяти участь двісті чоловіків, поділених на

(Закінчення на стор. 22)

Українці у Венесуелі

Незалежна Україна заснувала дипломатичні взаємини з південноамериканською державою – Республікою Венесуелою. Міністер закордонних справ України Борис Тарасюк, відвідавши Венесуелю з офіційною візитою, мав зустріч з українською громадою, яка свято оберігає свої традиції й історію.

У 1725 році до Венесуелі приїхав Михайло Скібіцький, інженер з Києва. Воював за визволення Венесуелі від еспанського панування разом з генералом Сімоном Боліваром і генералом Паесом. Генерал Болівар визволив Венесуелю від еспанців, а генерал Паес став першим президентом. Сотника Скібіцького було підвищено до чину полковника.

Існують дані, що на терені Венесуелі ще за часів еспанського панування жили українці. У портовому місці Морокаїто діяв славний готель „Україна", який своєю взірцевою обслугою приваблював моряків з цілого світу і користувався особливими привілеями тодішніх урядів Венесуелі, зокрема мав право екстериторіяльности: хто переступив поріг готелю „Україна", того не можна було арештувати чи скривдити. В цьому місті стоїть до сьогодні багата вілла в колоніяльному стилі, що має назву „Україна". 1956 році померла в місті Каракасі Україна-Марія Балісаріо. Мабуть, в жилах дівчини текла якась частка української крови.

Україна і Венесуеля ще в XVIII ст. мали взаємні зв'язки. У 1786 році генерал Франсіско Міранда відвідав Херсон, Крим і Київ, зустрічався з державними діячами, вченими, письменниками, з духовними і світськими особами, відвідував музеї, бібліотеки, місця важливих боїв. В 1980 році колишній президент Венесуелі д-р Кальдера, щирий прихильник українців, запросив до себе голову Комітету за визволення України Юрія Грицика, разом з отцем Леонідом Лотоцьким і проф. Андрійном Поліським. Мова йшла про історію визвольних змагань українського народу, про дисидентів в Україні і про українців в діяспорі. Д-р Кальдеру дуже цікавила наша визвольна історія, бо, як він сказав, просто захопився Україною, вражений її красою.

У 1947 році почалась перша масова еміграція до Венесуелі. Приїхало понад 3,400 українців з таборів Німеччини і Австрії. Утворили різні товариства, організації, харитативні установи. Невдовзі засновано дві парафії – католицьку і православну. Парохом православної церкви св. Покрови є 91-річний о. Леонід Лотоцький, а католицької – о. Зеновій Хрущ. У Каракасі діє Комітет української громади на Венесуелю, очолює його Іван Хомняк. Серед українці Венесуелі є відомі професори університетів, інженери, лікарі, бібліотекарі. Анатолій Мазняк – полковник венесуельської армії. Один українець оженився з індіянкою. Батько її був вождем племені, після його смерти вождем став цей українець, учив індіян говорити по-українськи. Один українець переплив найбільшу ріку Оріноко, про це писала вся венесуельська преса. У 1986 році красуня українського походження Дзюкені Сапуцька була кандидаткою на „Міс Венесуелю". У цьому році сповниться півсторіччя від заснування у Каракасі вулиці „Україна". Відомо, що вже декілька років Одеською симфонічною оркестрою керує Гобарт Ерл, уродженець Венесуелі. Минулого року у Венесуелі відійшли у вічність активні на церковному громадському полі українці: Юрій Грицик, голова комітету української громади на Венесуелю, д-р медицини Роман Припхан, голова Об'єднання Українських Жінок Осипа Король, активний член Управи СУМ Василь Коберник.

Теперішній президент Гуго Чавс хоче зробити з країни другу Кубу Фіделя Кастро, 15 грудня 1999 року він затвердив новий конституційний закон, покликаний змінити все державне життя. Сам Господь зупинив його. Цієї самої ночі Венесуелю спіткало стихійне лихо: повінь затопила майже третину території. Без даху над головою залишилися сотні тисяч людей, було декілька десятків тисяч жертв. Президент Америки Клінтон вислав 30 гелікоптерів рятувати людей. Увесь венесуельський народ, також і українці, долав наслідки трагедії спільними силами. Прийшло з допомогою багато держав. Ця трагедія сталася напередодні Різдва Христового і нового 2000 року.

Ці події, здається, радикальним чином змінили політичний світогляд президента Венесуелі Гуго Чавса. Він зупинив свій рух вліво.

Осип Панчишин,
Чикаго (колишній житель Венесуелі)

Розсіялись по світі й загубились. Відгукніться!

Звертається до Вас громадянка України – Фукс Надія Павлівна (дівоче прізвище Лавренюк). Допоможіть розшукати, будь-ласка, моїх односельчан (с. Воробіївка Полонського району, Хмельницької области), які виїхали в 1910-1914 роках на роботу в Америку. Можливо, відгукнуться їхні нащадки. Із сусідніх сіл Москалівка, Онацківці виїхало також у той час багато людей. Мене цікавить доля моїх земляків, їхніх дітей, внуків. Можливо, і їм цікаво буде знати про долю своїх родичів, історію села і т. д.

Надрукуйте, будь-ласка, у Вашій газеті список, який я подаю нижче. Пишіть мені за адресою: **Fuchs Nadja, Schusshütte 2 93086 Worth a. d. Donau, Deutschland.**

Список людей із с. Воробіївки (тепер Полонський район Хмельницької области, Україна), які виїхали на початку століття на роботу до Америки: Коновал Онопрій Васильович, Ірбанчук Оверко, Ірбанчук Василь Оверкович, Ірбан-

(Закінчення на стор. 22)

УКРАЇНА І СВІТ

Нас непокоїть русифікаторський тиск в Україні

Відкритий лист до Президента України Л. Д. Кучми

Достойний Пане Президенте!

Відвідавши Україну в цьому році, ми мали змогу помітити певний прогрес в деяких ділянках Вашої адміністрації, з чим Вас щиро поздоровляємо. На жаль, однак, ми також помітили, що кризова ситуація, в якій опинилася тепер українська мова, культура, виховання дітей та стан друкованого слова, не тільки не минула, але й погіршилася.

У столиці Києві в усіх входах до підземки, кіосках та різних крамницях продається майже виключно російськомовна друкована продукція. Ринок засипаний російськими відеокасетами, які в Україні не оподатковуються і за дешеву ціну стають потужним засобом русифікації. Маси російських книжок ввозяться в Україну леґально і нелеґально, теж без оплати жодного податку.

В телебаченні, включно з державним телеканалом УТ-1, більшість програм і фільмів транслюються російською мовою. Після „Вечірньої казки" для дітей молитва „Отче наш" – також російською мовою.

Пане Президенте, ця політика обездуховлення, денаціоналізації українських дітей безнастанно нас турбує. Екзекутива Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) разом із своїми 22-ма складовими організаціями у різних країнах світу звертається до Вас з гарячим проханням вникнути в цю справу. Не дозвольте, щоб на Ваших очах така ситуація безперешкодно розвивалася і щоб постраждали наші діти та молодь – майбутнє незалежної української держави.

Пане Президенте, ми віримо, що Ви станете на захист української мови й усієї нашої національної культури. Цим Ви впишете своє ім'я золотими літерами в історію України.

З пошаною

Оксана Соколик,
голова СФУЖО,
Іванна Кушпета,
секретар
27 червня 2000 р.

Організоване жіноцтво України – член Міжнародної Ради Жінок

2-7 липня 2000 року в Гельсінках, Фінляндія, відбулося засідання 29-ої Генеральної Асамблеї Міжнародної Ради Жінок. Його відкрила президент МРЖ (International Council of Women) Пніна Герцоґ.

З привітом виступила президент Фінляндії Таря Галонен, заступниця ректора гельсінського університету Раія Солламо, директорка ЮНЕСКО Інґеборґ Брайнес.

У засідання взяло участь понад 250 делеґаток з правом голосу з 35 держав світу.

З України була делеґація з 10-ох осіб під проводом голови Національної Ради Жінок України Ірини Голубєвої. З діяспори були Оксана Соколик – голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, Володимира Лучків – заступниця голови СФУЖО, а від Національної Ради Жінок Америки – Ірина Куровицька, голова Союзу Українок Америки, Марія Томоруґ, заступниця голови СУА та Марія Комарницька, колишня голова Ліґи Українських Католицьких Жінок Канади.

На першій пленарній сесії 3 липня Національну Раду Жінок України прийнято в члени Міжнародної Ради Жінок.

Голова СФУЖО О. Соколик з того приводу виголосила слово привіту англійською і українською мовами. Це вперше в 112-річній історії (ICW) на пленарній сесії лунала українська мова.

В своїм слові О. Соколик сказала: „Дорогі посестри – членки Національної Ради Жінок України! Світова Федерація Українських Жіночих Організацій вітає вас в колі об'єднаного світового жіноцтва в Міжнародній Раді Жінок.

Ми радіємо вашим успіхам та бажаємо вам витривалости і корисної співпраці для добра дорогої нам України та зорганізованого світового жіночого руху. Щасти Вам Боже!"

СФУЖО

СПІЛЬНА СПРАВА

Наша мова і наша культура – в наших руках

Як уже повідомлялося, 19–20 травня ц. р. в Києві відбулися річні збори Української Всесвітньої Координаційної Ради (УВКР). Від західньої української діяспори у них взяли участь А. Лозинський, М. Шкамбара, В. Педенко, Я. Соколик (СКУ), О. Соколик (СФУЖО), І. Куровицька, Н. Шміґель (СУА), І.Н. Ґавдяк (УАКР), представники зі Словаччини, Бельгії, Хорватії і майже з усіх незалежних республік колишнього Радянського Союзу.

Новим головою УВКР обрано відомого політичного діяча, колишнього політв'язня Михайла Гориня, який виступив з великою доповіддю. Серед доповідачів був і колишній активний член української громади США, а тепер киянин, директор видавництва „Смолоскип" Осип Зінкевич. Він проаналізував ситуацію, в якій перебуває українська мова в Україні, національна культура, зокрема книговидавнича справа. Нижче подаємо найголовніші тези доповіді О. Зінкевича.

...Мені здається, що плян русифікації України кимось і десь, при допомозі деяких наших земляків, дуже докладно розпрацьований, і цей плян вповні уведений в дію як у східніх, так і в західніх реґіонах України. Є фактом, що весь ринок друкованої продукції захоплений російськомовною книжкою, яка ввозиться в Україну леґально і контрабандою, без жодного оподаткування.

Кожний кіоск, кожна книгарня (за винятком кількох на всю Україну), від 90 до 100 відсотків заповнені російськомовними виданнями. Книгарні, які беруть українські книжки у продаж, ставлять на них завищену у два або й три рази ціну, щоб вона була недоступною українському покупцеві.

Україна стала одним з найбільших продуцентів російськомовних піратських відеокасет, які стають потужним засобом русифікації. Ці відеокасети не оподатковуються, вони поза контролею держави, що компромітує Україну перед цілим світом. Охопивши без жодного спротиву Україну добре спроєктованою, потужною системою русифікації, в останні кілька років антиукраїнство посилює наступ на молодь з метою вбити у неї будь-яке національне почуття. При сприянні ректорів окремих університетів і державних структур (навіть в західніх реґіонах України) за державні кошти, при колосальному розголосі засобами масової інформації, пропаґуються розвагові російськомовні програми.

Хто винен? Передусім – самі ми, українці! Бо хто і за яких умов віддав у чиїсь руки Українську книгу, яка за радянських часів справно займалася розповсюдженням української книжки, а тепер українських книжок майже не бере. Хто і кому віддав у руки Союздрук, який перетворився у закрите, антиукраїнське акціонерне товариство, рупор усієї російськомовної і антиукраїнської друкованої продукції?

Хто змушує керівників наших телеканалів, серед яких є також і українські націонал-демократи, постійно і вперто висвітлювати московські і ленінградські російські фільми радянського і теперішнього часу, і не показувати українських? Хто, кого, чому і за чиї кошти знущається над Миколою Хвильовим, щоб фільми за деякими його творами знімали російською мовою?

Чому і з якою ціллю новий міністер культури України вирішив майже відразу після свого призначення їхати в західні області України з російськомовним репертуаром, а відеокасета польського фільму „Вогнем і мечем", в якому він грає одну з головних ролей, видана тут, у Києві, у незалежній українській державі, не мовою ориґіналу, не українською, а російською?

На запитання, чи є вихід з цієї ситуації, я впевнено можу сказати, що вихід є, якщо у кожного з нас буде бажання і воля, щоб цей стан змінити, щоб повернути українцеві віру у свій народ, у самого себе, у перспективність нашої української справи. Бо якщо цього не зробити тепер, то завтра може бути запізно – завтра така держава, якою вона є сьогодні, нашому народові не буде потрібна.

Ось один маленький приклад, але він промовисто засвідчує, що всю нашу ситуацію можна повернути у добрий бік. На найбільшому книжковому ринку України, на „Петрівці", завдяки двом молодим людям – виконавчому директорові видавництва „Смолоскип" Роксані Харчук і нашому стипендіятові, аспірантові Київського університету Іванові Патрилякові відкрито перше „робоче місце", де продається лише українську книжку. Вклавши разом з іншими дев'ятьма видавництвами відповідну суму грошей у цей проєкт, ми вже протягом першого місяця переконалися, що українська книжка перспективна, нею цікавляться, за нею приїжджають з далеких реґіонів України, вона успішно продається. За перший же місяць продано стільки книжок, що цей кіоск себе сам буде утримувати.

При фінансовій підтримці української громади західніх країн можна створити цілу мережу українських книгарень по всій Україні, що повернуло б у нас і у нашого народу віру, що ми спроможні хоч щось зробити, що ми зможемо перетворити цю державу в українську державу, у нашу державу.

Збори УВКРади прийняли три звернення – до Президента України, голови Верховної Ради і прем'єр-міністра; до громадських організацій України; до українських громад західньої діяспори. Нижче подаємо витяг з тексту останнього з цих звернень:

„Ми, делеґати й учасники річних зборів Української Всесвітньої Координаційної Ради, уважаємо за потрібне створити в Україні альтернативну структуру розповсюдження української друкованої продукції, відкривши в усіх обласних центрах України українські книгарні, а в столиці України Києві – українські кіоски і продаж українських часописів в переходах метро і крамницях.

До цього важливого проєкту духовного, культурного і національного відродження України залучається українська творча молодь з усіх реґіонів України. Проєкт цей може бути здійснений лише за фінансової підтримки української західньої діяспори.

Звертаємося до всіх наших співвітчизників, розкиданих по різних країнах Західнього світу, яких турбує проблема розвитку української мови й культури, доля українського молодого покоління, щедро відгукнутися на наш заклик і складати свої пожертви на створення альтернативної до існуючої структури розповсюдження української друкованої продукції.

Всі пожертви, зложені у США й Канаді, можуть бути відтягнені від податку. Пожертви просимо надсилати на одну з нижче поданих адрес, а чеки виставляти на „Smoloskyp-knyharni":

Ms. Maria Shkambara (KUK), 295 College Str., 3rd Fl., Toronto, ON M5T 1S2 Canada; Mr. Ihor Gaudiak (UAKR), 700 Winhall Way, Silver Spring, MD 20904, USA. „Smoloskyp", P. O. Box 8041 Bridgewater, N. J. 08807, USA.

Зустріч з Послом України у США

На зустріч з Послом України у США Костянтином Грищенком чикаґські українці прийшли численно. Зустріч відбулась 25 червня 2000 року в Культурному осередку, відкрив її голова Іллинойського Відділу УККА інж. Орест Бараник. Достойного гостя представив присутнім Генеральний консул України в Чикаґо д-р Борис Базилевський. Приїхавши до Вашінґтону, посол бачить своє завдання в тому, щоб продовжувати діялог, який встановився вже раніше в сфері стратегічного партнерства, намагаючись поширити його на економічний сектор та старатись переломити ставлення до України, яке дещо стримане.

Перейшовши до огляду подій в Україні, Посол зауважив:

– Після обрання Кучми вдруге Президентом в Україні відчувається прискорення реформ та нові зрушення, які деякий час блькувалися в парляменті, зокрема в ділянці сільського господарства та в сфері маштабної приватизації. Важливим сьогодні є те, що вдалось зформувати більшість в парляменті, яка виступає за підтримку реформ.

У нового уряду на чолі з Віктором Ющенком є чітка реформаторська програма. За останні місяці вдалось спинити спад виробництва продукції. Сьогодні у нас ґрунтовно обговорюються справи енергетики, проблеми закриття Чорнобильської станції, енергетичні питання на тлі непростих відносих з Росією – все в напрямку, щоб забезпечити енергетичні потреби України.

Україна – европейська держава і нашою перспективою є входження до Европейського союзу. Це питання не просте, бо Европейський союз обережний щодо свого розширення, однак ми завжди будемо наполягати на тому, що геополітичне положення України цього вимагає, бо ми знаходимося в центрі Европи. Намагання нас віднести до якоїсь іншої структури не в нашому інтересі. Ми також активно розвиваємо наше співробітництво з НАТО. В нас існують добрі відносини з нашими сусідами, зокрема з Польщею. Ми будуємо стосунки з Росією в тому пляні, щоб захистити наші інтереси та спільне співробітництво з Европою. В співдіяннях із сусідами ми завжди прямуємо до того, що є в інтересах України. Що стосується взаємин із США, то вони на добрій дорозі. Доказом того є те, що недавня візита прем'єр-міністра Ющенка була успішною, бо в ході її відбулося серйозне обговорення важливих справ. Візита Президента Клінтона в Україну була не менш успішною.

Достойний гість звернув увагу і на те, що США стоять на порозі перевиборів президента. В Україні ми розраховуємо на те, що незалежно від того, хто виграє, ставлення до України в принциповому пляні не зміниться. Закінчив своє слово посол висловом подяки всім, що зібрались, і тим організаціям, які не забувають Україну, беруть активну участь у збірках допомоги і своїми зусиллями доводять, що справи України для них важливі. Посол відповів на питання присутніх.

Виступ в Чикаґо посла України у США Костянтина Грищенка – це була нагода почути про сьогоднішню ситуацію в Україні від її офіційного представника, а для нього – ознайомитись з тим, що турбує нас, американців українського походження, на допомогу яких, як підтвердив сам посол, чекає Україна.

Лука Костелина,
Чикаґо

...Смачна паска в галичан

Цьогорічний Великдень приніс 280 дітям із східних областей України та республіки Крим чарівні, неповторні моменти гостювання в родинах галичан. Це свято організував для них Координаційний комітет допомоги Україні зі Сполучених Штатів Америки. Голова ККДУ Володимир Воловодюк цікаво розповів у редакції „Свободи" про неповторні враження дітей від пасхальних галичанських днів, демонстрував альбоми із численними світлинами та власноруч написаними спогадами дітей. Молоді люди з Києва і Криму, Луганщини, Дніпропетровщини, Харківщини та Миколаївщини щиро і тепло розповідають:

Володимир Середа з Люботина:

– Найбільше мене вразило, як люди розмовляють одне з одним. Я не маю на увазі грамотність їхньої мови. Ці люди набагато доброзичливіші та гостинніші, ніж наші, і тому краще розуміють і поважають інших. На мою думку, краще, що має Львівщина – це люди.

Людмила Писаренко з Харкова:

(Закінчення на стор. 18)

Діти з Київщини разом із дітьми Львова виводять гагілки в Шевченківському гаї.

Вірте в майбутнє України

Бесіда з Надзвичайним і Повноважним послом України в Сполучених Штатах Америки Костянтином Грищенком

Впродовж двох днів новопризначений посол України в США Костянтин Грищенко перебував у Чикаґо, де зустрівся з представниками української громади міста, відвідав Український Національний музей та Інститут українського модерного мистецтва, ознайомився з українськими фінансовими установами, мав розмову з керівниками відомої у світі компанії Моторола. З ним зустрівся наш кореспондент Анатолій Гороховський. Нижче вміщуємо запис бесіди.

Надзвичайний і Повноважний посол України в США Костянтин Грищенко.

– У багатьох країнах Европи та Америки здавна існує добра традиція, яка полягає в тому, що державні і політичні діячі підбивають підсумки своєї діяльности за перші сто днів роботи. Ви нещодавно здолали цей рубіж. Що вдалося зробити за цей час ?

– Мої перші чотири місяці у Вашінґтоні були вельми напруженими, оскільки за цей короткий період відбулася низка подій, які мають виняткове значення для розвитку наших двосторонніх стосунків. В середині квітня у нашій столиці приймали Державного секретаря США Меделин Олбрайт. На початку травня прем'єр-міністер В. Ющенко відвідав Америку, а 5 червня Президент США Б. Клінтон здійснив візиту до Києва. Окремої уваги заслуговує українсько-американська зустріч. В ході переговорів у Києві лідери двох держав підтвердили взаємну рішучість розвивати стратегічне партнерство у наступному столітті. Відомо, що це партнерство не обмежується двосторонніми аспектами – досвід наших взаємин доводить, що в галузі запевнення міжнародної безпеки це партнерство набуло гльобального виміру. Для ілюстрації варто лише згадати плідне українсько-американське співробітництво в ході ядерного роззброєння України та рішення щодо закриття Чорнобильської АЕС, проголошене під час зустрічі у Києві. Ясна річ, бути причетним до подій такого масштабу є дуже почесною місією. Посольство доклало чимало зусиль , щоб забезпечити підписання під час візити десяти документів, які мають надати поштовху розвиткові українсько-американських взаємин у багатьох сферах. Серед здобутків хотів би відзначити те, що набула чинности угода про уникнення подвійного оподаткування, що сприятиме притокові інвестицій в Україну, зокрема в її космічну галузь.

– Отже, Ви задоволені підсумками своєї роботи за перші сто днів?

– Так, для цього є досить підстав.

– Під час вручення вірчих грамот Президентові США відбулася бесіда між Вами і главою держави. Розкажіть, будь ласка, що нового сказав Президент Клінтон про Україну ?

– Президент США наголосив на великому значенні для обох країн стратегічного партнерства, вказав на готовність до дальшої взаємодії і конструктивного діялогу.

– Одна з українських газет повідомила що лідери парляментської опозиції (у Верховній Раді України – А. Г.) назвали візиту президента Америки Била Клінтона до України „безрезультатною". Зокрема керівник фракції Компартії Петро Симоненко вважає, що справжнім завданням цієї візити було надати моральну підтримку пре-м'єр-міністрові України Вік-торові Ющенку. Якої ви думки з приводу цієї заяви?

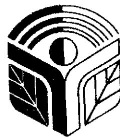
– Від комуністів, мабуть, іншого не доводиться чекати, адже йдеться про візиту до України глави держави, яку комуністи завжди вважали своїм головним ворогом. Всі здорові політичні сили України оцінюють наслідки візити Била Клінтона, як позитивні. Навіть затяті скептики не відважуються применшити значення, яке мають для України взаємини зі світовим лідером – Сполученими Штатами Америки.

– Нині в Америці на нелеґальному становищі перебувають тисячі і тисячі українців. Вони не мають права на працю, соціяльно не захищені, над ними постійно висить загроза депортації. В той же час у Конґресі розглядається законопроєкт, який має позитивно вирішити долю цих людей. Чи не могли б Ви сказати нашим землякам щось приємного стосовно того, коли цей документ набере силу закону?

– Це питання, як самі розумієте, не належить до моєї компетенції, його повинні вирішувати американські законодавці. Проте, на мою думку, США як країна, яка традиційно приймала еміґрантів, маючи сьогодні найнижчий рівень безробіття, могли б прийняти тих, хто вже довів, що здатний бути справжнім громадянином Америки. Україна, я думаю, не заперечувала б, якщо б її громадяни, які в той чи інший спосіб опинилися в США і тривалий час живуть в цій країні, могли отримати статус, що гарантував би їм гідне життя.

– Нещодавно президент Українського Конґресового Комітету Америки Аскольд Лозинський звернувся до керівників уряду України з проханням надати українцям діяспори певні пільги для в'їзду до України. Як поста-

(Закінчення на стор. 22)

ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ ДІЄ

Допомога сиротам і вдовам

У відповідь на заклик Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, після аварії на шахті ім. Баракова, яка сталася 11 березня ц. р. в Луганській області, Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля організував рейс гуманітарної допомоги сім'ям постраждалих та їхнім дітям. Загальна вартість медичних засобів та медикаментів – 108 тисяч долярів. Крім цього, кожна родина отримала грошову допомогу від Фонду. Дітям Фонд приготував цукерки та іграшки. Подарунки вручила представник Фонду Лідія Величковська. Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля, заснований в 1989 році в Сполучених Штатах Америки, працює в Україні, доставляючи медичне обладнання до лікарень у багатьох областях. Загальна вартість доставленого обладнання сьогодні сягає 40 мільйонів долярів.

Наприклад, у Львові створено найпотужнішу діягностичну лябораторію для обстеження дітей з гематологічними захворюваннями. В Києві встановлено першу систему ядерно-магнітного резонансу – томограф виробу Дженерал Електрик в лікарні швидкої допомоги. Фонд суттєво допоміг в обладнанні відділів реанімації новонароджених в лікарнях Дніпропетровська, Луцька, Києва, Львова, Вінниці та Чернігова.

Під наглядом бригади ФДДЧ медичний персонал Краснодонської районної лікарні приймає препарати і хірургічні прилади, подаровані Фондом на допомогу шахтарям і опечаленим родинам.

Представник Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля Ліда Величковська передає грошову стипендію молодій вдові, яка втратила чоловіка під час аварії на шахті ім. Баракова в Луганській області.

Приречені немовлята – будуть жити завдяки допомозі з Америки

Як повідомила українська газета „Факти", смертність немовлят у Полтавському міському клінічному пологовому будинку на початку цього року зменшилась на 90 відсотків порівняно з таким же періодом минулого року.

Немовлята, які раніше помирали від розриву легень або ставали інвалідами через ускладнення під час пологів, мають можливість вирости цілком здоровими людьми.

Ці успіхи стали можливими завдяки новій апаратурі, встановленій минулого вересня з нагоди ювілею 1100-ліття заснування першого поселення в Полтаві. Американський Фонд допомоги дітям Чорнобиля (ФДДЧ) (Children of Chornobil Relief Fund) закупив від новозеляндської фірми „Фішер і Пайкел" (Fisher and Paykel) найсучасніше медичне обладнання для лікування немовлят. Представники фірми забезпечують безкоштовне обслуговування апаратів, а ФДДЧ проводить постійний нагляд і підвищення кваліфікацій медичного персоналу.

На відміну від столичних пологових будинків, периферійні лікарні навіть в обласних центрах терплять від нестачі медичного обладнання та ліків. Тому Фонд ДДЧ прагне забезпечити сучасним реанімаційним обладнанням обласні та районні лікарні України.

На допомогу Полтаві вперше змобілізувалася українська громада в місті Рочестері, Нью-Йорк, де рочестерський відділ ФДДЧ пожертвував 21,000 долярів на закуп апаратури, а крайова централя ФДДЧ додала ще 46,000 дол. на вдосконалення реанімаційного відділу в Полтаві. Жінки, яким лікарі через наслідки Чорнобильської аварії заборонили народжувати дітей тепер мають надію на щасливе материнство. „Нам би ще й сучасну діягностичну апаратуру, реанімаційний автомобіль, – тоді можна буде говорити про зниження не тільки смертности серед новонароджених, але й інших патологій. Це теж не менша проблема".

Фонд ДДЧ сподівається на поширення діяльности в Полтаві, де вкрай необхідні додаткові респіратори для лікування немовлят. Ми приймаємо пожертви, звільнені від податків, за адресою: CCRF, 272 Old Short Hills Road, Short Hills, New Jersey 07078. За бажанням жертводавця, кошти надходитимуть до Полтавського пологового будинку. Інші неонатологічні відділи для реанімації немовлят розвиваються під спонзорством ФДДЧ в Рівненській, Дніпропетровській, Волинській та Київській областях.

Фонд допомоги дітям Чорнобиля

Журнал „Схід" читають політики, науковці і бізнесмени

Завдяки програмі „Громадські зв'язки", яку провадить Бюро навчальних та культурних справ Державного департаменту США, Пітсбург та Донецьк стали минулої осени містами-побратимами. Як президент комітету, який відповідає за ці взаємини, я мав можливість познайомитися з представниками Українського культурологічного центру в Донецьку.

Український культурологічний центр – дослідно-видавнича організація в Донецьку – видає аналітично-інформаційний науковий журнал „Схід", який увійшов до переліку фахових журналів Вищої атестаційної комісії України з економічних, філософських та історичних наук.

Перший номер журналу побачив світ в травні 1995 року. Його засновники – д-р технічних наук Володимир Білецький і член Спілки журналістів України Світлана Єременко. Журнал з 1997 року перереєстровано на всеукраїнський у зв'язку з підвищенням інтересу читачів різних регіонів України.

Концепція журналу базується на багатоплановому науковому висвітленні актуальних проблем сучасного українського суспільства й світу, зокрема в галузі економіки, політики, історії, культури, соціології, формування сучасної національної ідеї, політичної української нації, питаннях розвитку старопромислових регіонів, а також проблемах молоді, діяспори, релігієзнавства тощо.

Авторами журналу є відомі економісти, політики, політологи, вчені, депутати, бізнесмени, банкіри. Так за останні роки на сторінках журналу виступили Євген Марчук, Віктор Ющенко, Микола Жулинський, Іван Курас, Іван Дзю-ба, Стівен Пайфер (США), Леонід Рудницький (ФРН), Джон Лаф (Англія) та інші.

За п'ять років існування вийшло 32 числа „Сходу", в яких опубліковано більше тисячі матеріялів з актуальних проблем сьогодення. Журнал „Схід" отримав дипломи переможця конкурсу „Преса Донбасу-98/99"

Адреса редакції: **Український культурологічний центр, 83086, Донецьк, вул. Артема, 45.** Тел.**(062)337-04-80, (062)338-06-97.**

Степан Галущак,
координатор програми
„Громадські зв'язки", Пітсбург

Шукаю рідню в Америці

Сестра мого батька Марія Федорівна Хула (дівоче прізвище Харко, 1892 року народження) з села Морозовичі Старосамбірського району на Львівщині, виїхала до Каліфорнії з чоловіком, який був з села Торганович. Листування з ними перервалося. Тітка вже померла, але вона мала восьмеро дітей, з якими я хотіла б мати зв'язок. Прошу їх відгукнутися. Мені 53 роки, дівоче прізвище Харко. Адреса: **вул. Перемоги, 2/28, м. Старий Самбір, Львівська область.**

Стефанія Сигерич

Чого ми бідуємо?

Коли я прочитав у „Свободі" від 28 квітня ц.р. кореспонденцію Олеся Ломацького „Не через рожеві окуляри", то подумав, що біда України полягає у відсутності ділового ставлення до добору кадрів. Візьмемо наш район. Голова обласної адміністрації Михайло Вишиванюк привіз до нас на посаду голови районної адміністрації як кота в мішку Ольгу Герлюк, з якою він раніше разом працював у Коломийському районі. Він був головою колгоспу, вона – головним бухгалтером. Ольга Герлюк відразу ж замінила „своїми людьми" керівників відділів адміністрації, привезла з Коломиї нових директорів спиртового і сироварного заводів. Краще в районі не стало: ферми і далі занепадали, пенсії людям не виплачували. Про ці негаразди я написав до М. Вишиванюка. З Івано-Франківська приїхала комісія, яка звеліла ... виплатити мені тримісячну пенсію. Тим часом до району надійшло 100 тонн соєвого шроту для птахофабрики, який керівники продали в Молдову. Двісті тонн дизельного пального продали у Чернівецьку область, а свої поля залишились невиорані, незасіяні. Скінчилося тим, що місцеві провідники політичних партій оскаржили дії „княгині Ольги" (так її називали в районі) до Києва. Була перевірка, після якої Ольгу Герлюк перевели до Коломиї ...заступницею голови районної адміністрації.Доки на керівні посади призначатимуть кумів чи приятелів без урахування їхніх ділових якостей, доти наша справа не рушить з місця.

Євстахій Адамів.
м. Снятин,
Івано-Франківської области

Допомога іншим – це моє життя...

Наталя Пилипчук запрошує до спілкування.

На жаль, буває в житті, коли молода, здорова людина раптом стає інвалідом. Так сталося зі мною. Увечері я лягла спати здоровою, а вранці не могла поворушити ні рукою, ні ногою. Лікарі боролися за моє життя і перемогли недугу, але я залишилася інвалідом.

Це сталося майже тринадцять років тому, коли мені було сімнадцять. Звісно, мені боляче знати, що мої ровесники ходять, їздять, а я позбавлена цієї можливости, однак на долю не ремствую, тому що знаю, що я щаслива. Хворобі не вдалося зламати дух. Перших два роки не могла навіть ручку в руках тримати, в пальцях не було сили. Однак намагалася писати через силу, на кілька рядків витрачала багато часу. Нині я пишу 60-70 листів на місяць. Листування стало головним змістом життя. Адже за кожним листом – людина.

Нині життя стало важчим, але листування не припиняється, навпаки, число моїх заочних знайомих зростає. Багато на землі є горя й несправедливости, багато людей, які блукають стежками життя. З кожним знаходжу спільну мову.

Усе листування веду за свій рахунок, за пенсію, яку отримую як інвалід. Звичайно, це накладно, та я не шкодую. За минулий рік надіслала інвалідам до 30 посилок, 7 разів відвідувала будинок інвалідів, куди також возила допомогу. Цю акцію я назвала „Інвалід для інваліда". Я очолюю Товариство молодих інвалідів, яке теж активно діє. При товаристві є дитячий спортивний клюб „Шанс", де мають змогу займатися інваліди та здорові діти, а тренерами також є інваліди. При товаристві працює театр „Надхнення", який саме готує лялькову виставу, щоб їздити з нею до дітей-інвалідів, сиріт.

Якось я подумала, що було б добре зняти фільм, який допоміг би підтримати багатьох людей тоді, коли вони приходять до мене додому або телефонують. Це здавалось нереальним. Але раптом до мене з Києва зателефонували друзі та запропонували зняти фільм. Нині він вже готовий, розрахований на півгодини. Розповідає про моє життя та мою працю.

Я дуже рада, що змогла випробувати себе у такій зовсім новій для мене справі. Дехто з інвалідів скаржиться на життя. А я вважаю, що треба знайти людину, якій ще важче та допомогти їй – у цьому єдине полегшення особистих страждань.

У кого виникне бажання написати мені, ближче познайомитися, щось розповісти або простягнути руку допомоги, пишіть на адресу: **32300 Україна, Хмельницька область, м. Кам'янець-Подільський, вул. Огієнка, 71, кв. 2.**

Наталка Пилипчук,
керівник товариства молодих інвалідів „Довіра".

Члени товариства „Довіра".

Тривоги, прохання, подяки...

Огляд редакційної пошти

Нинішнього року до «Свободи» надійшло вже 1273 листи від читачів, у яких порушено багато актуальних тем нашого життя. Багато читачів присвячують свої звертання до газети політико-економічному становищу України. Два листи з цього приводу надіслав **Степан Новицький** з Канади. В першому «Знову про партії» він висловлює думку, що внутрішній стабільності в Україні перешкоджає надмірне число політичних партій, яких вже є аж 90. В листі «Сьогодні є три загрози для України» Степан Новицький пише з приводу виступів перед українською громадою в Америці головного редактора газети «Вечірній Київ» В. Карпенка, що Україні загрожують не тільки вказані цим промовцем сусідство Росії і внутрішня корупція, а й пасивність, роздрібнення українських політичних сил. «Ще нікому плач не дав свободи», - нагадує наш читач, закликаючи перейти від нарікань до дій. Надійшов лист також від **Андрія Попова** з Пенсильвенії, який скаржиться, що зустріч з В. Карпенком в Ґлен Спей, Н. Й., почалася раніше оголошеного строку і він на неї запізнився.

З Канади написав **Петро Пільків**, який теж, як і С. Новицький, вважає, що потрібна активніша діяльність нашого українства. «Коли б наша діяспора виявила більшу солідарність стосовно арештованих в Києві студентів, то може недруги не чіплялися б й до І. Білозіра?» - пише читач. А **Наталія Кібець** з Міннесоти схвалює активну позицію нашого кореспондента в Україні Олександра Вівчарика і пише: «Якби таких як він було більше, то може й Україна була б Україною». **Богдан Каба** з Каліфорнії надіслав узяту з Інтернету розповідь про президента Білорусі Олександра Лукашенка, з якої видно, що провідник цієї держави мав сумнівне з точки зору моралі минуле.

Сумне враження справила Україна на **Ігоря і Таню Лесиків**, які надіслали свої дорожні нотатки «Дещо про Україну». Вибої на дорогах, занедбане летовище у Львові, насуплені пенсіонери та інші подробиці повсякдення змусили авторів до висновку: «Шкідливою характеристикою ментальности теперішнього українського суспільства по обох боках Дніпра є апатія, яка гальмує ініціятиву в напрямі прогресивного мислення».

Принесла пошта також прохання про допомогу. Цього разу від **Миколи Занька** з села Воскресенівки Богодухівського району Харківської области, який працював усе життя, а тепер разом з дружиною бідує, почав хворіти, а на лікування коштів немає. Читачка **А.Н.** (прізвище її відоме редакції) відгукнулася на лист-прохання Петра Гонци (9 червня ц.р.). Вона пише, що вже посилала пачку цьому чоловікові в Україну, за яку він подякував, то вона вислала ще одну пачку, проте цього разу жодної вістки від нього не має, хоча пачку йому вручено. У листі висловлено сумніви щодо того, чи новоприбулі до США українці й справді такі тут знедолені? Авторка пише про 17-літнього студента, який просив допомоги на навчання, хоча його батько «живе з дуже багатою американкою».

Але не всі такі нечемні, бо заступниця голови Союзу українок в селі Рудках на Львівщині **Св. Ференъ** (прізвище в листі написане нечітко) подякувала листом за отримані з УНСоюзу альманах, газети, книги, які розширюють світогляд людей їхнього села. Надійшла також подяка голови Самбірської організації Союзу українок **Л. Зубрицької** і секретаря **О. Сороки** Богданові Гайдучку за отримані в Самборі 11 пачок з одягом, «Альманах УНС» та інші книги, які передані до шкільних бібліотек Самбора.

Олексій Шевченко з Нью-Джерзі переслав листа від студента Віталія Савчука з Луцька, який дякує Омелянові Плешкевичу за допомогу у навчанні. Через „Смолоскип" Віталій отримує на навчання 10 долярів щомісячно і це дає йому можливість плідно учитися.

Наші читачі архипресвітер **Сергій Кіндзерявий-Пастухів** з штату Нью-Йорк, **Северин Ярмолин** з Огайо, **о. Богдан Демчук** з Канади продовжують полеміку щодо перекладу українською мовою молитви «Отче наш». **Григорій Репа** з Пенсильванії у листі до редакції закликає православних України відійти від церков Московського Патріярхату.

Наш постійний дописувач д-р **Володимир Боднар** написав про зникнення в Лос-Аламосі дисків з таємною інформацією. **Володимир Саляк** з Конектикату прислав вирізки з місцевої газети „Wethersfieldpost", яка схвально описала його внука Андрія, котрий став чемпіоном штату з тенісу, а в минулому перемагав у змаганнях з тенісу на Союзівці 5 років підряд.

Паша Ємець з Каліфорнії, яка була в'язнем комуністичного режиму, надіслала вірш „Моя Батьківщина", в якому, зокрема, висловлює радість з нагоди розвалу комунізму, а також пише про сучасні злидні в Україні, що „з горем дружити ми вміємо, до горя народ наш вже звик". Шкода, звісно, що є така призвичаєність в народі, бо це не заохочує його до направи свого дому. Але...„маємо те, що маємо", сказав колись Л.Кравчук.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Надхнене перо

До 90-річчя з дня народження Олекси Гай-Головка

Олекса Гай-Головко

Відомому письменникові Олексі Гай-Головку виповнюється 90. Прожито велике і славне життя, написано десятки художніх творів різних жанрів, які стали набутком всеукраїнського читача.

Народився письменник 12 серпня 1910 року в селі Писарівці на Поділлі, а його дитячі і юнацькі роки минули в селі Вікнині.

Життя Олекси Гай-Головка сповнене великих випробувань і труднощів. Через його юність прокотилося вогняне колесо революції. У пам'ять юного Олекси глибоко врізалися жахіття більшовизму. Згодом це знайшло відображення у його поетичних і прозових творах.

А на небі в моєму краю
Розцвітають далекі вогні
На розпутті доріг я стою
І не знаю, як бути мені.
Піду праворуч – вовк проковтнув.
Піду вліво – розчавить ведмідь.
Оповивши руками мене,
Осокора на вітрі тремтить.

Майбутньому письменникові пощастило здобути вищу освіту і навіть вступити до аспірантури науково-дослідного інституту мовної культури. Він пережив голодомор і репресії, і ніколи не мав ілюзій щодо так званих соціялістичних перетворень.

Більшовицька система рано відчула в молодому письменникові свого неприхованого ворога. Судилося пройти Олексі Гай-Головку усіма колами цього пекла. Ось як описує він про своє перебування в казематах НКВД: „З темного й вогкого підвалу мене викликали кілька разів на день, і під час довгих та виснажливих допитів фізично й психічно катували. Моє тіло, а особливо обличчя здеформувалося. Гепеушницькі слідчі невідступно домагалися від мене, хто крім мене, належав до буржуазно-націоналістичної (як називали вони) організації і де ми сходимося. Я заперечував свою приналежність до цієї організації, бо до такої не тільки не належав, але й ніколи не чув про неї й не знав, що така існує. Я лише зустрічався з деякими свідомими письменниками, і ми в розмові називали речі своїми іменами. Отож зі ста шансів я мав, можливо, один на порятунок, але й він відпав, бо в Совєтах гепеушники карали мільйони людей без вини й суду".

На крутих життєвих дорогах Олексі Гай-Головку випало ближче познайомитися з багатьма відомими письменниками, з чиїми іменами пов'язане українське „Розстріляне відродження". Про це він розповів у мемуарах „Смертельною дорогою". Це не тільки живий голос далекої епохи, а й мистецький твір, народжений людиною гарячого серця, самобутнього світовідчуття і чистої, як сльоза, душі.

У роки війни органи НКВД в Харкові заочно засудили письменника до смертної кари за „співпрацю" з німцями. А він у той час перебував у Львівській в'язниці на Лонцького, куди його кинули фашисти. З казематів йому вдалося вирватися завдяки заступництву Митрополита Андрея Шептицького.

28 червня 1945 року агенти НКВД з допомогою провокатора арештували письменника в Інсбруці. І знову судилося йому пройти через кілька тюрем, звідавши приниження, психічні і фізичні тортури. Тільки завдяки винятковій мужності і нестримній жадобі життя, йому вдалося вирватися на волю. Про це митець розповів у хвилюючій книзі з промовистою назвою „Поєдинок з дияволом". Як на мене, це унікальна книга в українській літературі. Не випадково її тепер перевидало львівське видавництво „Червона калина" і вона здобула широку популярність у читачів. Перебуваючи у вимушеній еміграції, Олекса Гай-Головко не покладав рук. Саме тут народилося більшість його поетичних і прозових книг: „Одчайдушні", „Поетичні твори у трьох томах", „Українські письменники в Канаді" (у двох томах), „Сон", „Їм дзвони не дзвонили", „Скоропадський. Майдан св. Софії" та інші.

Коли упала залізна завіса і Україна нарешті здобула вистраждану незалежність, у Олекси Гай-Головка з'явилася щаслива нагода відвідати рідну землю, зустрітися з давніми приятелями і дорогою серцю родиною. Про кілька таких хвилюючих епізодів свого перебування в Україні він так згадує у статті „Після 52 років у Києві".

За сприянням давніх друзів, Олексу Нестеровича було поновлено у СПУ, а нові й давні вірші вийшли друком у кількох провідних часописах України. Не зважаючи на поважний вік, письменник плідно працює і плекає нові творчі пляни. Він видає третій том поезій, другий том літературознавчої праці „Українські письменники в Канаді", працює над мемуарами „Смертельною дорогою". „В мої теперішні дні, – пише він в одному з листів до автора цих рядків, – творю також поезії".

Письменник закликає нас, своїх читачів, бути добрими й чесними людьми, іти світлою дорогою, а не

(Закінчення на стор. 17)

До і після „Бабиного похорону"

Нова вистава в Торонто

Ростислав Василенко

Десь десять років тому українці в Канаді відзначили століття свого поселення в цій країні. Коли в 1891 році до Канади прибули Іван Пилипів та Василь Єлиняк з тодішньої Австро-Угорщини, а за ними поплила сюди українська еміграція, то ті піонери в дуже важких умовах освоювали Захід Канади. Зневажувані і принижувані, вони корчували ліси, розорювали прерії, заселяли простори Манітоби, Саскачевану, Альберти. Однак привезена з Галичини українська пшениця „ред файн" стала найбільш культивованою в Канаді.

П'єса Теодора Галая „Після похорону баби", яку поставив в квітні у Торонто режисер Юрій Бельський, присвячена третій генерації цих піонерів, що з важкої праці на чорноземі Манітоби спромоглися дати вищу освіту трьох своїм синам. Про перших двох в п'єсі лише згадується, а третій, Роман Данищак (артист Юрій Келебай), виступає як персонаж, що хитається між софістикою сімдесятих років та патріярхально сімейною філософією життя попередніх двох поколінь піонерів. Прив'язаність Романової матері Наталки Данищак (Ніна Теліжин) до старих традицій викликає опір з боку молодого науковця Романа. Це ті роки, коли шаліла В'єтнамська війна і молодь, ігноруючи усталені суспільні норми, принципи та закони, вдалася до нігілізму. Роман Денищак не дійшов до цього і вивчився, але його дратував консерватизм батьків, особливо матері, яка жила в сфері свого минулого і минулого щойно похованої своєї матері, Романової бабці. Владний характер Наталки, її себелюбство, родина сприймає пасивно, лише син Роман пробує чинити опір прагматизмові матері. Та в розвитку подій він починає відчувати внутрішнє належання до свого роду, і його нігілізм поволі поступається перед родинними традиціями. Звідси і бажання мати з бабиної скрині старі бабині валянки, які висміювали в дитинстві його товариші, за що він бився з ними.

Чоловік Наталки Володимир (Олекса Тисяк) зображений автором як інертна людина, підвладна домінуючій у всьому дружині. Виконавцеві важко створити яскравий образ на основі драматургічного матеріялу. Натомість шваґер Василь Горошко (Анатолій Ярема), хоч і хворий, але сповнений гумору, що допомогло акторові створити цікавий образ. Сестра Наталки Ганя Горошко – це епізодичний образ, який акторка прикрасила своїм виконанням. Хоч п'єса має п'ять дієвих осіб, центром є мати Наталка і син Роман. В п'єсі нема динаміки, трагічних чи комічних ситуацій, лише розмови.

Обидві дії відбуваються на нейтральному тлі тієї самої кімнати. Велика заслуга режисера Бельського в тому, що він зробив цю виставу театральною для публіки. Театралізувавши певну монотонність, Бельський створив виставу, що дивиться з цікавістю. Ніби крізь збільшувальне скло глядач бачить третє покоління нащадків українських піонерів в Канаді.

Театральна вистава, театр взагалі – це, передусім акторська майстерність. Актор Юрій Келебай створив багатий нюансами образ Романа. Сценічна зовнішність артиста відповідала ідеї персонажу. Ніна Теліжин створила своїм фізичним „я" і матеріялом п'єси цільний образ, що підпорядковує своїй волі членів родини. Безтембровий голос і повторювані фрази характеризували непорушність характеру.

(Закінчення на стор. 17)

Оновився квартет ім. М. Леонтовича

Квартет ім. М. Леонтовича протягом 13 років безперервно виступає в Мюзік-Мавнтені. В сезоні 2000-2001 року у скрипкових крі слах зайшли зміни: першу скрипку зайняв Олег Криса, відомий соліст та знаменитий майстер камерної музики, колишній перший скрипаль московського квартету ім. Бетговена. Другу скрипку перейняв його син Петро Криса, який вславився своїми сольовими та ансамблевими виступами в Америці та Европі, він також співзасновник літнього фестивалю у Лейк-Вінніпесакі. Борис Дев'ятов – альтист, ветеран квартету, та Володимир Пантелеєв, челіст – член-засновник квартету.

Їхній концерт, що відбувся 25 червня, відзначився цікавою програмою. Квартет ч.3 Альфреда Шнітке Олег Криса з квартетом ім. Бетговена виконав уперше в Москві в 1984 році. Твір збудований на темах Орлянда ді Ляссо, Бетговена й Шостаковича, які композитор злучив в одну цілість і оперує нею у формі ронда. Музика Шнітке все частіше появляється в концертових програмах завдяки його приятелям-пропагаторам. Одним з них є Олег Криса.

Далі прозвучав рідко виконуваний Квартет А-дур Роберта Шумана, що у досконалому виконанні нашого ансамблю був справжнім подарунком для публіки. На закінчення був Фортепіяновий квартет Шумана, щоналежить до шедеврів його творчости.

Твір написано для челіста Матвія Велігорського, тому партія чельо має подекуди провідну ролю, а всі інші партії в ньому дуже виважені в балансі. У виконанні брали участь Педя Мужейевич – фортепіяно, Петро Криса – скрипка, Борис Дев'ятов – альт та Володимир Пантелєв – чельо. Наші виконавці вивели ввесь твір з надхненням. Чудесні мелодійні діялоги чельо і скрипки, а далі альта зі скрипкою переслідують слухача довго після прослухання цього твору. Вони звичайно найскоріше фіксуються в пам'яті, і це робить твір близьким і популярним.

Богдан Марків

Фільми-учасники фестивалю „Нашого цвіту – по всьому світу“ – на телеекрані

Культурологічний альманах "Основи" (керівник - Христина Стебельська), цікаві програми якого щосуботи мають змогу дивитись громадяни України на Першому каналі Національного телебачення, розпочав знайомити глядачів із фільмами, які беруть участь у міжнародному щорічному фестивалі "Нашого цвіту – по всьому світу" (голова оргкомітету – віце-прем'єр-міністер України, академік Микола Жулинський). Першою "ластівкою" стала створена режисером Валентином Сперкачем (автор сценарію Б. Дяченко) стрічка "Кубанські козаки. А літ вже двісті...". Сама назва фільму свідчить про той часовий простір, який відлічила історія запорожцям та їхнім нащадкам, що нині є жителями Краснодарського краю Росії. Не забули, проте, "славні правнуки" батьківської мови, не цураються своїх звичаїв, хоча обидві імперії робили все, аби давні українці, закинуті долею на ці терени, зреклися своїх коренів.

Невдовзі глядачі матимуть змогу ознайомитися й з іншими відеострічками кінопрофесіоналістів та аматорів. Щодо останніх, то деякі з них потребують серйозного "препарування" і, через відсутність коштів на це, взяти участь у фестивалі зможуть лише на стадії перегляду їх членами журі. Організаційний комітет сподівається на активнішу участь у фестивалі кінопрофесіоналістів з-за кордону, а також українських закордонних інституцій – громадських, суспільно-політичних, культурно-освітніх, релігійних, наукових, жіночих, молодіжних, допомогових (у т.ч. кредитових спілок), спортових, бізнесових, журналістичних та інших, які мають відеофільми про свою історію та сьогодення. Нагадуємо, що на фестиваль приймаються фільми на касетах super-VHS та Betacam SP в системі PAL. Тривалість фільму – до 30 хвилин, дикторський текст має бути українською мовою.

Також Організаційний комітет має намір ознайомити глядачів із відеострічками, які стосуються діяспорної тематики і нині зберігаються у Державному кіноархіві України. Назви багатьох стрічок, створених у радянські часи, вигадувались у партійних кабінетах. Створеному у 1984 році фільмі, що розповідає про УККА, було привласнено назву "Зрада – їх ремесло". Проте історична вартість віднайдених архівних матеріялів незаперечна. Наприклад, кіносюжет 1934 року розповідає про засідання членів української греко-католицької громади "Провидіння" у філядельфійській редакції газети "Америка". Того ж року знятий кіноматеріял розповідає про студію ігрових фільмів Василя Авраменка, а стрічка 1955 року – про виступ ансамблю під орудою цього маестро перед Президентом США Т.Рузвельтом. У збірці кіносюжетів, створених протягом 1930-1936 років, йдеться про Товариство "Українська народна поміч" у м.Піттсбург (Пенсильванія).

Ще одним заходом фестивалю, до якого готується Інститут досліджень діяспори (ініціятор проведення фестивалю) разом з Державною науково-педагогічною бібліотекою України, стане виставка "Періодика українського зарубіжжя". Її основу складуть видання, що надходять до інституту. Виставку буде організовано для учителів столичних шкіл, працюватиме вона протягом серпня у приміщенні бібліотеки (Київ, вул.Володимирська, 57).

Незабаром у рамках фестивалю доктор мистецтвознавства, заступник директора з творчих питань Національного театру імені Івана Франка Валерій Гайдабура розпочне на Першій програмі українського радіо свою авторську програму "Театр, розкиданий по світі", яка ознайомить слухачів із історією та сьогоденням українського драматичного мистецтва на різних континентах.

Нині нашими партнерами є державне підприємство "Інтертранс" та компанія "Golden Telecom GSM". Проте надана ними допомога є лише частиною того, що потрібно для успішного проведення фестивалю (нагадаємо, що він – щорічний, його заходи, проведення яких потребує належного фінансування, відбуваються регулярно). Найпекучіші фінансові проблеми пов'язані з рекламою, поліграфією, послугами міжнародного зв'язку, художнім оформленням та режисурою заходів, "перегоном" архівних кінофільмів (деякі з них створені наприкінці 1920-их років) на сучасні відеоносії, з транспортними витратами тощо. Значного фінансування потребує й підготовлювана організаторами фінальна стадія фестивалю, запланована на другу половину серпня. Вона передбачає подорож на теплоході за маршрутом: Київ – Канів – Черкаси – Кременчук – Дніпропетровське – Запоріжжя – Херсон – Севастополь – Феодосія, й у зворотньому напрямку. То ж знову звертаємося до вас, шановні українці світу, із проханням про допомогу.

Чеки та грошові перекази можна надсилати на: **Ukrainian Fraternal Association, 440 Wyoming Ave., Scranton, PA 18509-0350. Tel.: (570) 342 0937, fax: (570) 347 5649**, а в примітці (меморандум): **"Festival "Our Heritage"**. Список фундаторів буде оголошуватись у пресі. Щедрі жертводавці (500 дол. і більше) також отримають Пропам'ятні Грамоти Подяки, а меценати (5.000 дол. і більше) – Пропам'ятні медалі подяки з дипломами. Філантропи (10.000 дол. і більше) братимуть участь у нагородженні лавреатів фестивалю, отримають Пропам'ятні медалі подяки з дипломами та відеокасету, на якій буде зафіксовано їхню участь у нагородженні. Пожертви на фестиваль звільнені від оподаткування. Інформація про фестиваль міститься на web-сайті: **ukrsvit.kiev.ua.**

Адреса Організаційного комітету та секретаріяту фестивалю: **Україна 01034 Київ, а/с 507.** Тел.: **(380 44) 244 2911, факс: (380 44) 513 7132, e-mail: ukr-svit@iptelecom.net.ua**

Ігор Винниченко,
голова секретаріяту фестивалю

НОВІ ВИДАННЯ

Книга із недавнього минулого

Здається, що поколінню українців, якому випало оселитися за океаном, судилося жити споминами та їх писати. Спомини поодиноких осіб, спомини з таборів переселення, з діяльности шкіл, одне слово, спомини із усіх проявів життя. Це добре, що ці роки життя залишаться назавжди для майбутніх поколінь. З особливою вдячністю слід приймати збірку споминів, яка доповнена історичними світлинами та статистичними даними. Саме таким "джерельним" виданням є „Ювілейна книга української гімназії у Берхтесґадені", видана комітетом колишніх учнів і прихильників української гімназії на 50-річчя першої матури в 1997 році.

Редакційна колеґія під проводом Мирона Радзикевича завдала собі багато труду, щоб зібрати 300 сторінок споминів, світлин, важливих списків та хронік. В книзі зареєстровані також усі зустрічі колишніх студентів гімназії, є також напрочуд точні та вичерпні дані про всіх учнів до часу видання збірника, іменний покажчик професорів та учнів, статистичні інформації та списки учнів і випускників за весь час існування гімназії, пояснення скорочень наукових ступенів колишніх учнів. Літературна творчість окремих учнів представлена поезіями та прозовими творами. Книгу схвально зустріла діяспорна громада і викупила усі видані примірники.

О. К.

Вірші для українських дітей

Наші шановні друзі в діяспорі!

За Вашою підтримкою редакція єдиного на Сході нашої Батьківщини україномовного щомісячника „Бористен" продовжує видавничу діяльність книг рідною мовою для найменших читачів.

Нещодавно побачила світ книжечка „Знайомі таємниці" – збірник віршів та загадок для дітей дошкільного віку. Видання містить не лише цікаві загадки й поезії, а й малюнки, котрі маленькі читачі можуть самотужки розфарбувати. Кольорова обкладинка, великий формат видання, крупний і тим зручний шрифт для читання. Таким чином книжечка вчить дітей не лише читати, а й малювати.

„Знайомі таємниці" стануть доречними і в дитячому садочку, і в школі українознавства, і в кожній українській родині, де хочуть розвивати рідну мову. Тому будемо раді виконати Ваше замовлення на зазначену вище книжечку. Чеки слід слати на ім'я нашого симпатика у США Іларіона Хейлика за адресою: **Mr. I. Chejlyk, 45 Mountain Ave., Warren, NJ 07059, USA.** Вартість книжечки разом з авіапересилкою з України 6 доларів.

Хочемо також нагадати, що кошти, виручені за продаж цієї книги, йдуть на підтримку єдиного україномовного щомісячника „Бористен" у духовно спаплюженому комуно-більшевицьким пануванням Козацькому краї.

Ми також будемо вдячні якщо Ви замовите "Знайомі таємниці" для українського дитячого закладу або сиротинцю Січеславщини. Ці заклади також нині спраглі на рідне слово.

Редакція журналу „Бористен",
Дніпропетровське

До і після...

(Закінчення зі стор. 16)

Театр – мистецтво колективне і режисер Бельський не стримував, а заохочував свободу індивідуальних виконавців. Підсумовуючи, можна сказати, що режисер доніс до глядача провідну ідею п'єси – повернення до свого коріння. Цю виставу було присвячено ветеранам українсько-канадського театру Ніні Теліжин та Юрієві Бельському. Це гарний жест театрального ансамблю – вшанувати своїх театральних діячів. От тільки назва ансамблю „Лісова пісня" взята з п'єси Лесі Українки, вмотивована. Щось не чули театрів з назвою „Суєта", „Ой не ходи Грицю", чи „Пошились у дурні". Але це деталі. Позитивним явищем є факт, що в несприятливих для театрального життя умовах, театральні ентузіясти таки засвічують світло рампи для української публіки. І публіка це оцінює.

Надхненне перо

(Закінчення зі стор. 16)

манівцями. Бо тільки так можна утвердити на землі справедливість, звідати щастя. Та чи не найголовніше, чого нас навчають книги митця, – це берегти і цінувати свободу, постійно боротися за неї, якщо виникає така необхідність, адже вище свободи для людини немає нічого. Хто прийме фізичне і духовне рабство на землі, не позбудеться його і в засвітах.

Круті життєві дороги Олекси Нестеровичу допомагала долати вірна дружина Галина, незрадливий друг і порадник. Разом вони прожили велике життя, виховавши двох синів – Юрія і Олексу. Сьогодні подружжя втішається численними внуками. Книги письменника повертаються на рідну землю. Їх охоче читають студенти-філологи, вчителі, викладачі вузів і технікумів, просто рядові читачі. У Тернопільському педагогічному університеті захищено кілька дипломних робіт з його творчости, написано десятки курсових і рефератів, молоді асистенти працюють над кандидатськими дисертаціями.

У день його 90-річчя, бажаємо йому від імені численної армії читачів України міцного здоров'я і звершення усіх творчих плянів. З роси і води Вам, дорогий письменнику!

Петро Сорока,
член Національної Спілки письменників України, доцент Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

ЗВІДУСІЛЬ

Нова кар'єра відомої журналістки

Два місяці тому відома журналістка, 79-річна Гелен Томас залишила агентство „Юнайтед пресс інтернешенал", якому віддала велику частину свого життя, зокрема понад 40 років як кореспондент у Білому Домі. Г. Томас стала співробітницею видавництва Герст, яке є власником кількох газет. Вона кожного тижня писатиме про Білий Дім і державні справи.

У США є мало кандидатів на правників з меншин

Американська спілка правників повідомила, що адвокатів з меншинних груп США є менше, ніж у будь-якій іншій професії. Також зазначено, що вступ до правничих шкіл зріс тільки на 0.4 відсотка від 1995 року. Крім того, у звіті сказано, що менш як 3 відсотки партнерів у правничих фірмах у більшості міст США – це американці африканського чи латиноамериканського походження. Вілліям Пол, президент спілки, вважає, що з цього приводу правнича професія має ще багато праці перед собою.

Успіх дитячого видання

„Гаррі Поттер і келих вогню" – найновіша книжка, четверта з черги, англійської авторки Джей К. Ровлінг у популярній серії про пригодницькі подвиги хлопчини-чарівника вже у перших днях розпродажу минулого тижня досягла неймовірного успіху. У багатьох книгарнях США її розпродано відразу, але ніхто не може виснити, чому саме ці книжки припали так до вподоби дітям початкових шкіл. Мабуть, розповіді про Гаррі Поттера та його чаклунські подвиги тому захоплюють дітвору, що вона вчиться вірити у здійснення мрій.

Жертви спортивних ігор

У неділю, 9 липня, 12 осіб загинуло під час панічної втечі болільників футбола з Національного спортового стадіону у Гараре в Зімбабве під час відбіркових ігор дружин Південної Африки і Зімбабве. Коли команда Південної Африки забила гол, місцеві болільники футболу почали кидати пляшками на площу і гравців, а поліція, щоб навести порядок, застосувала сльозоточивий газ. Зчинилася паніка, жертвою якої стало 12 осіб.

Принц має право на приватне життя

У Великій Британії президент Комісії скарг на пресу остеріг, що принц Вілліям, син престолонаслідника принца Чарлза та покійної принцеси Діяни і внук королеви Єлисавети II, досяг 18-ти років, закінчив середню школу і має право на приватне життя. Лорд Вейкгам підкреслив, що засоби масової інформації повинні бути справедливими у своїх повідомленнях і не турбувати молодого принца.

Вічна пам'ять про Броди...

Дивізійний спомин

Коли в 1943 році почала формуватись дивізія „Галичина", у її ряди зі захопленням вступали молоді хлопці, старшини, підстаршини і вояки українських армій з 1918 року. Робили це з однією думкою: що це – початок великої української армії. Ця наша мрія, на жаль, не здійснилась.

У 1944 році дивізія „Галичина" опинилась під Бродами, віч-на-віч з Червоною армією. Сили були нерівні, сконцентроване на брідському напрямі совєтське військо мало п'ятикратну – перевагу в людях, шестикратну – в артилерії, чотирикратну – в танках, а ділянку фронту завдовжки 30 кілометрів обороняло лише 12 тисяч дивізийників. На боєвищах Брідщини і Золочівщини полягло смертю героїв до чотирьох тисяч української молоді. „Тут один з нас помирав, аби другий пробився," – таким чином з оточення на збірні пункти прийшло до трьох тисяч дивізійників, ще майже три тисячі перейшло до УПА. Решта потрапила в полон і більшість з них були розстріляні.

У 1945 році Німеччина капітулювала, найбільша частина Дивізії опинилася за дротами в таборах полонених у Белярії, а пізніше в Ріміні, Італія, під контролею англійців. За дозволом англійців, большевики намагались усіма засобами дістати Дивізію в свої кігті, щоб з нею розправитись. Коли не вдалося намовити дивізійників, большевики взялись на інший спосіб і прислали до табору вантажівки наладовані харчами, цигарками, напоями. Але дивізійники подарунків не прийняли. Англійці, які на це все дивилися збоку, побачили єдність дивізійників і сказали большевикам „досить".

Не можна забути, що велика заслуга в цьому св. п. Архиєпископа Івана Бучка, нашого улюбленого опікуна, якого дивізійники називали „ангелом-хоронителем". Він найбільше доклав старань, щоб урятувати Дивізію від репатріяції, як рівнож висилав священиків з Риму, що наражались на небезпеку, переносячи пошту і даючи змогу дивізійникам контактуватись з вільним світом, з рідними і знайомими.

Дивізія в 1947 році виїхала до Англії і Шотляндії під одним гаслом: не заплямувати українського імені. Цього принципу українські вояки суворо дотримувались, що засвідчує своєю похвалою тодішній прем'єр Англії Вінстон Черчіль, який сказав: „Коли польська Чорна книга замикається, то Біла українська відчиняється".

Осип Бандерський
Астон, Пенсильванія.

Фотоапарати вручено Валерію Майбороді

В. Майборода з подарованим фотоапаратом.
Фото **Андрія Хмельковського**

Наприкінці минулого року я побував на зустрічі з українською громадою в російському Санкт-Петербурзі, де дізнався, що фотолітописець цього товариства Валерій Майборода не має чим фотографувати імпрези, які проводять українці. „Свобода" вмістила кілька світлин Валерія Майбороди з закликом до читачів подарувати свій фотоапарат землякові в Росії. Невдовзі до редакції надійшло два фотоапарати. Один з них надіслала Олександра Старів – вдова Семена Старова, автора книжки „Страта голодом".

Не маючи іншого шляху до Санкт-Петербургу, я відіслав подароване на ім'я мого сина Андрія, який живе в цьому місті і буває на зібраннях української громади. Після тривалої подорожі морем пакунок надійшов за призначенням і Валерій Майборода дістав можливість фотографувати події українського життя в північному місті. Він просив подякувати добрим людям за дарунок.

Л.Х.

***Від редакції**. Добра справа заохочує нас до її продовження і ми просимо подарувати фотоапарат нашому кореспондентові в Україні Олександрові Вівчарикові. Якщо ви маєте для нього камеру, надішліть її на адресу „Свободи". Дякуємо!*

Смачна паска...

(Закінчення зі стор. 13)

– Ми були у них гостями, але вони ставилися до нас, як до своїх дітей, і ми були однією сім'єю – так нам було добре... Слава Богу, що я поїхала і хочу поїхати ще.

Наталка Сіренко з Люботина:

– У Дрогобичі святкують Обливаний понеділок. Цього дня хлопці обливають дівчат водою. За легендою жінка – символ родючости і хлопці поливають дівчат, щоб був урожай. Я записала деякі незнайомі мені слова. Дізналася, що ровер – то велосипед, картопля – бульба, сковорода – пательня. У мене з'явилося багато друзів, з якими було важко прощатися. Цю подорож з запам'ятаю на все життя. Відчуваю, що духовно збагатилася, стала добрішою.

Антон Макаревич з Луганська:

– У п'ятницю ми допомагали матері господарювати – пекли паски, робили ковбасу та шинку. В суботу малювали писанки, а ввечері ходили святити паски, сир, масло, сіль, яйця, шинку. На Великдень всі-всі люди о п'ятій ранку йшли до церкви. Другу Святу Літургію священик повністю присвятив луганчанам. ...І ось година прощання. Діти і дорослі плачуть, цілуються, обмінюються подарунками. Скільки спогадів! Ця подорож залишиться в моїй пам'яті як шматочок добра, який може тобі дати тільки український народ!

Катерина Палієнко з Криму:

– У цьому селі я одразу звернула увагу на людей. Які ж вони доброзичливі, привітні, гарні, а головне – прості. Я не вірила своїм очам, що на нашій Україні є ще такі люди. Мені все настільки сподобалось, що я не хотіла звідси їхати.

І нарешті, враження наймениших наших мандрівників – третьокласників з Києва:

Артем Ваюта:

– Я дуже вдячний, що мені довелося познайомитися з такою сім'єю. Я відкрив для себе багато цікавого і нового.

Ганя Мнишенко:

– Додому приїхали трохи втомлені, але з подарунками і в гарному настрої.

Людей, в сім'ях котрих жили цей час, діти в своїх листах називають мамами і татами.

А ось думка керівника **Валерія Долгополова:**

„Поїзд повертався на схід. Сплили шість днів подорожі у майбутнє. Майбутнє сходу України. Дай Боже, щоб так колись стало! Ми – українці! Ні, не так. Ми – східняки! Знов щось не так звучить. Ми – „харьковчане"! Аж оце воно, знайшов. Харьковчане... „Первая столица". Тиждень тому ми їхали „осчастлівіть" своєю присутністю Галичину. І „осчастлівілі"... Зразу, прямо на вокзалі. Хтось із галичан запитав, а що це за група, куди їде? І все! Язик затягло, щелепи звело. Бо вперше у житті до нас звернулися рідною мовою. ...Нарешті приїхали і нас уже чекають. Це щось незрозуміле. Де ті страшні, мальовані нам усе життя бандерівці, які „вбивають жінок і дітей", „еті прєдатєлі Родіни"? Нас зустрічають такі ж самі люди, хлопці і дівчатка. Вони лагідно, щиро посміхаються. Ще п'ять хвилин і чути звичайний діялог звичайних дітей!".

... Я майже нічого не змінював у цих листах, залишав так, як написали діти. Взагалі, дуже цікаво читати всі дописи, бачиш, які різні діти. І нема різниці, менша чи більша дитина, бо 9-річні звертають увагу на курей; корів та гусей, а 15-річні вже серйозно думають про суспільство, задумуються, чому в одному куточку України збереглися віковічні традиції народу і розвиваються, а в іншому вже нічого цього немає, а якщо і залишилися якісь згадки, то придушуються місцевою владою навіть уже в наш час. Маємо надію, що відродиться наша духовність, заживуть люди в Україні краще і щасливіше.

Леонід Сокирка,
працівник Інституту державности і демократії

Як купити хату?

Поради дає продавець-консультант з продажу нерухомости компанії Weichert Realtors
Василь Кавацюк

Можна стати власником нерухомости, не маючи грошей

(Продовження. Початок в ч. 24)

Продовжуючи нашу розмову про те, як здійснити найважливішу покупку в житті, розпочату на сторінках "Свободи" 16 червня ц. р., хочу сьогодні детальніше подати один з найпростіших і найяскравіших прикладів купівлі нерухомости в сучасних умовах.

Починається все з оглядин хати, радше з кількох хат. Після того, як багато переговорено, сумніви відкинуто, ціну узгоджено, залишається оте "але" – найголовніший крок: складення контракту. До цього треба підійти з усією відповідальністю. Зазвичай укладанням контракту займається спеціяліст, у даному випадку аґент з продажу нерухомости, однак нерідко конрракт укладає адвокат або безпосередньо купець і власник хати, що є продавцем. Підкреслюю, що контракт є найголовнішим документом.

Пам'ятайте, якщо контракт підписано між купцем і продавцем, то тільки адвокат має право на зміни або доповнення, і то тільки під час так званого адвокатського перед-гляду, який триває три дні.

Але що таке контракт? Це є не що інше, як звичайний договір між двома сторонами, що беруть на себе певні зобов'язання. Відповідно до нашої ситуації – купець згідний купити за певну ціну і за певних умов, і в узгоджений відрізок часу, а продавець, відповідно, згідний продати за цю ж суму і на цих же умовах. Звичайно, всі умови підписуються одна за другою. І якщо ціна хати, наприклад, 200,000 дол. і вона має три повні мешкання, тобто це триродинна хата, в одній з яких живе власник,

а решта дві здаються в оренду по 1,000 на місяць (24,000 дол. в рік), то при простому фінансовому підрахунку можна побачити, чи може ця хата сама себе втримати і навіть мати дохід. Тепер підрахуймо кілька основних видатків, які є неминучими. Наприклад: податки на хату і землю – 4,200 дол. на рік; страхове забезпечення – 900 дол. на рік; оплата за воду і каналізацію -1,200 дол., то разом видатки на хату складають 6,300 дол. річно. До цього додати місячну сплату позички (mortgage) на 200,000 дол. (ціна хати), що при 8 відсотках банківського інтересу на 30-річний термін дорівнює 17,616 дол. на рік. Склавши все докупи, одержимо суму 23,916 дол. на рік, що є нашими основними видатками. Беручи за приклад триродинну хату з місячним прибутком від винайму 24,000 дол., в цьому випадку власник може жити у своєму домі практично без жодних видатків. Більше того, навіть одержувати невеликий дохід, бо ціна хати статистично росте кожного року в середньому на 4 відс. в рік.

Уявімо, що позичку на хату вам дає не банк, а сам продавець на 200,000 дол. і на вище згаданих умовах.. Тепер спробуймо розвіяти дим наших невеликих математичних розрахунків і побачимо, що:

купець одержує хату, не маючи власних заощаджень на неї;
купець стає гордим власником нерухомости;
купець одержує дохід (хай і невеликий) з хати;
купець практично не має видатків.

І не забуваймо, **ціна хати зростає щорічно.**

А продавець?

Продавець щомісячно одержує чека – сплату позички – з 8-відсотковою надбавкою від суми 200,000 дол., що становить 1,468 дол.;
продавець практично не рискує, бо у випадку несплати купцем позички, забирає хату назад;
продавець замість 200,000 дол через 30 років одержить 528,480 дол.

Як бачимо, вигідно обом – покупцеві і продавцеві.

Це тільки один зі способів купити хату без грошей. Є ще багато інших. Але який би спосіб одержати хату без заощаджень ви не вибрали, він потребує індивідуального підходу, бо в кожній ситуації є свої особливості, і одна помилка може змарнувати все. Тому найкраще звернутися до досвідченого спеціяліста.

***Від редакції:** Запрошуємо читачів звертатися зі запитаннями, на які б ви хотіли одержати відповідь. Телефонувати до Василя Кавацюка **(973) 984-1400**, додатковий **3603**.*

Єдина пісня Федя Писарчука

Новела

Федь Писарчук щодня співав у посилковій аґенції Мартинюка на Майн-стріт. Хисту до співу він не мав, а зі своєї щоденної пісні знав тільки один рядок:

Чуєш, сурми заграли,
час розплати настав...

Потім повертався і йшов геть, сміючись пискляво, дуже голосно, якось по-дівчачому... Цей спів дивовижно збуджував Федя, приносив йому невимовне відчуття подвигу, тому він знову і знову з'являвся в аґенції і, розглядаючи велику мапу Совєтського Союзу, якою тут користалися, бо ще не мали мапи незалежної України, починав своєї:

Чуєш, сурми заграли...

Пісні Федя навчив його дідо... Коли не стало Совєтського Союзу, дідо сказав, що міжнародний пролетаріят зазнав великої поразки від світової буржуазії і тепер йому буде нелегко повернути втрачене на шляху до світової революції. Дідо знався на політиці. У молоді роки комсомол делеґував його до органів безпеки, де дідо не мав спокійних ночей, бо тривала безперервна ліквідація ворожої аґентури – куркулів, колишніх петлюрівців і різних підголосків українського буржуазного націоналізму. У 1943 році капітан НКВД Мартинюк сказав дідові: „Підеш у далекі ліси, де ще лютують бандерівці. Вступиш до загону, ввійдеш у довіру і чекатимеш моїх інструкцій". Дідо знайшов загін і ввійшов у довіру. Обстрілював вантажівки, мерз у схронах, мандрував на Захід. Від Мартинюка не було жодної звістки, але дідо вірив, що „час розплати" ще не настав, інструкції ще надійдуть. В Америці дідо одружився, надбав сина і хату, мав конто в банку і „крайслер". Син виявився до політики байдужим, тож коли Федь виріс, дідо почав розповідати внукові про щасливе довоєнне життя українських колгоспників, про безкоштовну освіту, санаторії Криму... Якось вони побували у посилковій аґенції, бо дідо хотів відправити пачку сестрі, яка в рідному селі жила в злиднях... Там дідо побачив Мартинюка і розповів про нього онукові. Не відразу... Дідо довго мовчки страждав, аж Федь почав його розпитувати... Поява Мартинюка в Америці була великим переживанням для діда. Спершу він чекав, чи не буде тепер якоїсь інструкції від колишнього капітана НКВД, але потім дійшов думки, що Мартинюк зрадив справу пролетаріяту. Про свій жаль дідо розповів Федеві.

Федь не знав, як помститися за обманутого діда, тому почав щодня їздити до аґенції і співати пісню про сурми, які заграли... Іноді йому здавалося, що дідо помилився, бо розмови з американським Мартинюком дідо не мав. Але Федеві було приємно почуватися сміливцем незалежно від того, як сприймали і чи розуміли в аґенції його пісню. Адже Федь в Америці співав гимн совєтських комуністів, а це для нього це було таким же зухвалим дійством, як колись для його діда співання „Інтернаціоналу" в сільській церкві перед принишклими з жаху бабусями. В аґенції на спів Федя теж не реаґували і це додавало йому зверхности.. Після кожного співу він переживав таку ж радість, як після перемоги улюбленої бейсбольної команди. Завтра він знову заспіває свою єдину пісню.

Леонід Костенко

ЗВІДУСІЛЬ

Актор Ш. Коннері удостоєний звання лицаря

Відомий фільмовий актор шотляндець Шон Коннері міг вже давно стати лицарем Об'єднаного Королівства, але його, гарячого прихильника незалежности Шотляндії, ця почесть дотепер оминала. Все ж таки минулого тижня англійська королева Єлисавета II і актор Коннері зуміли стати над різницю у своїх переконаннях – і колишній фільмовий супер-агент „007", вдягнений у національний шотляндський одяг, прийняв лицарські почесті у своєму родинному місті Единбурґу. Зворушений до глибини душі, він підкреслив: „Це було великою честю не тільки для мене, але й для Шотляндії".

З Росії – цигарки, з України – диски

На польському кордоні митники затримали багатотонну вантажівку, яка, згідно з офіційною документацією, перевозила з Москви до Відня активоване вугілля. Насправді в авті було 100 тисяч пачок цигарок, обкладених мішками з вугіллям. У той же час в поїзді Київ–Берлін виявлено 2,300 компакт-дисків, до яких ніхто з пасажирів не признався. Митники, порівнюючи ці два кримінальні випадки, жартують, що контрабанда з України технологічно перевищує російську.

Взаємини Польщі і Росії усе ще прохолодні

Кожні два роки президент Польщі Олександер Кваснєвський здійснює офіційні візити до Москви з надією знайти спільну мову з провідниками сусідньої держави. Такі візити відбулися у 1996, 1998, 2000 роках. Але Москва не може вибачити Польщі її орієнтування на Европу і тому не хоче мати з поляками нічого спільного. Ні Єльцин, ні Путін не здійснили візитів-відповідей до Варшави. Покищо Путін не висловив наміру взяти участь у спільній жалібній церемонії в Катині, де совєтські енкаведисти розстріляли полонених польських військовиків.

Високе призначення для князівни

Князівну Аль-Жавгару, своячку короля Фагда, призначено асистенткою заступника секретаря Міністерства освіти Савдійської Арабії. Серед усіх савдійок вона займатиме найвищий пост в уряді цієї мусульманської країни. Офіційне аґентство новин заявило, що призначення князівни Аль-Жавгари бінт Фагд бін Мохаммед бін Абдель Рагман аль-Савд оголошено при кінці засідання кабінету міністрів, яке очолював сам король. Її завдання у згаданому департаменті – відповідати за освіту дівчат.

На Українській Діяспорній Олімпіяді-2000

Висліди змагань

(Продовження. Початок в ч. 28)

Плавання

Турніром провадили Тарас Міджак – провідник, Іван Макар – головний суддя, Марiянна Ольховецька, Галя Лесюк – секретарі, Марія Бокало – ланкова плавання УСЦАК. Обов'язки часових суддів виконували: М. Калуш, Х. Тершаковець, Ю. Лесюк, О. Григорчук, С. Дуда, В. Нукало, О. Міджак, Д. Токарчик і Т. Токарчик.

Хлопці –15-річні і старші
100 ярдів змінним стилем
1. П. Токарчик - 1:3,20;
2. А. Міджак - 1:03,72;
3. М. Макар - 1:08,28.

Дівчата – в цьому ж віці
100 ярдів змінним стилем
1. Х. Лесюк - 1:09,35;
2. С. Нукало - 1:22,37.

Хлопці 8-річні і молодші
25 ярдів вільним стилем
1. А. Ольховецький - 25,99;
2. М. Дуда - 38,58.

Хлопці –9–10-річні
15 ярдів вільним стилем
1. П. Тершаковець - 18,68;
2. Р. Ольховецький - 19,33;
3. А. Дуда - 33,49.

Дівчата 8-річні
25 ярдів вільним стилем
1. А. Цибрівська - 33,49.

Дівчата – 9–10 річні
25 ярдів вільним стилем
1. М. Цибрівська - 18,64;
2. Х. Григорчук - 28,40.

Хлопці – 11–12-річні
25 ярдів вільним стилем
1. В. Макар - 13 - 13,52.

Дівчата – 11–12-річні
25 ярдів вільним стилем
1. А. Лесюк - 14,15;
2. К. Ольховецька - 15,52;
3. М. Калуш - 15,79.

Хлопці – 13–14-річні
50 ярдів вільним стилем
1. М. Калуш - 31,61.

Матеріяли про спортивне життя подав ***О.Твардовський.***
Фото Раїси Галешко

Дівчата в цьому ж віці
і конкуренції:
1. С. Дуда - 32,52

Хлопці – 15-річні і старші
50 ярдів вільним стилем
1. А. Токарчик - 23,63;
2. А. Міджак - 23,89;
3. М. Макар - 24,95.

Дівчата – 15-річні і вище
50 ярдів вільним стилем
1. Х. Лесюк - 28,28;
С. Токарчик - 29,97.

Хлопці – 9-10-річні
50 ярдів вільним стилем
1. П. Тершаковець - 48,47;
2. Р. Ольховецький - 49,56;
3. А. Дуда - 1:21,06.

Дівчата – 9–10-річні
50 ярдів вільним стилем
1. Х. Григорчук - 46,35.

Хлопці – 11–12-річні
50 ярдів вільним стилем
1. В. Макар - 28,79.

Дівчата – 11–12-річні
50 ярдів вільним стилем
1. А. Лесюк - 30,91;
2. М. Калуш - 36, 81.

Хлопці – 15-річні і старші
50 ярдів горілиць
1. А. Токарчик - 19,59;
2. П. Міджак - 35,09.

Хлопці –8-річні і нижче
25 ярдів горілиць
1. А. Ольховецький - 31,37.

Хлопці – 9–10-річні 25 ярдів горілиць
1. Р. Ольховецький - 24,11;
2. А. Дуда - 48,89.

Дівчата – 8-річні і нижче
25 ярдів горілиць.
1. А. Цибрівська - 38,87.

Дівчата – 9–10-річні
25 ярдів горілиць
1. М. Цибрівська - 24,43;
2. Х. Григорчук - 26,36.

Хлопці – 11–12-річні
25 ярдів горілиць
1. В. Макар - 16,28.

Дівчата – 11–12-річні
25 ярдів горілиць
1. А. Лесюк - 17,94;
2. К. Ольховецька - 18,72.

Хлопці – 13–14-річні
50 ярдів грудним стилем
1. М. Калуш - 44,75.

Дівчата – 13–14-річні
50 ярдів грудним стилем
1. С. Дуда - 39,35.

Хлопці – 15-річні і вище
50 ярдів грудним стилем
1. Р. Токарчик - 32,18;
2. Т. Макар - 33,03;
3. П. Міджак - 36,53.

Дівчата – 15-річні і вище
50 ярдів грудним стилем
1. С. Токарчик - 40,69;
2. С. Нукало - 42,29.

Наймолодші олімпійці

Хлопці – 8-річні і нижче
25 ярдів грудним
1. А. Ольховецький - 42,25

Хлопці – 9–10річні
25 ярдів грудним стилем
1. П. Тершаковець - 28,78;
2. А. Дуда - 37,82.

Дівчата – 8-річні і нижче
25 ярдів грудним способом
1. А. Цибрівська - 36,21.

Дівчата – 9 – 10-річні
25 ярдів грудним стилем
1. Х. Григорчук - 24,13;
2. А. Цибрівський - 22,67

Дівчата – 11–12-річні
25 ярдів грудним стилем
1. М. Калуш - 21,98;
2. К. Ольховецька - 22,67.

Хлопці – 15-річні і вище
100 ярдів вільним стилем
1. А. Міджак - 52,21;
2. М. Макар - 55,89;
П. Міджак - 1:00,62.

Дівчата – 15-річні і вище
100 ярдів вільним стилем
1. Х. Лесюк - 1:01,33.

Хлопці – 9-річні і нижче
25 ярдів метеликом
1. А. Ольховецький - 39,21.

Хлопці – 9-10-річні
25 ярдів метеликом
1. П. Тершаковець - 23,75;
2. Р. Ольховецький - 30,27.

Хлопці – 11–12-річні, метеликом
1. В. Малар - 13,99

Дівчата – 11–12-річні
25 ярдів метеликом
1. Лесюк - 16,18;
2. А. Ольховецька - 19, 87,
3. М. Калуш - 20,99

Хлопці – 13–14-річні
50 ярдів метеликом
1. М. Калуш - 51,50.

Хлопці 15-річні і вище
50 ярдів метеликом
1. А. Токарчик - 26,38;
2. Р. Токарчик - 26,50;
3. А. Міджак - 28,18.

Дівчата – 15-річні і вище
50 ярдів метеликом
1. Х. Лесюк - 31,97;
2. С. Токарчик - 35,47.

В списку подані тільки учасники-медалісти. Змагання відбулися в плавацькому басейні середньої школи Віліям Теннент в Горшам, Пенсильванія.

Теніс

Турніром провадив ланковий тенісу УСО „Тризуб" і УСЦАК інж. Юрій Савчак. Змагання проходили в групах: жіночій, чоловіків і чоловіків-сеньйорів. Через брак юначок й юнаків в цих групах змагань не було. Зі зголошених 39 тенісисток й тенісистів в іграх взяло участь – 32. Змагання проходили за елімінаційною системою, але гравці з одним програшем мали можливість здобути бронзову медалю. Усіх індивідуальних змагань було 47.

В жіночій групі золоту медалю здобула молода тенісистка **Ірина Матвійчук** з Ужгороду, яка на цій Олімпіяді представляла УСВТ „Ч. Січ". Ірина перемогла Мішел Вроблевську-Балер і Аню Кутко. В іграх за друге і третє місця Аня Кутко, „Тризуб", перемогла Балер і Марійку Румсович, „Леви", Чикаґо, здобуваючи срібну медалю. Бронзову здобула М. Румсович. В групі чоловіків золоту медалю виборов цьогорічний чемпіон УСЦАК **Денис Чорній** (Союзівка), який переміг у фіналі д-ра Юрія

(Закінчення на стор. 21)

На Українській діяспорній Олімпіяді-2000

Висліди змагань

(Закінчення зі стор. 20)

Харука „Леви", Чикаго. Срібну медалю здобув д-р Ю. Харук, бронзову – Адріян Кутко, „Тризуб".

В найчисленнішій групі чоловіків-сеньйорів золоту медалю здобув Юрій Савчак, „Тризуб", який переміг у тригодинному фіналі Левка Воробкевича, „Черник", Дітройт. Левко Воробкевич одержав срібну медалю, а Ярослав Тимків – бронзову.

Висліди змагань

Жінки

Ірина Матвійчук – М. Вроблевскі-Балер – 6:2, 6:2;
Женя Булавка – Марійка Румсович – 6:4, 4:6, 6:0;
Ірина Матвійчук – Аня Кутко – 6:1, 6:0;

Ігри за друге і третє місця

Аня Кутко – Мішел Балер – 6:4, 6:2;
Аня Кутко – Марійка Румсович – 6:7, 7:6, 7:6;

Чоловіки

Юрій Колб – Олесь Кучма – 6:0, 6:0;
Євген Олинець – Ярослав Годь – 6:0, 6:0;
Альберт Колб – Роман Цікало – 6:3, 4:6, 7:6;

Друге коло:

Адріян Кутко – Дорко Копач – 6:3, 6:3;
Євген Олинець – Юрій Колб – 6:1, 6:1.

Півфінали

Денис Чорній – Адріян Кутко – 6:1, 6:3;
Юрій Харук – Євген Олинець – 6:3, 6:3.

Фінал

Денис Чорній – Юрій Харук – 6:3, 6:3.

Ігри за бронзову медалю

Олесь Кучма – Ярослав Годь – 6:2, 6:0;
Дор. Копач – Олесь Кучма – 6:1, 6:1;
Альберт Колб – Юрій Колб – 3:6 (один сет)
Дор. Копач – Євген Олинець – 2:6, 6:1, 6:1;
Адріян Кутко – Дор. Копач – 6:3, 6:4.

Чоловіки-сеньйори (перше коло)

Юрій Савчак – Ігор Шаповаленко – 6:1, 6:1;
Вол. Дзівак – Юрій Попель – 6:3, 6:4;
Ол. Михолюк – Матей Вроблевський – 4:6, 6:1, 6:3;
Ігор Бугай – Марко Соколовський – 6:1, 6:2;
Олександер Олинець – Борис Татунчак – 6:2, 6:2;
Левко Воробкевич – Іван Лоско – 6:1, 6:1.

Друге коло

Юрій Савчак – Володимир Дзівак – 6:0, 6:1;
Ярослав Тимків – Богдан Кутко – 6:1, 6:1;
Ігор Бугай – Олександер Михолюк – 6:2, 6:1;
Левко Воробкевич – Олександер Олинець – 6:1, 6:3.

Півфінали

Юрій Савчак – Ярослав Тимків – 6:4, 7:5;
Левко Воробкевич – Ігор Бугай – 6:2, 2:6, 6:1.

Фінал

Юрій Савчак – Левко Воробкевич – 6:7, 7:6, 6:3.

Ігри за бронзову медалю

Ю. Попель – І. Шаповаленко – 5:4, 6:4;
М. Сокольський – М. Вроблевський – 6:2, 6:0;
І. Лоско – Б. Татунчак – 6:0, 3:6, 6:1;
О. Олинець – Ю. Попель – 6:2, 6:0;
О. Олинець – А. Михолюк – 10:1;
В. Дзівак – Б. Кутко – 10:6;
Я. Тимків – О. Олинець – 10:5;
І. Бугай – В. Дзівак – 10:1;
Я. Тимків – І. Бугай – 6:1, 6:2.

Президент УСЦАК Мирон Стебельский багаторічною активною діяльністю на площині спорту заслужив право проголосити відкриття Олімпіяди-2000

Шахи

У Олімпійському шаховому турнірі, що рівночасно служив за чемпіонат Української Спортової Централі Америки й Канади (УСЦАК) 2000 року, взяли участь 12 шахістів з шести товариств – клюбу ім. Попеля, Н.Й.; „Чорноморської Січі", Нюарк, Н. Дж.; „Тризубу", Філядельфія; „Довбуша", Нью-Гейвен, Кт.; „Української Централі", Пассейк, Н. Дж. та „Левів", Чикаго.Після 5 кіл змагань за швайцарською системою турніру, табелю очолили три майстри: Борис Бачинський („Тризуб"), Петро Радомський і Степан Стойко (обидва – „Ч. Січ"), здобувши однакові висліди 4:1.

На підставі додаткових показників перше місце, Олімпійську золоту медалю і титул чемпіона УСЦАК на 2000 рік завоював П. Радомський.

Для Радомського це вже п'ятий титул чемпіона УСЦАК. Б. Бачинський і С. Стойко мали однакові показники і тому їм обидвом признано срібні медалі. 4-5 місця поділили д-р Ігор Подебрій та о. Мар'ян Процик (обидва – клюб ім. Попеля), здобувши по 3 точки. Бронзову медалю одержав д-р Подебрій. Дальші місця: 6-7 Богдан Кутко („Леви") і Олесь Подебрій (клюб ім. Попеля) – по 2.5. Б. Кутко виграв першу нагороду в категорії „нижче 2000", а О. Подебрій – серед юніорів. 8-10. Леонід Харченко („Ч. Січ"), Сидір Новаківський („Тризуб") і Орест Коцюба („Укр. Централя") – 2. 11. Лев Марків („Довбуд") – 1. 12. Пилип Процик (клюб ім. Попеля) – 0.

Турнір підготував ланковий шахів „Тризуба" і член Олімпійського комітету Сидір Новаківський, а провадив ним ланковий шахів УСЦАК д-р Орест Попович.

Ґольф

Ґольфові змагання проходили в 3-ох катеґоріях. Перша катеґорія „А" пройшла в рамках Олімпійської програми на ґольфових теренах гольф-клюбу Лаймеклін, поблизу „Тризубівки". В них брали участь ґольфісти, які „стріляють" нижче 90. Змаганнями ґольфового турніру проводив ґольфовий комітет УСО „Тризуб" в складі: Богдан Аннюк, Євген Луців, Борис Михайлів, Юрій Тарасюк і Роман Яримович. Після дводенних ґольфових баталій медалістами Української Діяспорної Олімпіяди стали Маріо Абрамюк – золото, Юрій Бер – срібло і Микола Кузич – бронза. Крім цього Олімпійського турніру, відбувся дводенний річний турнір.„Тризуба". В ньому змагалися ґольфісти, що „стріляють" вище 90. Висліди цих ігор були підраховані за системою Коловей „гендікеп". Перші три місця були нагороджені Трофеями в такому порядку: 1. Андрій Заяць. 2. Олег Цюк і 3. Юрій Луцишин.

За системою Коловея були підсумовані висліди ґольфового турніру, в якому перші три місця здобули: Юрій Фіґач, Джов Ґомик і Іван Федина.

Хто допоміг Олімпіяді?

Основними спонзорами Української Діяспорної Олімпіяди-2000 були Компанія „Міст-Америка", компанія виробництва пива „Славутич", Українська кредитівка „Самопоміч" у Філядельфії, Вестерн Юніон, Централя Українських кредитових спілок „Самопоміч" в Америці, телевізійна компанія „Контакт", Менор-Коледж і Українська радіо-програма у Філядельфії.

Підтримали українські спортові осередки: Українсько-Американська кредитова Спілка „Самопоміч" в Нюарку і філія в Парсиппані, Дейс Інн у Сомервілі (власник Микола Бойчук). Усім названим і не названим спонзорам належить щира подяка.

Теніс – 2000

5-6 серпня:
Подвійні ігри, „Союзівка";
2-4 вересня:
Чемпіонати УСЦАК, „Союзівка";
30 вересня - 1 жовтня:
Осінній турнір, „Тризубівка".

„Вестерн Юніон" – спонзор Олімпіяди

Одним з головних спонзорів української Олімпіяди була відома американська фірма „Вестерн Юніон", яка займається пересилкою грошей по всьому світі.

Для „Вестерн Юніон" це не перша зустріч з українською громадою, тому що вона спонзорує вже кілька років „Верховину", вуличний фестиваль в Нью-Йорку та інші наші ініціятиви. Як завжди буває на таких імпрезах фірма „Вестерн Юніон" роздавала подарунки, серед яких найпопулярнішими були пляшки на воду, сорочки, хустини та солом'яні капелюхи. На жаль, не для всіх вистачило. Тепер „Вестерн Юніон" є спонзором свята на „Верховині", де теж приготувала багато несподіванок.

„Вестерн Юніон" цінує спілкування з українською громадою – це не тільки бізнес, а й пізнання української культури.

Подарунки від „Вестерн Юніон"

Віце-прем'єру М. Жулинському сподобалися капелюхи „Вестерн Юніон".

Всюдисущий Роман Маринович – при столі „Вестерн Юніон".

Котра кредитівка...

(Закінчення зі стор. 10)

ку, ні в кредитівці, тому на її рахунку не було грошей навіть на божий дар. І з мого рахунку стягнули „за обслуговування“ 20 долярів за чека на 5 долярів. (А в кредитівці св. о. Николая нічого не стягали).

Десь в той час біля нас відкрила свій будинок кредитівка, яка називалася „Будучність“. Гарна назва – оптимістична. Я в той час ще вірив в будучність навіть неньки-України. (Це було тоді, коли про таку будучність можна було мріяти на наших поселеннях). Тож я прийшов подивитися на нову кредитівку: будинок не такий, як церква, а більше схожий на каплицю. Обслуга привітна. І ми відкрили один спільний рахунок, замість шістьох, як у „нашій“. Навіть позики не треба було просити, а дала мені пані менаджерка credit line. Тобто бери й виписуй чеки до певної суми. І відсотки менші. І не треба переносити зі щадничого рахунку на чековий. Все йшло, як по „гайвею“. Аж дістаємо повідомлення, що треба буде платити „штраф“, як не буде на чековому рахунку на покриття чека. Але тільки 5 долярів. Ну хай йому грець. Всі вони однакові. Так бодай виглядає. З долярами нема жартів...

О, ще є інші критерії на „клясифікацію“ кредитівок – загальні збори: як кредитівка вгощає своїх членів після зборів. І ніхто не поб'є „Будучність“. Сам я люблю йти на загальні збори „Будучности“. Вони пливуть, як тиха вода: все по пляну – і звіти, і вибір нових директорів, і розподіл дотацій на організації Державного Фронту. Чому державного, як держава в Києві? Колись було „Визвольного Фронту“, а тепер уже тому, що є держава в Києві, – державного. А згодом вечеря. З напоями. Алькогольними й неалькогольними. Я чомусь завжди опинююся, як би не спішився, на самому кінці черги по вечерю. Курка й картопля завжди є, але напої не мають довгої „будучности“.

Ось на останні збори прийшов я скоріше. Навіть заслухався до звітів. І до дискусій по звітах. Один член поставив дуже добрі запитання: чому кредитівка вимагає перенесення фондів зі щадничого рахунку на чековий – чому не робить, як колись, автоматично – так роблять усі банки. І друге, вагоміше запитання: чому кредитівка називає забезпечення „страховка“. Слово це походить від „страху“, а це просто русифікація нашої солов'їної мови тут, в діяспорі, – шовкова русифікація. Не застановлюючись, оплескував я його патріотизм. Але подумавши згодом, прийшов до висновку, що воно щось не влад. „Страховка“ мусить походити від українського слова „страх“ – тобто, страх перед смертю. Інакше не треба було б брати цієї страховки. Бо забезпечення не означає „забезпечення перед смертю“. Тільки москалі, як звичайно, вкрали нам „страховку“, а ми тепер кажемо, що то не наше слово.

Однак я далі за життя не знаю, скільки буде виносити моя страховка, як помру, а по смерті вже не зможу почислити.

Ще відбулося „формальне“ розподілення дивідендів: 800 тисяч долярів, а користи, як кіт наплакав, бо розділюють на тисячі членів. Я запропонував би зробити льотерію на 100 членів, то щасливці вильосували б по сім тисяч долярів. За такі гроші можна б поїхати на „гуляння“ до Куби.

Так, роздумуючи, я знову опинився майже у хвості черги до вечері й, правда, дістав ще з того, що лишилося – півтора унції напою „раю“, якого не люблю. Але що мав робити?

Отже, після вечері, відітхнувши з полегшею, спитав я себе: котра кредитівка найкраща? Мій вибір склонявся до „Будучности“. Однак, взявши до уваги потребу соборного національного єднання у Державному Фронті, я вирішив, як цар Соломон: усі кредитівки найкращі, аби мати тільки „зелених“, щоб їх „інвестувати“ у кожній.

Хто пам'ятає...

(Закінчення зі стор. 11)

штурмові групи. Завданням було захопити в казармах зброю, звільнити в'язнів, забрати з лікарні поранених польських вояків і зібратися на залізничному вокзалі, який на той час захопить одна з бойових груп. Мало хто прийшов на місце збору зі зброєю. Були кілька пістолетів, багнетів, навіть одна шабля...

Вояки НКВД розстріляли провідників штурмових груп, які вели людей на здобуття залізниці, казарм, лікарні. Наймолодший з них мав 18 років, найстарший – 42.

Історик Єнджей Тухольський, який вивчає історію цього виступу, просить усіх, хто знає щось про події 1940 року в Чорткові, написати до нього на адресу: **Jędrzej Tucholski, ul. Stefana Batorego, 02-514 Warszawa, Polska.**

Кость Левчук

Розсіялись по світі...

(Закінчення зі стор. 11)

чук Єлизавета Оверківна, Ірбанчук Севастіян Яринейович, Сенчук Макар Юхимович, Пуговиця Арсен Улянович, Мартинюк Харитина Петрівна, Бачок Іполіт Іванович, Остапенко Марко Пархомович, Господарчук Терешко Тихонович, Кузьмич Лаврін Іванович, Пуговиця Мина, Пуговиця Андрій Минович, Корнійчук Давид Дормидонтович, Корнійчук Йон, Корнійчук Василина, Бак Ілля Мокійович, Жубар Діон Антонович, Олексюк Яків Васильович, Мазеплюки Мусій і Стах Спиридоновичі, Гилюк Яків і Мокрина, Сенчуки Трохим і Сергій Омеляновичі, Бак Андронік, Слюсар Андрій, Писарчук Сак Тихонович, Босюк Андрій, Писарчук Архип, Писарчук Антип Тихонович, Швед Панас, Бабійчук Сергій, Верчук Прокіп Оксентович, Верчук Степан Хфилонович, Верчук Микита Петрович, Паламарчук Трифон Зотович, Олійник Андрій, Чепурний Уліян, Семенчуки Кіндрат і Уліян Махтейовичі, Ярошук Андрій Харитонович, Якимчук Денис, Коновал Захар, Березнюк Василь, Беруль Давид і Сруль Юдковичі, Жулинський Яків Іванович.

Заздалегідь щиро дякую усім, хто відгукнеться.

Надія Фукс

Вірте в майбутнє...

(Закінчення зі стор. 13)

вився Президент Леонід Кучма до цього прохання?

– Це звернення прийнято до розгляду. З цього приводу хотів би зазначити, що Україна не розрізняє українців за місцем проживання – всі її діти є однаково дорогими, де б вони не жили – у США чи у Придністров'ї.

– З повідомлень преси стало відомо, що російське об'єднання "Газпром" має намір здійснити будівництво транзитної дільниці газопроводу в обхід України. Це рішення прийнято у зв'язку з крадіжками російського газу. Скажіть, будь ласка, як цей захід позначиться на забез-печенні України блакитним паливом?

– Якщо плян "Газпрому" буде здійснено, це, безумовно, негативно позначиться на постачанні палива Україні. Однак не розумію, навіщо витрачати такі шалені кошти на будівництво обхідного газопроводу, якщо Україна у змозі забезпечити гарантований режим отримання газу для власних потреб і його транзиту в Европу? Я глибоко переконаний, що при наявності політичної волі з боку Росії можна було б домовитися про ефективніше використання існую-чої газопостачальної мережі, що проходить через територію України. Така домовленість була б на користь як Україні, так і Росії.

– Перебуваючи на "Моторолі", ви зустрітися з провідним інженером-конструктором компанії українцем Миколою Міщенком, володарем 50 американських патентів на винаходи в галузі сотових телефонів. Двічі "Моторола" посилала його до Києва з вигідними для України плянами. Компанія готова була вкласти значні кошти для спорудження в столиці підприємства з виробництва сотових телефонів, який надав би 22 тисячам громадян постійну роботу. Однак ці пропозиції не були прийняті. Коли ж, нарешті, в Україні будуть створені умови, при яких аме-риканські інвестори охоче вкладали б свої гроші в економіку країни ?

– Перш за все треба зважити на ту обставину, що у цій галузі існує велика конкуренція. Як відомо, "Моторола" не була єдиною, хто пропонував започаткувати інвестиційні проекти в Україні. Проте, та обставина , що свого часу пропозиції компанії не були здійснені, не зачиняє перед "Моторолою" двері до українського комунікаційного ринку, де знайдеться місце для багатьох компаній – великих і малих. Це питання я обов'язково порушуватиму в бесідах з керівництвом "Моторoли". Якщо дивитися на цю проблему у більш широкому пляні, цілком зрозуміло, що закордонним інвесторам необхідно створити необхідні умови, за яких вони впевнено і без побоювань могли б вкладати капітали в українську економіку. На це, власне, спрямовані реформаторські зусилля Президента Л. Кучми і уряду.

– Для читачів „Свободи“ буде цікаво почути від Вас про найголовніші моменти Вашої біографії.

– Я народився в сім'ї українського диплomата, мій батько працював в Міністерстві закордонних справ України, так що я представляю вже друге покоління українських дипломатів. Про цю професію мріяв з дитинства, вже в п'ятій клясі твердо вирішив, що продовжу справу батька. Вищу освіту здобув в Московському інституті міжнародних відносин, після закінчення якого працював в Організації Об'єднаних Націй. В Міністерстві закордонних справ України займався питаннями Чорноморського флоту, ядерними проблемами, а згодом був призначений заступником міністра, займався взаєминами з Росією, країнами СНГ, країнами третього світу, Азії, Африки і питаннями безпеки. З 1998 року – посол України в Бельгії, Нідерляндах і Люксембурзі, керівник української місії при НАТО, постійний представник при Організації з питань заборони хемічної зброї, а нап-рикінці минулого року Президент Леонід Кучма призначив мене Надзвичайним і Повноважним послом України у Сполучених Штатах Америки. Я одружений, маю дочку і внучку.

– Що б Ви хотіли сказати українцям Америки?

– Мені дуже приємно усвідомлювати, що українська діяспора не залишається байдужою до усього, що відбувається в Україні. Хотів би, щоб цей інтерес ніколи не згасав. Закликаю усіх читачів газети вірити в Україну, в її майбутнє. Сьогодні у нас є всі підстави бути впевненими в тому, що наша Батьківщина витримає усі випробування, що випали на її долю, і займе гідне місце у міжнародній спільноті.

Вів бесіду

Анатолій Гороховський

Тривоги московських олігархів

У Москві минулого тижня Федеральна служба безпеки провела тільки одного дня обшуки в офісах кількох відомих олігархів. Аґенти контррозвідки ретельно обшукали приміщення компанії „Медіа-Міст" і Незалежного телебачення, яке їй належить. Через кілька годин відбувся обшук в „Ґазпромі" – найбільшій російській фірмі. Шукали паперів, що стосуються взаємин з „Медіа-Міст". Федеральна податкова служба почала слідство проти нафтового велета – фірми „Лукойл". Генеральна прокуратура зажадала від власника компанії „Норильський нікель" Владіміра Потаніна повернення несплачених в бюджет 140 млн. долярів, а від „Автобанку", який контролює мультимільйонер Борис Березовський – документів про „одного з клієнтів". Ці акції пов'язують з особистим розпорядженням президента Росії.

На день раніше в Єкатеринбургу був вбитий генеральний директор велетенського заводу „Уралмаш" Олег Білоненко, замах на якого преса назвала порушенням угоди олігархів про незастосування терору у внутрішніх конфліктах, укладеної шість років тому.

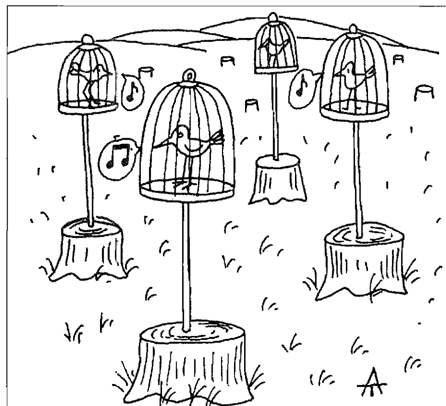
В КІНЦІ ГАЗЕТИ

Краща спортсменка століття

Українка Зінаїда Турчина – в минулому краща спортсменка команди ручного м'яча в київському клюбі „Спартак" – визнана кращою спортсменкою XX століття з цієї ділянки спорту. Серед чоловіків таке визнання заслужив Маґнус Віслядер зі Швеції. Таке рішення винесла спеціяльна комісія представників федерацій цього спорту з різних країн світу.

Сірий вовк повертається

Сірий вовк, який ще так недавно полюванням, труєнням і пастками був майже винищеним і є у списку рідкісних тварин у США, повинен вибути з цього списку. Служба риболовлі і живої природи США вважає, що поновлена кількість сірого вовка у деяких штатах є такою значною, що цей звір уже не підлягає спеціяльній охороні.

Олексій Талімонов, Англія

Смішні розмови

– Чи ви вмієте викликати духів?
– Авжеж.
– Ну й що?
– Не приходять.

◆

– Чи Ромко – добрий стрілець?
– Дуже добрий. З його ласки багато зайців залишились живими.

◆

– Чому ви не були на зборах?
– Бо вони тривали так коротко, що я не встигла запізнитися.

◆

– Як справи?
– Я став батьком!
– А як дружина?
– Вона ще не знає...

◆

У рекрута до фльоти питають:
– Плавати вмієш?
– А хіба у вас кораблів немає?

◆

– Подивись на цю дівчину – гарна як картина!
– О, я не знав, що тобі подобаються картини Пікассо!

З журналу **„Лис Микита"**

У ОБ'ЄКТИВІ ФОТОАМАТОРА

Природа навчає людину

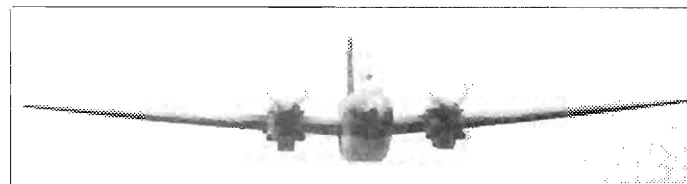

Мистець-фотоаматор Лев Коленський, світлини якого у „Свободі" схвально зустріли читачі, побачив і увічнив на плівці нічного метелика – досконале літаюче створіння. Але він не був першим серед тих, чию увагу привернув такий метелик. Коли люди почали мріяти про лети у небі, то для перших крилатих апаратів окремі конструктори брали за зразок саме такого метелика. Унизу зліва – літак Якова Гаккеля, який походив з Сибіру, вчився у Петербурзі, а потім перебував у сибірському засланні за революційну діяльність проти самодержавства. Літака „Гаккель-IX" він побудував у 1912 році з дерева як перший у світі моноплан з верхнім, як у метелика, розташуванням крила. Літак був збудований для участи в конкурсі, але нагороди не здобув через технічні несправності, які траплялися через те, що підкуплений конкурентами з заводу „Дукс" механік підливав до мотору сірчану кислоту. Потім літак згорів на летовищі "з нез'ясованої причини".

Минали роки, конструкції літаків ускладнювалися, але прототип метелика усе ж не зникав з поля зору. На світлині внизу – англійський літак „Велінґтон VI" часів Другої світової війни. Чи не нагадує він метелика зі світлини Лева Коленського?

Л.Х.

Віщий Олег — завойовник чи визволитель Києва?

Лесь Качковський

Серед перших руських князів Олег, прозваний Віщим, викликає, мабуть, найбільше суперечок. Насамперед це стосується того, яким чином він посів княжий стіл у Києві. Одні називають його узурпатором, інші слушно зауважують, що на диво легко оволодів Києвом цей варязький ватажок. А ще деталь: його володарювання та походи наш літописець Нестор описує чи не з найбільшим захопленням, дарма, що Олег був язичником і заморським «зайдою». Малоймовірним, як для завойовника, є й той факт, що Олег прикидається «підугорським гостем», запрошує до себе Аскольда й Діра, і володарі могутньої держави довірливо вирушають на лодію до чужинця.

А чи не саме в слові «підугорський», яке справило такий магічний вплив на київських князів, ховається ключ до розгадки того, що сталося в Києві 882 року? Уграми в літописі названо плем'я маджар, злет могутности якого припадав на ті часи.

Чи загрожували Києву угри?

Про плем'я маджар чи угрів (сучасних мадярів-угорців) наші літописи повідомляють лише побіжно; до того ж звістки про них припадають на 898 рік, коли в Києві уже князював Олег. Нестор пише, що угри прийшли на Русь, постояли недовго неподалік Києва – в урочищі Угорському, а відтак ні з чим повернулися назад у Степ. Це виглядає досить дивним, бо на той час, ще з 895-896 років, маджари уже перейшли Карпати й зайняли Паннонію. І якою могла б бути причина їхнього походу на столицю русів? Деякі з дослідників висловлювали припущення, що стосунки маджар з росами в період княжіння Аскольда та Діра складалися явно не на користь руських князів і навіть набули драматичного характеру. Ці гіпотези ґрунтуються на повідомленні нотарія угорського короля Бели III, відомого в історії як угорський Анонім. Десь між 1196 і 1203 роками він написав хроніку «Діяння угрів». Згідно з угорськими легендами, назва маджарського племені походить від імені гунського вождя Муагериса чи Моджериса, який вів свій родовід від знаменитого Аттили. На початку IX ст. маджари рушили через хозарські володіння на захід. Легенди розповідають, що сам Аттила заповів своєму народові перейти Карпати та відвоювати Паннонію, яку він колись підкорив і яку його сини втратили. Спочатку плем'я поселилося неподалік від Хозарії, в країні, яку називають Лебедією, і прожили там три роки. Визначити достеменно, де знаходилась загадкова Лебедія, історикам не вдалося. Невдовзі з глибин Азії з'явилися нові кочівники – печеніги, маджари змушені були перейти далі на захід – в Ателькузу або Межиріччя, як вони називали степ між Дніпром і Дністром чи Прутом.

У другій половині IX ст. маджари були досить могутніми й загрожували навіть Болгарії. Очолювали плем'я сім вождів, головним з яких був Алмош – з роду Карталів-Орлів. Згодом, 890 року, вождем над вождями проголосять його молодшого сина Арпада, і саме той приведе плем'я в Паннонію – на територіюУгорщини.Звичайно, не могли маджари обминути своєю увагою сусідні землі. В «Діяннях угрів» Анонім повідомляє:«Коли маджари проходили повз Київ, перепливаючи ріку Дніпро, то вирішили підкорити собі королівство руське. Довідавшись про це, вожді русів дуже злякалися, оскільки вони чули, що вождь Алмош, син Юдєка, походить з роду короля Аттили, якому їхні предки колись платили щорічну данину. Проте київський король, зібравши всіх своїх воєвод і порадившись із ними, вирішив почати битву з Алмошем, вважаючи за краще загинути в битві...»

Далі Анонім, звісно ж, барвисто описує битву, яка завершилась поразкою руської дружини. Переможці переслідували русів, проте увійти до Києва їм так і не вдалося. Почалась облога. Здобути місто приступом не вдалося. Через тиждень почалися переговори. В результаті було укладено мир. Алмош вимагав, щоб Аскольд і Дір заплатили викуп – і золотом, і кіньми, і шкурами та продуктами, а також щоб руські вожді віддали заложниками своїх синів. Зрештою руські князі погодились, але, в свою чергу, зажадали, щоб Алмош відійшов з військом на захід, в Паннонію, бо, мовляв, саме там земля Аттили.

Звичайно, в цьому повідомленні угорського літописця чимало перебільшень. Та одне безперечно: якийсь конфлікт між руськими князями і маджарським вождем Алмошем таки відбувся. І цілком ймовірно, що внаслідок поразки Аскольда й Діра Київ міг потрапити у певну васальну залежність від сильних на той час маджарів і що гордим русичам довелося навіть платити данину кочівникам. Навряд чи такий стан міг довго влаштовувати киян. І мабуть, саме через це й з'явився під Києвом князь Олег.

Хто був князь Олег і чому він пішов на Київ?

Наш літопис, знаменита «Повъсть връменных льт», коротко повідомляє, що 879 року в Новгороді помер Рюрик, але перед смертю реґентом свого трирічного сина Ігоря призначив Олега, який начебто був його родичем: «от рода ему суща».

Про походження Олега є чимало легенд. Але більшість істориків згоджується, що він — вікінг, «князь урманський», тобто норманський конунг. На таке походження вказує й ім'я: Олег чи Хельгі - священний. Можливо, він був ще й волхвом, і саме тому його прозвали Віщим. Поєднання функцій військового вождя й релігійного жерця не було чимсь незвичним на той час. Цікаво, що ніде не згадуються діти Олега; як волхв він міг залишатися неодруженим. Згідно з Іоакимовим літописом, Олег - брат Рюрикової жінки Ефанди, а отже, дядько Ігоря. В новгородській дружині Рюрика він був воєводою.

879 року Рюрика не стало. Традиційно вважається, що він просто помер; принаймні так подають літописи. Одначе здається, що, скоріше за все, він загинув під час чергових заворушень. Очевидно, Олегові вдалося приборкати новгородців.

(Закінчення в наступному числі)

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", червень 2000 р.

250 дол.	„Самопоміч"	Чикаго, Ілл.
60	Пилишенко Володимир	Брок Порт, Н.Й.
50	Яременко Дмитро	Сомервилл, Н. Дж.
	Кобаса Олександер	Вілліямставн, Н.Дж.
	Т-во "Самопоміч"	Чикаго, Ілл.
	Золотий Хрест, 12-ий Відділ	Чикаго, Ілл.
49	Дніпровий А.	Бутвин, Па.
42.63	Фіцик Василь	Апопка, Фла.
40	Денисенко Іван	Воррен, Миш.
	Сосяк Михайло	Курітиба, Бразилія
35	Заброський Алекс	Бервин, Ілл.
30	Сімок Андрій	Лас Вегас, Нев.
25	Барицький Іван	Вестон, Онт., Канада
	Бриздун Василь	Норт Роялтон, Огайо
	Гнатюк Юлія	Монреаль, Кве., Канада
	Мисишин Маріянна	Спрінгфілд, Масс.
	Палайда Дмитро	Парма, Огайо
	Пундій Павло	Чикаго, Ілл.
	Слюсарчук Атанас	Воррен, Миш.
	Стефанів Борис	Едмонтон, Аб. Канада
20	Бойчук Іван	Трентон, Н. Дж.
	Черний Юрій	Орадел, Н. Дж.
	Чернявський Ярослав	Шаумбург, Ілл.
	Неш. і Компані	Палос Вердес, Каліф.
	Дзюби Петро і Христина	Рочестер, Н.Й.
	Галюк Маріянна	Міссісага, Онт., Канада
	Гладилович Макс	Кінгстон, Па.
	Гулеї Дмитро і Марія	Вестон, Онт., Канада
	Коновал Олександер	Арлінгтон Гайтс, Ілл.
	Лобур Вілліям	Риджвуд, Н.Й.
	Несін Олена	Нью-Йорк, Н.Й.
	Плаксій Микола	Вестлейк Виллидж, Каліф.
	Похмурський Богдан	Норт Порт, Фла.
	Приходько Михайло	Філядельфія, Па.
	Трембіцький Володимир	Бруклин, Н.Й.
	Ворох Степан	Вест Орандж, Н. Дж.
18	Бахір В.	Нью- Ситі, Н.Й.
15	Керод А.	Іден, Па.
	Зинюк Остап	Силвер Спрінг, Мд.
14	Андрійович Михайло	Етобіко, Онт., Канада
12	Корб'як Григорій	Воррен, Миш.
10	Бегей Роман	Мавнт Вернон, Ваш.
	Береза Раїса	Метайрі, Ла.
	Безкоровайний Осип	Кергонксон, Н.Й.
	Бойкевич Оксана	Чикаго, Ілл.
	Борщ Іван	Дітройт, Миш.
	Чай Йосафат	Норт Роялтон , Огайо
	Хома Платон	Нью-Гейвен, Конн.
10 дол.	Худа Ангеліна	Джамайка, Н.Й.
	Кларк Зірка	Блумфілд Гіллс, Миш.
	Кулий Марія	Сілвер Спрінг, Мд.
	Черніга Володимир	Сиракюзи, Н.Й.
	Данило Принада-Демиденко	Гейтерсбург, Мд.
	Данилюк Олександер	Рандолф, Н.Дж.
	Дорожинська Ірина	Вудсайд, Н.Й.
	Дубик Ольга	Трентон, Н. Дж.
	Дурбак Марія	Кларендон Гіллс, Ілл.
	Федунець Оля	Вест Гартфорд, Конн.
	Гелета Ярослав	Коледж Парк, Мд.
	Гаврилюк Галина	Джерзі Сіті, Н. Дж.
	Головатий Михайло	Венес, Фла.
	Грабець Роман	Парма, Огайо
	Гуль Павло	Бейсайд, Н.Й.
	Іващенко Анатолій	Спокейн, Ваш.
	Іваничко Еліяна	Дербі, Н.Й.
	Яроші Евстахій і Марта	Кіннелон, Н. Дж.
	Яримович Зеновій	Філядельфія, Па.
	Калинович Анна	Джерзі Сіті, Н. Дж.
	Кісь Микола	Сан Бруно, Каліф.
	Колодій Рассел	Трой, Н.Й.
	Костечко Любомира	Йонкерс, Н.Й.
	Коваль Бойд	Вашінгтон, ДС.
	Купчинська Марія	Лорейн, Огайо
	Лапичак Ірина	Юніон, Н. Дж.
	Лилак Микола	Рочестер, Н.Й.
	Лиско В.	Александрія, Ва.
	Мацьків Іванна	Пискатавей, Н. Дж.
	Мальський Богдан	Парма Гайтс, Огайо
	Мартиненко Михайло	Трентон, Н. Дж.
	Маслайчук Василь	Голливуд, Фла.
	Маслянка Володимир	Елктон, Мд.
	Мішкевич Стефанія	Розвіл, Каліф.
	Мудрий Василь	Вудсайд, Н. Й.
	Михальчак Микола	Воррен, Миш.
	Навроцький Юрій	Квінс Виллидж, Н. Й.
	Очеретко Й.	Нью-Йорк, Н.Й.
	Орлівський Павло	Монреаль, Кве. Канада
	Осередчук Ольга	Кренфорд, Н.Дж.
	Підперегора Ельвіра	Елкінс Парк, Па.
	Пласкон Юстин	Линден, Н. Дж.
	Поліщук Ілларіон	Йонкерс, Н.Й.
	Раковська Олександра	Вейдінг Ривер, Н.Й.
	Репета Евген	Воррен, Миш.
	Салдан Степан	Найлс, Ілл.
	Сенечко Лев	Чикаго, Ілл.
	Скарупа Юрій	Клівленд, Огайо
	Столяр Володимир	Парма, Огайо
10 дол.	Свистун Богданна	Ґлезгов, Кі.
	Шмотолоха Микола	Гавертон, Па.
	Шпак Іван	Джексон, Н. Дж.
	Шило Теодора	Вебстер, Н.Й.
	Тесленко Григорій	Трентон, Н.Дж.
	Тресньовський Роман	Анн Арбор, Миш.
	Тимків Юрій	Філядельфія, Па.
	Ягла Вілліям	Годборо, Па.
	Жеґрай Марія	Гиксвил, Н.Й.
9	Трач Любомир	Вестон, Онт., Канада
8	Галич Віталій	Бенсон, Аріз.
	Яременко Андрій	Клифтон, Н. Дж.
	Перейма Микола	Ла Салле, Квеб., Канада
	Шмотолоха Микола	Гавертавн, Па.
	Заяць М.	Покіпсі, Н.Й.
	Зобнів Любомир	Бінгтамтон, Н. Й.
7	Букач Михайло	Філядельфія, Па.
5	Бачмага Антін	Філядельфія, Па.
	Барицький Микола	Баффало, Н. Й.
	Бережницька Оксана	Баффало, Н.Й.
	Буш Чарлс	Вудридж, Н.Дж.
	Чмола Ігор	Діп'ю, Н.Й.
	Дубина Лідія	Челтенгам, Па.
	Гарайда Петро	Нью-Йорк, Н.Й.
	Гайдук Надія	Сиракюзи, Н.Й.
	Єфіменко Федора	Палм Ковст, Фла.
	Кахнич Христина	Джерзі Сіті, Н. Дж.
	Кандюк Богдан	Ґлен Спей, Н.Й.
	Ковальчук Лідія	Нью-Говп, Па.
	Кузич Нестор	Чикаго, Ілл.
	Максимів Наталія	Севен Гіллс, Огайо
	Потієнки Юрій і Таїса	Словн, Н.Й.
	Семчишин Ілля	Гартфорд Конн.
	Стрижаковська Ольга	Трентон, Н.Дж.
	Свірський Іван	Ветерсфілд, Конн.
	Сива Анна	Чула Віста, Каліф.
	Ткач Л.	Воррен, Миш.
	Турчак Аріян	Сомерсет, Н. Дж.
	Вульчин М.	Мт. Вернон, Н. Й.
	Ярмолено Валентина	Міннеаполіс, Мінн.
	Юрченко Михайло	Лаврис Стейшин, Па.
4	Писарів Джуді	Кергонксон, Н.Й.
3	Ольховецький Павло	Філядельфія, Па.
	Вайда Микола	Стемфорд, Конн.
2	Пришляк Павло	Пунта Горда, Фла.
Разом		**2,186.63 дол.**

Щиро дякуємо за фінансову підтримку найстаршої української газети.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у ЗСА

висловлює щиру подяку всім жертводавцям.

Нижче наведений список включає тих, хто надіслав пожертви, вплатив членські внески, склав пожертви на нев'янучий вінок в пам'ять своїх рідних та друзів, та хто дав даток на видавничий фонд В. Винниченка, також суми отримані по заповітах від 15-го липня 1999 р. до 15-го липня 2000 р

НА НЕВ'ЯНУЧИЙ ВІНОК СВОЇМ РІДНИМ ТА БЛИЗЬКИМ ЗЛОЖИЛИ:

10,000 дол. – **у світлу пам'ять Федора Матушевського (діда)** –Оксана та Володимир Бакуми;
10,000 – **у світлу пам'ять Юрія Матушевського (чоловіка)** – Ангеліна Матушевська;
3,000 – **у світлу пам'ять Катерини Здорек-Трухлої (матері)** – Юрій Трухлий;
2,000 – **у світлу пам'ять Віталія Скоробогатька (батька)** – Ігор Скоробогатько (на меморіяльний стипендійний фонд);
500 – **у світлу пам'ять Івана Заяця (чоловіка)** – Стефанія Заяць;
по 100 – **у світлу пам'ять:**
Гаврила Гордієнка (чоловіка) – Неоніла Гордієнко;
Мирослава Григор'єва (приятеля) – Петро Одарченко;
Якова Гурського (чоловіка) – Валентина Гурська;
Людмили Коцур (дружини) – Ігор Коцур;
Корнелія Крупського (чоловіка) – Наталя Крупська;
по 50 **Дмитра Горбая (чоловіка)** – Марія Горбай;
Олександра Тимошенка (чоловіка) – Ірена Тимошенко;
15 **Олександра Проскурні** – Олександра Селепина;

У світлу пам'ять Галини Єфремової:

1,000 дол. Таїса та Михайло Корчинські;
500 Софія та Олександер Скопи;
200 Марія Ярославська;
150 Фуреді Чикаленко;
по 100 Теодора Бриттан, Іван Готман, Осип Данко, Ірена Кіпа, Дейгел;
90 Люба та Мирослав Прокопи;
по 50 Маделена Кернс, Альберт Кіпа, Оксана Климко, Валентина Преско, Ірина Тимошенко, Ірина та Михайло Цегельські, Перл Шифер;
40 Ірена Іванчишин;
по 30 Арета Галібей, Олена Процюк;
по 25 Діма Комілевська, Мирослава Мирошниченко, Оксана Радиш.

Разом: 2,865 дол.

У світлу пам'ять Миколи Чорного:

100 дол. Стефанія Чорна (дружина);
40 Дарія та Ігор Витвицькі.

Разом: 140 дол.

У світлу пам'ять Юрія Чорного:

150 дол. Василь та Галина Біровці;
по 100 Ніна Орехова, Всеволод Селенко;
по 50 Віталій Богданів, Микола Криворук, Надія Соколовська, Галина Максимюк, Леонід Підстригач, Филипів, Алла та Юрій Черни;
по 30 Р. Балтарович, Клавдія Коробей, Ярослава та Микола Французженки;
по 25 Марія та Микола Барнай, Зиновія Говірко, Зіна Іллюк, О. Масник, Олена Марченко, Галина та Роман Петренки;
по 20 Антоніна та Микола Базилюки, Тереза та Константин Бени, Іван Захарків, Марина та Юрій Зеленські, Ольга Матула, Дмитро Олійник;
по 10 о. Олег Гуцул, Катерина Гуцул, родина Мусієнків, Петро Одарченко, анонім;
5 Ганна Йогенсен.

Разом: 1,165 дол.

ЗАПОВІТИ:

3,000 дол. **Світлої пам'яти Пирського.**

ДОБРОЧИНЦІ:

6,000 дол. Лаврінeнко Лариса (разом з Matching gift).
1,500 С. (на фонд Е. Маланюка).
по 1,000 Валентина Лімонченко, "Самопоміч" У.Н.Й., Іван Решетар, (на ремонт), Телепрограма („LAW & order"), Юрій Трухлий, Оксана Ашер (на видавничий фонд);
700 Коць Мар'ян;
500 Православна кредитівка, Н.Й., кредитівка „Сума" Н.Й., Ірина та Ярослав Мацюки, Андрій Курилко;
400 Галина Рябокінь (на фонд Е. Маланюка, разом з Matching gift);
425 Ада Кулик;
по 300 Софія та Юрій Темницькі, Марія Ярославська;
по 250 Ярослав Бігун, Орися та Богдан Гермаки, Теодор Костюк, Кредитівка в Рочестері;
по 200 дол. Володимир та Оксана Бакуми, Остап Балабан (разом з Matcing gift), Ольга та Василь Балабани, Мирослава Зубаль, Нонна та Василь Карки, Люба та Мирослав Прокопи;
185 Любомир Винар;
по 150 Ігор Вітковицький, Ріта Дем'янівська, Михайло Міщенко;
140 Тамара Булат;
130 Іван-Павло Химка;
по 100 Василь Гусаківський, Тамара і Едвард Гомери, Анна Дзерович, Ірина і Павло Джулі, Адріян Долинський, Іван Заковоротний, Альберт Кіпа, Ж.-П. Кап, Оксана Климович, Наталія та Іван Коропецькі, Михайло Коргун, Софія Кудрик, Галина Кураєва, Алла та Ярослав Лешки, Лариса і Володимир Лисняки, єп. Василь Лостен, Ігор Масник, Кім і Роман Номичі, Петро Одарченко, Василь Омельченко, Евген Паранюк, Ізидор Патрило, Андрій Прадищук, Валентина Преско, Володимир Тимошенко, Лариса та Василь Приходьки, Роман та Лідія Процики, Іван Решетар, Карпо Роговський, Марія Савдик, Віра Скоп, Олесь Смолянський, Оксана Соловей (на фонд Е. Маланюка), Марта Тарнавська, Ірена Шведе, Марія та Степан Хемичі;
95 Юрій Дембський;
90 Рената Голод;
85 Ірвін Радецький;
по 80 Дарія Витвицька, Наталія Даниленко, Василь Наконечний;
по 75 Віра та Михайло Біди, Анна та Юрій Зелінські, Петро Матула, Йоланда Нешта, Алла та Юрій Черни;
69 Анонім;
60 Оксана та Олександер Вороніни;
62 Тамара Скрипка;
по 50 Джін і Віктор Андре, Оксана Бачинська, Омелян Бей, Віра та Ярослав Білинські, Володимир Біляїв, Катерина і Володимир Воловодюки, Люба та Микола Галіви, Степан Ганчарик (громада Lorain), Петро Грицак, Ольга і Петро Гурські, Тетяна Дзівак, Микола Дейчаківський, Віра Дорожинська, Надія Ефімов, Люба і Борис Жури, Мар'яна Задояна, Марина і Юрій Зеленські, Анатоль Камінський, Ольга Кекіш, Надія Кмета, Наталія і Богдан Ковалі, Анісія та Ігор Козаки, Оксана Колісніченко, Наталія Кононенко, Віра і Веніамін Корсуні, Ірена і Лев Кушніри, Лідія Коссараба, Юрій Левицький, Юрій Луцький, Марія і Ольга Маланчуки, Евстахія та Мотря Міляничі, Джері Мигайчук, Зіна і Микола Миськови, Орест Небеж, Ірина і Степан Ничаї, Олександра Олійник, Осип Оришкевич, Олена Павловська, Ярослава і Ярослав Панчуки, Йогана Ратич, Валер'ян Ревуцький, Марія Савицька, Роман Савицький, Самопоміч в Нюарку, Сестрицтво катедри св. Володимира в Н.Й., Роман Смик, Ірена і Михайло Середовичі, Андрій Сороковський, Богдан Томків, Ярослава і Микола Французженки, Евген Федоренко, Ігор Шевченко, Леся Щур-Храплива, Данило Яценко;
по 40 Оксана Ашер, Володимир Жила, Орест Слупчинський, Дмитро Штогрин;
по 30 Меланія Банах, Рома та Ігор Гайди, Тамара Гординська, Ірена і Остап Зинюки, Мирослава Крук, Олександер Кобаса, Марія та Олекса Коновали, Валентина Кузьмич, Олена та Іван Лобаї, Любомир Огаренко, Леонід Підстригач, Марта Рудик, Таня та Олег Склепковичі, Ярослава та Омелян Томичі, Володимир Шиприкевич;
по 25 Софія Андрушків, Марія Андрусяк, Микола Барицький, Михайло Бохно, Олександра Бриньовська, Святослав Боженко, Ніна та Олекса Булавицькі, Марія і Федір Гайові, Наталія і Любомир Гевки, Степан Глют, Ярослава і Богдан Гелети, Дарія Дика, Марта Зєлик, Ярослав Качай, Володимир Клос, Галина Кудла, Любомира і Теодосій Крупи, Іванна та Орест Лисинецькі, Михайло Лютер, Юлія і Лев Мазурці, Стефа Маланчук, Василь Марчук, Анна Мичковська, Галина і Роман Поритки, Володимир Процик, Елена Робінс, Олександра Селепина, Евген Стецьків, Юрій Саєвич, Анастасія Сочинська, Богдан Томків, Катя та Ярослав Червоняки, Раїса Хейлик, Дарія і Мирон Яросевичі;
по 20 Андрій Андріюк, Людмила і Володимир Безсоніви, Катерина і Володимир Вальчуки, Надя і Віктор Віничі, Кристіян Гарде, Володимир Грицин, Ірена Ільницька, Микола Корінець, Юрій Логин, Іван Мима, Марія Мірошниченко, Марія та Олександер Мотилі, Павло Паньків, Марія Сімоніна, Люба та Олекса Шевченки, Валентина Юрченко, Олена та Іриней Юрчуки, Іванна і Михайло Яцухи;
по 15 І. Дибко-Филипчак, Марія Захарків, Людмила Кей, Надія і Микола Лаврини, Люба Менжега, Юрій Свищук, Віра Тригос, Іван Черешня;
по 10 Петро Бард, Катерина і Андрій Б уки, Ярослава і Ярослав Букачевські, Олена Варварів, Катерина Гуцул, Павлина Данчук, Олександра і Дмитро Демидюки, Олекдандер Діберт, Валентина Єрмоленко, Лариса Журавель, Дам'ян Кордуба, Ольга і Валентин Лояни, Оксана Лопатинська, Ярослав Микулович, Анна і Петро Поліщуки, Лана Тонкошкур;
5 Ірена Твердохліб.

WITNESSES UKRAINIAN FAMINE, 1932-1933

JULY 2000: 51-year-old Eastern Michigan University graduate student written questionnaire and/or oral history interviews, both telephone and in-person, with survivors for use in masters thesis on famine. Interviewees must review and approve(!) tape and transcripts of tape prior to archive or publishing. References available on request.

Richard Marquis, 650 Simpson Avenue, Plymouth, MI 48170-2259

(734) 416-8699

richardmarquis@yahoo.com

ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО ВЖЕ ПОЯВИЛАСЯ ЗБІРКА О-КИ

ПРО ЦЕ І ТЕ?

Книжку можна купити у **„Молодому Житті" в Нью-Йорку** при

308 East 9th Street, New York, NY 10003

або замовити у авторки за адресою:

O. Kuzmowycz

64 East 3rd Street, Apt. 2, New York, NY 10003

Ціна книжки – 15 дол.
2 дол. за пересилку

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЬЮ- ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ на СОЮЗІВЦІ

2, 3, 4 вересня 2000 року

(LABOR DAY WEEKEND)

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

ЗА ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШОСТІ

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ на РІК 2000

і за чаші

УНСоюзу, Союзівки, „Свободи", (в тому пропам'ятні чаші інж. Б. Рака, д-ра В. Гука, Я. Рубля і д-ра П. Харука), „The Ukrainian Weekly", Марії Душник і Константина Беня

та грошові нагороди

в поодинокій грі:

ЖІНОК (35 р. і вище),

ЧОЛОВІКІВ, СЕНЬЙОРІВ (35, 45 і 55 р. і вище),

ЮНАЧОК, ЮНАКІВ (18, 16, 14, 12 р. і нижче).

Зголошення до змагань враз із вписовим по $15.00 приймає:

MR. GEORGE SAWCHAK
724 Forest Ave., Rydal, PA 19046

до 28 серпня 2000 р. Зголошення одержані після 28 серпня 2000 р. не будуть взяті до уваги турніровою комісією.

ТУРНІРОВА КОМІСІЯ:

Ю. Савчак, Р. Ракочий, ст., З. Снилик, Ю. Попель, Ю. Грабець.

ПОРЯДОК ЗМАГАНЬ:

СУБОТА, 2-го вересня — год. 8:30 ранку на Союзівці: зголошення всіх змагунів і змагунок до Турнірової комісії і початок змагань. В цей час учасники турніру отримають інформації про час і місце своїх перших змагань і розподіл дальших змагань в поодиноких групах. В разі дощу, всі учасники турніру мусять прибути до головного будинку Союзівки, де отримають інформації про час і місце змагань.

З уваги на короткий час турніру та велике число учасників, змагуни можуть голоситись тільки до одної конкуренції, яку зазначать точно на реєстраційному листку.

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки) яких Т-ва є членами УСЦАК

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК — ДЛЯ ТЕНІСУ ТІЛЬКИ

Просимо витяти та вислати разом з оплатою $15.00
(Зголошення без вписового не приймається)

....
1 Ім'я і прізвище
....
2. Адреса (по-англійськи)
....
3. Телефон
....
4. Дата народження
....
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь
....
6. Клюбова приналежність

Чеки виписувати на: K.L.K. American Ukrainian Sports Club

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЬЮ- ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ на СОЮЗІВЦІ

(LABOR DAY WEEKEND)

Субота, 2 вересня 2000 р. о год. 10:30 ранку

Вправи — год. 9-та ранку

за ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШЕНСТВА УСЦАК та ТРОФЕЇ і НАГОРОДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ у слідуючих конкуренціях для дівчат і хлопців:

Число конкур.	Вік хлопці		Вік дівчата	Число конкур.
1	13/14	100 м. змінний	13/14	2
3	15 і вище	100 м змінний	15 і вище	4
5	10 і нижче	25 м. довільний	10 і нижче	6
7	11/12	25 м. довільний	11/12	8
9	13/14	50 м. довільний	13/14	10
11	15 і вище	50 м. довільний	15 і вище	12
13	10 і нижче	50 м. довільний	10 і нижче	14
15	11/12	50 м. довільний	11/12	16
17	13/14	50 м. горілиць	13/14	18
19	15 і вище	50 м. горілиць	15 і вище	20
21	10 і нижче	25 м. горілиць	10 і нижче	22
23	11/12	25 м. горілиць	11/12	24
25	13/14	50 м. грудний	13/14	26
27	15 і вище	50 м. грудний	15 і вище	28
29	10 і нижче	25 м. грудний	10 і нижче	30
31	11/12	25 м. грудний	11/12	32
33	13/14	100 м. довільний	13/14	34
35	15 і вище	100 м. довільний	15 і вище	36
37	10 і нижче	25 м. метелик	10 і нижче	38
39	11/12	25 м. метелик	11/12	40
41	13/14	50 м. метелик	13/14	42
43	15 і вище	50 м. метелик	15 і вище	44
		ГІНЦІ		
45	10 і нижче	4x25 м. довільний	10 і нижче	46
47	11/12	4x25 м. довільний	11/12	48
49	13/14	4x50 м. довільний	13/14	50
51	15 і вище	4x50 м. змінний	15 і вище	52

Змагуни (-ки) можуть брати участь в трьох індивідуальних конкуренціях і один раз в гінцях. Гінці будуть устійнені клюбовими тренерами або представниками.

РЕЧЕНЕЦЬ ЗГОЛОШЕННЯ **до 23-го серпня 2000 року** на руки Марійки Бокало, провідника змагань. Реєстрації над басейном НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ. Вписове виносить 5 дол. від змагуна (-ки)

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ

....
Ім'я, прізвище: (по-англійськи)
....
(по-українськи)
....
Адреса
.... Поштовий Код ....
Телефон: (....................) .... Вік ....
Хлопець .... Дівчина ....
....
Клюб/Молодеча організація
Конкуренція .... Час ....
Конкуренція .... Час ....
Конкуренція .... Час ....
....

Просимо вислати карту зголошення разом з вписовим
(чек виписаний на „Ukrainian Sports Federation")

Maria Bokalo, 742 Linden Avenue, Rahway, NJ 07065

Tel.: (732) 382-2223

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА ПРЕСВЯТОЇ ТРІЙЦІ

1975 – 2000

HOLY TRINITY UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH
KERHONKSON, NY

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
ПРЕСВЯТОЇ ТРІЙЦІ в Кергонксоні

має честь запросити все громадянство, гостей і їх родини, також всіх тих, які вінчалися чи хрестилися в нашій церкві

на відсвяткування свого Ювілею

35-ЛІТТЯ ПАРОХІЇ і 25-ЛІТТЯ ЦЕРКВИ

яке відбудеться

24 вересня 2000 р.

на СОЮЗІВЦІ

Програма починається о 10-ій год. ранку Архиєрейською Службою Божою. Опісля святочний бенкет на Союзівці.

Якщо ви бажаєте бути учасником нашого свята і бути на бенкеті

просимо зголошуватися до 30 серпня 2000 р.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ПРЕСВЯТОЇ ТРІЙЦІ в КЕРГОНКСОНІ

P.O. Box 712, Kerhonkson, NY 12446
Tel.: 845 626-2058 • Fax: 845 626-5831
E-mail lvstarucha@aol.com

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ККДУ

за час від 1 січня до 31 грудня 1999 р.

	Загальний фонд	Фонд Михайлівського Собору	Фонд Київсько-Могилянської Академії
Балянс 1-го січня 1999 р.	**188,731.23**	**13,475.35**	**10,000.00**
Приходи			
Приїзд дітей в Галичину	18,625.00		
Допомога діячам культури	34,010.00		
Гуманітарна допомога	14,040.00		
Допомога школам України	2,870.00		
Курси українознавства	2,100.00		
Допомога пресі України	15,300.00		
Бібліотека ім. В. Стефаника	1,825.00		
Допомога студіюючій молоді	2,780.00		1,150.00
Загальний фонд	1,930.00		
Банкові відсотки	6,559.75	637.80	457.31
Членські вкладки	3,050.00		
Програми ЮСА/ЮСА	2,660.51		
Разом приходи	**105,750.26**	**637.80**	**1,607.31**
Розходи			
Приїзд дітей в Галичину	12,500.00		
Допомога діячам культури	24,500.00		
Гуманітарна допомога	14,040.00		
Допомога пресі України	14,800.00		
Допомога школам України	2,000.00		
Видання словника німецької мови	2,000.00		
Курси українознавства	16,476.00		
Семінар для учителів	1,000.00		
Курси ділового мовлення	750.00		
Бібліотека ім. Стефаника	1,825.00		
Медична допомога	1,350.11		
Допомога студіюючій молоді	2,680.00		500.00
Програми ЮСА/ЮСА	1,903.50		
Інше	1,400.00		
Адміністративні видатки	2,632.69		
Разом розходи	99,857.30	0.00	500.00
Балянс 31-го грудня 1999 р.	**194,624.19**	**14,113.15**	**11,107.31**

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ:

Богдан Гайдучок, скарбник **Володимир Воловодюк**, голова

Повна фінансова обслуга в нашій філії у Джерзі Сити, Н. Дж.

558 Summit Ave., Jersey City, NJ (201) 795-4061

SELFRELIANCE
Ukrainian Federal Credit Union

Українська Федеральна Кооперативна Каса "САМОПОМІЧ"

Main Location: 2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel (773) 489-0520 Toll Free: (888) 222-UKR1 (8571)
Link to Chicagoland's Ukrainian Community: **www.selfreliance.com**

ДИПЛОМ СНД = ДИПЛОМ США

Bachelor Degree, Master Degree, Ph.D

Чи Ви маєте бажання працювати або вчитися у США? Тоді Вам необхідно прирівняти освіту, що отримана в СНД, до освітніх стандартів США.

FOREIGN CONSULTANTS Inc.
EDUCATIONAL EVALUATION SERVICES

Член Американських Національних Асоціяцій AACRAO та NAFSA виконує „**EVALUATION**" (оцінку) дипломів та академічних довідок.

2809 W. DEVON AVE., CHICAGO, IL 60659
(773) 761-4842
(773) 761-0030

scope travel inc
1605 Springfield Ave, Maplewood NJ 07040
973 378-8998 or 800 242-7267 or FAX 973 378-7903
http://www.scopetravel.com info@scopetravel.com
Brochure mailed upon request!

Escorted Group Tours:

MEDICAL CONGRESS	Aug 10	Aug 18	**Tour A**	Lviv (land only)	$ 900
MEDICAL CONGRESS	Aug 10	Aug 26	**Tour B**	Lviv, Yalta, Kyiv	from $2900
HUTSULKA V	Aug 16	Sep 02		Kyiv, Lviv, Yaremche, Chernivtsi, Krakow	$2490
LVIV EXPRESS V	Aug 16	Sep 02		Escorted AIR ONLY to Lviv, Krakow	$1290
CHERVONA KALYNA	Aug 20	Sep 03		Kyiv, Lviv, Krakow, Prague	*Waitlist*
HUTSULKA VI	Sep 13	Sep 30		Kyiv, Lviv, Yaremche, Chernivtsi, Krakow	$2275
LVIV EXPRESS VI	Sep 13	Sep 30		Escorted AIR ONLY to Lviv, Krakow	$1190
***AIR ONLY* to LVIV**	Aug 10	Sep 16	**Tour C**	35 Days New York (JFK) - Lviv - New York	$ 829
***AIR+HOTEL* LVIV**	Aug 10	Aug 19	**Tour 3**	10 Days *Incl*- Georg Htl, transfers and visa	*Waitlist*
	Sep 07	Sep 16	**Tour 4**	10 Days *Incl*- Georg Htl, transfers and visa	$1299
LVIV OPERA	Oct 05	Oct 10	**PREMIER "MOSES"**	(Franko/Skoryk) Air, hotel, transfers	$ 999

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА КУЛЬТУРНА ФУНДАЦІЯ

ЛИСТА ПОЖЕРТВ

НА ЗАКУП ОСЕЛІ „ВЕРХОВИНА"

Чеки:

1.	Мокрівські Іван і Ірена	100.00 дол.
2.	Підгорецькі Роман і Олена	1,000.00
3.	Крамарчуки Зенон і Наталія	1,000.00
4.	Шегда Михайло	100.00
5.	Лаба Ірена	100.00
6.	Притули Микола і Галина	1,000.00
7.	Смерки Анна і Галина	1,000.00
8.	Біланичі Антоній і Катерина	100.00
9.	Копани Микола і Марія	1,000.00
10.	Бояр Анна	1,000.00
11.	Мельничуки Карло і Франкос	100.00
12.	Кайрене, Інк.	1,000.00
13.	Притула Наталія	1,000.00
14.	Полец Григорій і Кляриса	1,000.00
15.	Дубаси Петро і Анна	100.00
16.	Павелко Евген	100.00
17.	Лесіви Володимир і Тетяна	50.00
18.	Табачок Оксана	50.00
19.	Рунге Чарльс	150.00

Готівкою:

20.	Рунге Чарльс	20.00
21.	Родина Уздейчуків	150.00
22.	Грей Марія	20.00
23.	Аданчуки Стефан і Емілія	100.00
24.	Щерба Василь	100.00
25.	Палюки Іван і Катерина	100.00
26.	Шот Анна	500.00
27.	Гайдуки Іван і Катерина	500.00
28	Шолінці Богдан і Ірена	100.00
29.	Трояновський Роман	100.00
30.	Федорчук Ольга	100.00
31.	Зелик Петро	200.00
32.	Брик Роман	100.00
33.	Мартинець Іванна	100.00
34.	Іванова Ляриса	10.00
35.	Оля, яка недавно приїхала з України	10.00
36.	Скрипочка Марта	300.00

Декларації:

37.	Євшан Інк., Канада	1,000.00
38.	Мельничук Дарль і дружина	100.00
39.	Їжак і Христина	1,000.00
40.	Міщенко Вячеслав	1,000.00
41.	Наконечні Стефан і Ірена	1,000.00
42.	Кошман Ігор	2,000.00
43.	Дробенко Микола – Арка	1,000.00
44.	Арка – Канада	1,000.00
45.	Вестерн Юніон	2,000.00
46.	Макар Анна	1,000.00
47.	Чернявський Іван	1,000.00
48.	Павелко Евген	400.00
49.	Копани Микола і Марія	1,000.00
50.	Богачевська Рома-Прийма (додала до попередніх 500 дол.)	500.00
51.	Буртик Іван	1,000.00
52.	„Січ" Спортово-виховне товариство, Нюарк, Н.Дж.	1,000.00
53.	Антон і Ольга (додали до попередніх 500 дол.)	500.00
54.	Посеви Григорій і Наталія	1,000.00
55.	Ардеми Кеіт і Софія	1,000.00
56.	Сосяк Василь	1,000.00
57.	Крупки Володимир і Софія	1,000.00
58.	Росцісевські Іван і Юлія	1,500.00
59.	Федорів Юрко	1,000.00
60.	Родини Шепко і Гамільтон	1,000.00
61.	Ред. Дупляк Микола	100.00
62.	Шамбори Олексій і Люба	200.00
63.	Саленки Володислав і Лідія	5,000.00
64.	Назаркевич Іван	10,000.00
65.	Татарини Евген і дружина	15,000.00
Разом		**66,760.00 дол.**

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
просить вибачення за допущені помилки:

• **в списку „ПОСТІЙНІ СТИПЕНДІЙНІ ФОНДИ при ФУНДАЦІЇ УВУ",**
„Свобода", 30 червня 2000р.
ім. інж. Ігоря Коцура і св. п. д-ра Любомира Козуля-Коцур слід читати
ім. інж. Ігоря Коцура і св. п. д-р ***Любомири Зозулі-Коцур***

• в статті **„ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ФУНДАЦІЇ УВУ"**
„Свобода", 23 червня 2000 р.
„Фундація УВУ фінансувала книжку 'Во ім'я Твоє'" слід читати
„Фундація УВУ ***частинно фінансувала 2-ий том книжки 'Репатріяція чи Депортація'*** автор Евген Місило".

Перепрошуємо за недогляд.

ФУНДАЦІЯ УВУ

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ

- ощаджувати гроші на вищі відсотки
- позичати гроші на менші відсотки
- мати приємну та професійну обслугу своєю рідною мовою
- розпочати кредитну історію з VISA CARD
- переслати гроші через Western Union
- для зберігання цінних паперів ви можете використовувати „safe deposit boxes"

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

ПОЛАГОДИТЬ ВСІ ВАШІ ФІНАНСОВІ СПРАВИ

Головне бюро:
215 Second Ave. (between 13th & 14th St.), New York, NY 10003
Tel.: 212 533-2980 • Fax: 212 995-5204

Філії у Нью-Джерзі:
35 Main St., S. Bound Brook, NJ 08880 • **Tel.: 732 469-9085**
69' Roosevelt Ave., Carteret, NJ 07008 • **Tel.: 732 802-0480**

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ в НЬЮ-ЙОРКУ

Пошукує відповідального працівника з ініціятивою для втримування будинку Інституту при 5-ій авеню і 79-ій вул. Побажане деяке знання водопроводів і огрівання. Винагорода і замешкання до взаємного узгоджєння. За ближчими інформаціями просимо телефонувати **тел.: 212 288-8660** *або слати зголошення, з поданими кваліфікаціями на адресу:*
Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street, New York, NY 10021.

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіяквитки в Україну та з України, зробити візи до України. До вибору 99 взірців хусток! Телефонні картки: 60 хв. розмови із Україною за $10.

NEWARK, NJ	CLIFTON, NJ	PHILADELPHIA
698 Sanford Ave	565 Clifton Ave	1801 Cottman Ave
Tel. 973-373-8783	Tel. 973-916-1543	Tel. 215-728-6040
888-339-4776		

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPÆDIA
UNIVERSITY OF TORONTO PRESS

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАЇСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ҐРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА в ҐАМПТОНБУРҐУ ТА ІНШИХ

• РОЗШУКИ •

Родичі Наумчик Параскевії Сергіївни (родом з Волині, Україна) просять відгукнутися тих, хто щось знає про померлого в 50-их роках **НАУМЧИКА ПЕТРА СЕРГІЙОВИЧА,** що мешкав в Дітройті.
Київ , 03150, вул. Горького, 99 кв. 22.

Розшукую рідного дядька **ГРОПЯКА АНТОНА ПАНЬКОВИЧА.** Родом із села Носівці, Зборівського р-ну, Тернопільської обл. Був одружений, мав двох дочок: Анну і Стефанію. Писати на адресу: **Приймак Стефанія, с. Носівці 283323, Зборівський р-н, Тернопільська обл., Україна**

Брат з України пошукує в Америці **ПЕТРА ГОРБОВОГО,** адреса якого була: **Peter Horbowy, 1220 N. Mitchell St., Arlington Hts., IL. 60010.** Нове місце проживання в околиці Вашінгтону. Будь ласка відгукніться на тел.: **(303) 423-1738**

В липні цього року – сторіччя від народження Байди Володимира Федоровича (родом з Волині, Україна). Нащадків козацького роду просимо відгукнутися для спілкування.
Київ, тел.:+ 380 44 268-38-68
Ліда Байда

• ЗНАЙОМСТВА •

Американець-українського походження, 25 р. (5.8-170), пристійний, закінчив університет, фінансово забезпечений, радо познайомиться з молодою українкою з вищою освітою. Фото побажане. Адреса:
4560 E. 18 St., Tucson, AZ 85711

• ПРАЦЯ •

Чоловік та жінка 51 і 55 років, лікарі, пошукують працю по догляду за людьми похилого віку, або допоможуть у вихованні дітей в українських сім'ях, разом або кожен зокрема.
Тел.: 1(718) 332-9357 після 6-ої год. веч. або 1(718) 891-0994 – автовідповідач.

• РІЗНЕ •

Українське подружжя шукає жінку, українку-католичку, яка б погодилася стати для цієї родини донором яйцеклітини. Допоможіть нам мати дитину! Ми готові заплатити за цю допомогу 5,000 дол. Просимо тел. до Rhea в NYU Medical Center: **(212) 263-0054** при цьому подаючи чис-ло **8642.**

• НА ПРОДАЖ •

Продається 3-поверховий цегляний дім, на 2-3 родини, 5 км. від Львова. 300 кв. м. корисної площі, 0,07 га. землі. Зовнішні стіни прикрашені подрібленим мармуром та склом. При домі – стайня. Електрика на 380 вольт. Гараж на 2 авта. Джакузі, центральне огрівання, телефон. Художній паркет, пральня і новий комплект меблів на 1-му поверсі. Платити долярами амери-канськими або канадськими.
Тел. (810) 530-3623

Продається 14 акрів землі, частинно з лісом, близько Союзівки.
Ціна 55,000 дол.
Тел.: 914 626-5687

Продається двокімнатна квартира в м. Києві (Дарниця). Ціна поміркована.
Тел.: 202 518-7694

Недалеко від Союзівки і СУМу на продаж 49 акрів землі. 18-кімнатний, двоповерховий будинок, гараж для одного авта і п'ять невеликих будівель. Обмежений доступ до невеликої частини озера з правом ловити рибу. Ціна 190,000 дол. .
Тел.: 914 647-8134

• ДО ВИНАЙМУ •

Гарні мешкання в мотелі (400 дол. на тиждень), охолодження, килими, безкоштовна кабльова телевізія, добре урядженa кухня, лазничка покрита кафлем, душ, близько церков. Одна хвилина до моря. **113-115 E. Crocus Rd., Wildwood Crest, NJ 08266.**
Tel.: 609 522-9031

ПРИМІЩЕННЯ при головній вулиці Мейплвуду, Н.Дж., партер (коло 750 sq. ft.) можливість уживання пивниці, приватне паркування, підходить на бюро для лікаря, адвоката, різних агенцій: висилка пачок, продаж нерухомостей (Real Estate, Travel, Accounting), 1703 Springfield Ave., Maplewood, NJ.
(973) 761-5800 or (973) 762-9379

Richmond Hill – студіо, для 1 або 2 студентів (ок), близько Мангеттену. Ціна до узгіднення. Телефонувати вечором
1-718 441-0986

МАЄМО НА СКЛАДІ ЧЕРГОВУ КНИЖКУ
ВОЛОДИМИРА БАРАГУРИ
„ВОЄННІ ПЕРЕЖИВАННЯ СІРОЇ ЛЮДИНИ"
(Спогади з Другої світової війни)
Видавництво і друкарня Свободи, Ню Йорк — Парсіппані, стор. 148. Ціна 16.00 дол.
Можна набувати у книгарні Свободи.
Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані долучити до ціни 6% продажного податку.

Пам'яті Михайла Ковальського, щедрого жертводавця і приятеля КІУСу

24 травня 2000 року у Торонто на 92 році життя помер Михайло Ковальський, щедрий жертводавець і приятель Канадського Інституту Українських Студій.

Народжений в Угорниках, тепер Івано-Франківської области, покійний скінчив клясичну гімназію у Станиславові (тепер Івано-Франківськ), а потім здобув звання маґістра прав і політичних наук у Львівському університеті. Працював директором кооперативної молочарні та банку. Водночас М. Ковальський брав активну участь в українському культурному та політичному житті, за що кілька разів був арештований та ув'язнений польською владою, і провів три роки у тюрмі.

Після радянської окупації Західньої України, у 1939 році, М. Ковальський перебував на польському терені, окупованому німцями, а згодом – в Австрії. У 1949 році еміґрував до Канади і замешкав у Торонто, де одружився з Дарією (з дому Муцак). Працював фізично на різних підприємствах. Згодом, здобувши відповідний капітал, заклав власне підприємство.

Михайло та його дружина Дарія були щедрими прихильниками української культури й науки. У 1987 році вони подарували 100,000 дол.. на заснування Вічного фонду ім. Ковальських для сприяння науковим дослідженням, надання стипендій та підтримки публікацій. Уряд Альберти надав подвійну дотацію, і загальний капітал Вічного фонду зріс до 300,000 дол. Після постання самостійної України щораз більша частина прибутків фонду вживалася на підтримку наукових проєктів в Україні.

У 1997-98 рр. родина Ковальських збільшила основний капітал до одного мільйона долярів. Крім розбудови фонду, у 1997 році родина Ковальських щедрим внеском 100,000 дол. спонзорувала один із десяти томів перекладу „Історії України-Руси" Михайла Грушевського. Торік Михайло й

Михайло Ковальський

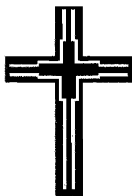
Дарія Ковальські знову додали внески до Вічного фонду, і тепер загальний капітал фонду складає 1,650,000 дол.

Відданість Михайла й Дарії Ковальських підтримці українознавства і незалежної України є наслідком їхнього життєвого досвіду. Обидвоє – гарячі українські патріоти. У Канаді вони досягли успіху у діловому житті, але жили скромно, бо постановили віддати більшість із ощадженого майна на підтримку добродійних справ, особливо для підтримки тих, що принесуть користь Україні та її народові. Щедрі дари панства Ковальських вже почали приносити плоди в розвитку українознавчих студій у Східній Україні.

Хоч Михайла Ковальського вже немає між нами, його далекоглядність та щедрість, як і його дружини Дарії, будуть пам'ятати й оцінювати в Україні довгі роки.

Похоронні відправи відбулися 26 травня в українській католицькій церкві Св. Миколая в Торонто. Тіло покійного поховано на цвинтарі Парклон. Михайло Ковальський залишив у глибокому смутку дружину Дарію та родину в Україні.КІУС

Пресова референтура КІУС

З сумом повідомляємо, що 27 червня 2000 р. на 84-му році життя, відійшла у вічність

бл. п.

інж. ОЛЕКСАНДРА БОГДАНІВ

з дому ВАЩУК

Одна з перших членів Товариства Українських Інженерів Америки.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у похоронному заведенні Гайнес-Рінальді в Сілвер Спрінґ, штат Меріленд (передмістя Вашінґтону). У п'ятницю, 30 червня 2000 р. тіло було перевезене до С. Бавнд Бруку, Н. Дж., а після відправи у Церкві-Пам'ятнику – поховане на українському православному цвинтарі св. Андрія.

Важким горем прибиті:

чоловік – ВІТАЛІЙ
син – ВОЛОДИМИР
ближча і дальша родина в США, Канаді, Україні.

Вічна пам'ять Покійній з роду в рід.

Ділимося сумною вісткою, що 9 липня 2000 р. відійшов у вічність наш член куреня Хмельниченки

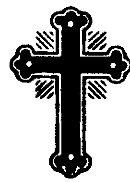
бл. п.

пл. сен. ОЛЕГ БАКАЛЕЦЬ

Висловлюємо наше найщиріше співчуття горем прибитій родині. Вічна Тобі пам'ять наш незабутній, дорогий друже!

КУРІННА КОМАНДА

Ділимося сумною вісткою з родиною і знайомими, що 21 червня 2000 р. відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА і МАТІР

бл. п.

ХРИСТИНА БАРДИН

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 26 червня 2000 р. Покійна була похована на кладовищі Парк Лавн в Торонто.

Залишені у глибокому смутку:

чоловік – ІГОР
доньки – ТАНЯ
– ОЛЕКСАНДРА з чоловіком ДАНИЛОМ
син – МИХАЙЛО
брат – ЗЕНОН МАЗУРКЕВИЧ з дружиною УЛЯНОЮ
та ближча і дальша родина в Канаді, Америці і Україні.

Нехай земля буде їй легкою, а пам'ять про неї назавжди залишиться у наших серцях!

СТИПЕНДІЯ ІМЕНИ ХРИСТИНИ БАРДИН

В пам'ять Христини Бардин та на відзначення її внеску в Парляментарну програму „Канада – Україна" (ППКУ) ми, випускники цієї програми, маємо намір встановити СТИПЕНДІЮ ІМЕНИ ХРИСТИНИ БАРДИН. Упродовж останніх десяти років Христина Бардин була серцем й душею Парляментарної програми, що викликало глибокі зміни в житті її учасників. Це була саме вона, що підготувала більшість найцікавіших завдань, які часто починалися з влучно підібраної цитати. Двома її улюбленими письменниками були Давид Еверет і Василь Симоненко. По правді кажучи, рядки з поезій Василя Симоненка дехто з нас вперше почув саме від Христини Бардин.

Звертаємося з великим проханням допомогти нам заснувати СТИПЕНДІЮ ІМЕНИ ХРИСТИНИ БАРДИН.

Ваші пожертви, які будуть списані з податку, можна надсилати на адресу: CUPP, 620 Spadina Avenue, Toronto, Ont. Canada M5S 2H4.

Large streams from
Little fountains flow,
Tall oaks from
Little acorns grow.
Давид Еверет.

Виростеш ти сину, вирушиш в дорогу,
Виростуть з тобою приспані тривоги.
У хмільні смеркання мавки чорнобриві
Ждатимуть твоєї ніжности й любови.
Будуть тебе кликать у сади зелені
Хлопців чорночубих диво-наречені.
Можеш вибирати друзів і дружину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.
Можна вибрать друга і по духу брата,
Та не можна рідну матір вибирати.
За тобою завжди будуть мандрувати
Очі материнські і білява хата.
І якщо впадеш ти на чужому полі
Прийдуть з України верби і тополі.
Стануть над тобою, листям затріпочуть,
Тугою прощання душу залоскочуть.
Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.
„Лебеді материнства". Василь Симоненко

Ігор Колесников (Донецький університет), Денис Писаревський (Донецький університет), Слава Опейда (Донецький університет), Максим Райко (Донецький університет), Роман Діденко (Луганський університет ім. Тараса Шевченка), Ольга Дмитренко (Київський університет), Люба Грибкова (Тавридський університет), Юрій Рудюк (Львівський університет), Амстердамський університет, Оксана Рудюк (Київський університет), Колорадський університет, Михайло Шапіро (Чернівецький університет), Амстердамський університет, Соломія Хмара (Львівський університет), Олексій Сошенко (Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого, м. Харків), Марта Хом'як (Львівський університет), Уляна Бардин (Львівський університет), Марина Сироватка (Львівський університет), Ярослава Марусик (Києво-Могилянська академія), Андрій Панасенко (Київський університет), Юрій Кушнір (Львівський університет) та ще 156 колишніх вихованців і стипендіятів ППКУ.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

за спокій душ

бл. п.

ДАРІЇ, ВОЛОДИМИРА, ЮРІЯ й ІГОРЯ СТАРОСОЛЬСЬКИХ

буде відправлено

в п'ятницю, 28 липня 2000 року, о год. 7-й вечора

в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.

Згадайте їх у своїх молитвах!

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що 14 липня 2000 р. після довгої і тяжкої недуги, прийнявши Найсвятіші Тайни відійшла у вічність на 79-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ

бл. п.

ЗЕНОВІЯ НИКИФОРУК

з дому РИБЧУК

нар. 26 листопада 1921 р. в Городенці, Івано-Франківської обл.

Покійна належала на рідних землях до т-ва „Міщанська Родина", до хору і драматичного гуртка, т-ва „Боян", Союзу Українок, спортового товариства „Пробій". На еміграції в таборі, в Зальцбургу була членом Таборової Ради, референтом суспільної опіки та церковного хору. В США – членом УНС, т-ва „Самопоміч", кредитової кооперативи „Самопоміч", Українського Музичного Інституту, Українського Музею, Українського Патріярхального Товариства, Союзу Українок Америки.

ПАНАХИДИ відбулися в понеділок і вівторок 17 і 18 липня в похоронному заведенні Петра Яреми у Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – в середу, 19 липня 2000 р. в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а звідти на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишені у глибокому смутку:

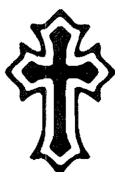
муж	– ВАСИЛЬ
син	– РОМАН з родиною
дочка	– ВІРА БЕРЕЗОВСЬКА
внук	– АДРІЯН БЕРЕЗОВСЬКИЙ
брат	– НЕСТОР РИБЧУК
братанки	– ВОЛОДИМИР, НЕСТОР, ІГОР РИБЧУК з ріднею

ближча і дальша родина:
– СОБОЛІВ,ТІНИШНІВ, ДЗЯДИКЕВИЧІВ, РИБЧУКІВ в Америці, Канаді, Польщі й Україні.

Просимо згадати покійну Зеновію у своїх молитвах. Вічна їй пам'ять!

Пожертви для вшанування пам'яти Покійної можна складати на одну з вибраних вами цілей:

1. Відбудову Церкви Успення Пресвятої Богородиці в Городенці на конто: „Городенщина" у Самопомочі №5102-000 108 Second Ave., New York, NY 10003 або на
2. Львівську Богословську Академію.
3. На журнал „Патріярхат".

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 11 липня 2000 р. відійшла у вічність на 67-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

ЕВГЕНІЯ ТУРЧАН

ПАНАХИДА відбулася у п'ятницю, 14 липня 2000 р., о год. 7-ій веч. в Vander Plaat Funeral Home, Franklin Lakes, NJ.

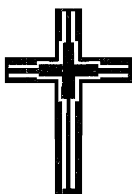
ПОХОРОН в суботу, 15 липня 2000 р., о год. 10-ій ранку на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

В глибокому смутку залишилися:

чоловік	– ІВАН
сини	– НЕСТОР з дружиною ЛИНДОЮ
	– ПАВЛУСЬ
доньки	– ДІЯНА з чоловіком ДАНКОМ
	– КАТРУСЯ з чоловіком БРЕДОМ
внуки	– НЕЙСОН (Nahtan), Лаклин (Lachlan),
	– ДИЛЕН (Dylan), ЛУШИН (Lucien)

та ближча і дальша родина в Америці, Канаді й Україні.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що в неділю, 9 липня 2000 р., на 49-му році життя несподівано відійшов у вічність наш СИН, БАТЬКО і БРАТ

бл. п.

ОЛЕГ МИКОЛА БАКАЛЕЦЬ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 13 липня ц.р. в церкві св. о. Миколая в Пассейку, Н. Дж. Похований на цвинтарі Кальварія в Патерсоні, Н.Дж.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ смерти буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

18 серпня ц.р.

в церкві св. о. Миколая в Пассейку.

Залишені у глибокому смутку:

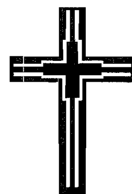
мама	– МАРІЯ БАКАЛЕЦЬ
сини	– МИКОЛА і ДЕНИС
сестра	– ДАРКА з мужем ОРЕСТОМ ТЕМНИЦЬКИМ і їхніми дітьми ХРИСТИНКОЮ і ПАВЛИКОМ

Вічна йому пам'ять!

Шановні читачі,

за добрим звичаєм "Свобода" вміщує посмертні згадки, часто із світлинами, про тих, що відійшли. Наш тижневик не бере плати за вміщення таких споминів і світлин. Проте існує добрий звичай пожертв на пресовий фонд "Свободи". Редакція буде щиро вдячна за Ваш внесок у підтримку нашого тижневика.

Ділимося сумною вісткою, що 16 липня 2000 р. на 93-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, СЕСТРА і БАБЦЯ

бл. п.

ОЛЬГА ЦАР

з дому ЖЕЛЕХІВСЬКИХ

ПАРАСТАС був відправлений 18 липня 2000 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 19 липня в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

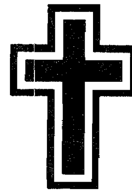
Залишені в глибокому смутку:

донька	– РОМАНА з чоловіком БОГДАНОМ ФЕДАСЮКОМ
внуки	– УЛЯНА з чоловіком МИХАЙЛОМ ВАТСОНОМ та їх сином МАРКОМ
	– МАРКО ФЕДАСЮК з дружиною ДЕБІ і їх синами РАЯНОМ і КАЙЛОМ
брат	– о. БОГДАН ЖЕЛЕХІВСЬКИЙ з дружиною НАДЕЮ та їхніми дітьми і внуками

ближча і дальша родина.

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви на користь дітей в Україні: Молоко і булочка (UNWLA Inc.), або Children of Chornobyl Relief Fund, 292 Old Short Hills Road, Short Hills, NJ 07078.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 25 червня 2000 р. з волі Всевишнього несподівано відійшов від нас у вічність на 82-му році життя мій дорогий і ніколи незабутній ТАТО

бл. п.

ІВАН ПИТЛЬОВАНИЙ

нар. 1 лютого 1919 р. в селі Брусно, Україна.

ПАНАХИДА відбулася у середу 28 червня 2000 р. у похоронному заведенні Волш і Ля Беля, на Вудгейвені, Квінс, Н.Й.

СЛУЖБА БОЖА і похорон відбулися в четвер, 29 червня 2000 р. з української католицької церкви св. Покрови Божої Матері в Озон Парку, Н.Й., а відтак на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишились у глибокому смутку:

дочка	– ХРИСТИНА
брат	– МИРОН в Україні з родиною
братова	– МАРІЯ МАГДАЛИНА з родиною у Дітройті

ближча та дальша родина в ЗСА і в Україні та численні друзі і приятелі, з якими він перебував на американській землі.

Вічна йому пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає